PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo - Cena 90 lir

Leto XXIX. Št. 90 (8492)

TRST, sreda, 18. aprila 1973

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

DEMOKRATIČNA JAVNOST ZAHTEVA ČIMPREJŠNJE RAZKRINKANJE ATENTATORJEV IN NJIHOVIH VODITELJEV

V polnem teku preiskava o umoru v Milanu in o grozotnem zločinskem atentatu v Rimu

Tajništvo PSI poziva delavce v boj proti nasilju in fašističnemu prevratništvu - Zasliševanje fašista Giannija Nardija, ki je bil vpleten v preiskavo o smrti komisarja Calabresija - V Rimu aretirana oseba zaradi lažnega pričevanja - Preiskavo o požaru v Rimu razširili na vso Italijo

MILAN, 17. — Namestnik državnega pravdnika dr. Viola, ki vodi preiskavo v zvezi z neredi, ki so se pripetili 12. aprila v Milanu ob nedovoljenem shodu neofašistične stranke MSI in v katerih je fašistična ročna bomba ubila policijskega agenta Antonija Marina, je danes izjavil, da ni on velel ponovno aretirati znanega fašističnega bombaša Giannija Nardija. Giannija Nardija je kot znano aretirala policija 20. septembra lani na švicarsko - italijanski meji, ker so v njegovem avtu našli večjo količino orožja in razstreliva. Sodne oblasti so ga takrat zaslišale tudi v zvezi z umorom komisarja Calabresija. Po nekaj mesecih pa ga je preiskovalni sodnik Patrone izpustil. Proti temu je vložil priziv državni pravdnik Ricciardelli in zaradi tega priziva so Nardija včeraj ponovno aretirali.

Nardija je vsekakor zaslišal tudi dr. Viola, ker so menda ugotovili, da je bil mladi fašist prejšnji četrtek v Milanu. To naj bi izhajalo iz pričevanj obeh fašističnih teroristov Loia in Murellija, ki sta ju Viola prejšnjo noč zasliševal kar 7 ur. Medtem so ugotovili, da je policiji telefoniral fašist Gianluigi Radice, eden od voditeljev zloglasne črne organizacije «Fronte della gioventù», ki naj bi povedal mladega Loia, ki je dejal, da jih MSI izrablja za take akcije in jih potem prepušča usodi. Medtem se je tudi zvedelo, da je bil Vittorio Loi pred tremi leti zapleten v napad na voditelja milanskega študentskega gibanja Maria Capanno. Iz Firenc pa prihajajo vesti, da se je Murelli sam javil policiji, ko je videl v časopisih svojo sliko.

imena Loia in Murellija v zvezi s četrtkovimi dogodki. Radice trdi, da je nerede organizirala «Avanguardia nazionale», ki se ne strinja s sedanjo preveč «popustljivo» politično linijo MSI. Gre za očitne manevre MSI, ki se skuša izogniti odgovornosti in zavrača krivdo na organizacije, ki jih v bistvu sama vzdržuje in financira in ki ji služijo kot strelovod v primeru takih zločinskih dejanj, kot je umor Antonia Marina.

Do sedaj niso Murellija še obtožili pokola, temveč ga obtožujejo samo metanja kamnov proti policiji. Murelli do sedaj še ni priznal nič. Govoril je o svojem političnem prepričanju in kaže, da Vittoriu Loiu, ki je njegov glavni obtoževalec, ni zameril. Oba sta pravzaprav zagrenjena ob zadržanju voditeljev MSI. Značilna je izjava

V Rimu pa je v polnem teku preiskava, da bi izsledili krivce strahotnega zločina, v katerem sta zgubila življenje sinova misovskega sekcijskega tajnika Maria Matteia. Njuno smrt so fašisti nesramno strumentalizirali. Postavili so mrtvaški oder na glavnem sedežu stranke, ob obeh krstah so na častni straži pripadniki zloglasnih fašističnih organizacij «Ordine nuovo», «Avanguardia nazionale» in «Fronte della Gioventù». Poleg številnih vencev, ki so jih poslali tudi zasebniki, ki jih je pretresla grozna smrt obeh mladeničev, so tu misovske zastave in druga fašistična šara, ki spominja na pol-preteklo dobo, s katero je odpor-

ništvo pometlo pred tridesetimi leti.

Namestnik rimskega državnega pravdnika dr. Sica je medtem dal aretirati 39-letnega pometača Alda Speranzo, ki stanuje z ženo in osmimi otroki v mestni četrti Primavalle, v Ul. Pietro Bembo, nedaleč od Matteijeve hiše. Kaže, da je med zasliševanjem skušal zamolčati nekatera dejstva in so ga zato obtožili lažnega pričevanja. Speranza je vpisan že vrsto let v PRI. Opisujejo ga kot mirnega človeka in tisti, ki ga poznajo, dvomijo, da bi bil lahko vpleten v podli nočni napad na Matteija. Sosedje vedo tudi povedati, da se je spoprijateljil tudi z nekaterimi mladimi pripadniki «Lotta continua», katere sedež je prav nasproti njegove hiše. Policija pa je ugotovila, da gre za čisto zasebno prijateljstvo, brez slehernega političnega značaja. Pred nekaj meseci so Speranzo napadli fašisti in ga pretepli, pri čemer je zgubil nekaj zob.

Nepotrjene vesti pravijo danes zvečer, da karabinjerji in policija iščejo dve osebi, ki naj bi jih obteževali elementi, ki so izšli iz zasliševanj raznih prič. Preiskovalni organi se niso o teh glasovih na noben način izrekli, raziskave pa so se vsekakor razširile na vso Italijo.

Tajništvo PSI je objavilo sporočilo, v katerem pravi, da je zločin v rimski četrti Primavalle v nasprotju z vsemi človekovimi načeli in ga nihče ne more opravičiti. Socialisti, ki se borijo za boljšo in pravičnejšo družbo, zavračajo uporabo nasilja. Milanski pokol leta 1969, umor agenta Marina, upor v Reggio Calabrii ter sedanji zločin v Primavalle so hudodelstva, ki so pretresla vest Italijanov. Socialisti pozivajo vse delavce in občane, naj se borijo proti nasilju in prevratništvu, da bi zagotovili nemoten razvoj demokratičnega življenja.

Preiskave o atentatu na vlak

GENOVA, 17. — Maura Marzoratija, 19-letnega mladeniča, ki ga obtožujejo, da je bil v soboto, 7. aprila na brzcu Turin-Rim skupaj z Nicom Azzijem, fašističnim teroristom, ki je bil ranjen, ko je pripravljal peklenski stroj, ki bi moral povzročiti v vlaku pravi pokol, je danes namestnik državnega pravdnika dr. Barile zasliševal tri ure in pol.

Marzorati je izjavil preiskovalcu, da ni vedel ničesar o namenih svojega pajdaša. Azzi naj bi mu zagotovil, da gre samo za demonstrativno pobudo. ki ne bo terjala žrtev.

Dejal je, da pozna Azzija že vrsto let, saj sta bila skupaj pri uredništvu časopisa «La Feniçe» (glasilo zloglasne fašistične organizacije «Ordine nuovo», ki sedaj ne izhaja več) in pri MSI. Izjavil je tudi, da se je zelo prestrašil, ko je v nedeljo, 8. aprila prebral v časopisih novico o aretaciji Azzija ter o tistem kar bi se lahko zgodilo če bi njegovemu pajdašu uspelo pripraviti peklenski stroj.

Medtem karabinjerji zaslišujejo drugega Azzijevega prijatelja Francesca De Mina, ki naj bi prav v dneh, ko je Azzi pripravljal atentat na vlak razpolagal z dokajšnjo količino razstreliva. O tem je pričal čuvaj tiskarskega podjetja, v katerem je De Min zaposlen, ki pravi, da je 6. aprila opazil, da ima mladenič v svoji omari nekaj dinamitnih nabojev. Pri kasnejši preiskavi niso karabinjerji v omari našli nič, razen slike Benita Mussolinija.

Državni pravdnik Barile bo jutri zelo verjetno ponovno zaslišal Nica Azzija.

Mehiški predsednik pojde na Kitajsko

PEKING, 17. — Mehiški predsednik Echeverria Alvarez bo kmalu končal svoj večdnevni uradni obisk v Sovjetski zvezi in bo takoj nato odpotoval na uradni obisk v LR Kitajsko. Alvarez bo prispel v Peking v četrtek. Spremlja ga delegacija 230 članov. Hkrati pa bodo prispele v Peking tudi «posebne» mehiške delegacije, ki jih bodo sestavljali predstavniki gospodarskih in kulturnih ustanov. Množični mehiški «pohod» na Kitajsko bo spremljalo nič manj kot 67 mehiških časnikarjev. Njim bodo v Pekingu dali na razpolago časnikarsko dvorano, ki so jo uredili ob prihodu Nixona. Echeverria je prvi predsednik republike latinskoameriške države, razen Kube, ki pride na uradni obisk v LR Kitajsko.

ZA PREPOVED FAŠISTIČNIH ORGANIZACIJ!

Izjava in poziv SKGZ za podpisovanje peticije

Fašisti in njihove polvojaške organizacije niso še prenehale z zločini, nasiljem, provokacijami in izzivanji. Razkriti zločini terjajo nove provokacije in nove zločine in tej črni verigi ni videti konca, če ne bo odločnih ukrepov in dobre volje oblasti, da do kraja razkrije ozadje posameznih zločinskih akcij, da razkrije ne samo materialne izvrševalce, ampak tudi vse tiste organizacije, skupine in posameznike, ki naročila za to črno dejavnost dajejo in jo financirajo.

To velja za vse dosedanje zločine, za umor v Milanu in za požig in tragičen konec dveh mladih življenj v Rimu.

Vsi dosedanji pozivi demokratičnih sil, da je treba z odločnostjo nastopiti proti fašizmu in njegovim uradnim organizacijam in skupinam, niso rodili zaželenega uspeha. Zato je treba odločnejše in širše akcije in pritiska.

Pobudo vsedržavne partizanske organizacije, da se s peticijo zahteva razpust nasilnih fašističnih organizacij, so sprejeli protifašistični odbori, ki združujejo demokratične stranke in organizacije.

Z majhnimi organizacijskimi napori strank in organizacij bo mogoče protifašistično razpoloženje v državi in deželi dokumentirati s podpisi peticije, tako da bo število daleč presegalo število predpisanih podpisov.

Slovenska kulturno - gospodarska zveza in preko nje vse njene članice, so včlanjene v Protifašističnem odboru od samega začetka njegovega obstoja. Ta korak in aktivnost v odboru izhajata iz same narave zveze in včlanjenih organizacij, saj so vse nastale po hudem in krvavem boju proti fašizmu, ki je Slovence zapisal narodni smrti, in po zmagi nad njim, ki so ga dobojevale protifašistične sile, katerih bistveni sestavni in vseskozi angažirani del smo bili Slovenci.

Naše globoko prepričanje, da je fašizem za vedno uničen, se ni uresničilo. Treba je iti ponovno v akcijo.

25. aprila, na dan vstaje in smrti prvega fašizma v Italiji, se bo začelo nabiranje podpisov za ukinitev drugega fašizma in njegovih vej.

Naj bodo prosvetna in druga društva, zveze, ustanove, organizatorke podpisovanja! Naj ne bo odbornika in aktivnega člana organizacij, ki ne bi zbiral podpisov! Dokažimo, da smo vredni protifašistične preteklosti, da smo budni, odločni in aktivni kot takrat, ko smo fašizmu lomili vrat!

SKGZ

PO SINOČNJEM ZAKLJUČKU 48-URNE VSEDRŽAVNE STAVKE

Danes in jutri bodo poštni uslužbenci ponovno stavkali

Pošta ostane torej zaprta dva dni, nakar bodo v naši deželi stavkali še 30. aprila

RIM, 17. — Oseminštirideseturna vsedržavna stavka poštnih in telegrafskih uslužbencev se je danes zaključila, hkrati pa so sindikati napovedali nadaljnjih 72 ur splošne stavke, ki se nadaljuje jutri zjutraj, 180.000 uslužbencev pošte in telegrafa zahteva od državne uprave preureditev poštne in telegrafske ustanove ter novo ureditev stanovanjske osebja, kakor tudi rešitev nekaterih gospodarskih vprašanj, kot so na primer najnižje plače. Predloge, ki jih je minister za pošte in telekomunikacije Gioia dal pretekli teden za rešitev spora z uslužbenci so sindikalni predstavniki zavrnili, ker niso ustrezali zahtevam uslužbencev.

Kljub zaostritvi spora so se danes na ministrstvu za pošte in telekomunikacije nadaljevali pogovori med ministrom Gioio in predstavniki CGIL, CISL in UIL. 72-urna splošna stavka, ki je bila danes napovedana, je bila takole razdeljena: jutri in pojutrišnjem bodo vsi poštni uslužbenci stavkali nadaljnjih 48 ur; ostalih 24 ur pa bodo poštni uslužbenci v Kampanji, Apuliji, Kalabriji, Bazilikati, na Siciliji in v Laciju stavkali, 24. t.m.: v Toskani, Emiliji, Markah, Abrucih, Moliseju in na Sardiniji, 28. aprila; v Piemontu, Dolini Aosta, Lombardiji, Venetu, Tridentinski-Gornjem Poadižju, Furlaniji - Julijski krajini in Liguriji v ponedeljek, 30. aprila.

Sindikati elektriških delavcev CGIL, CISL in UIL so danes proučili in ugodno ocenili osnutek sporazuma o novi delovni pogodbi za električne delavce, ki so ga podpisali preteklo nedeljo z delodajalci.

Poleg drugega so sindikati zadovoljni zlasti z izbojevanjem normativnih in socialnih pravic, kot je zmanjšanje števila ur izrednega dela in vprašanje dajanja del na dražbo. To bo prisililo ustanovo ENEL, da bo morala do leta 1975 zaposliti še 25.000 delavcev.

V Milanu pa se bodo jutri začela pogajanja za obnovitev in združitev delovnih pogodb v tekstilni, oblačilni in obutveni industriji. Nova delovna pogodba zanima približno milijon delavcev zaposlenih v teh važnih industrijskih vejah, v katerih je mnogo delavcev, zlasti žensk, zaposlenih na domu.

V OKVIRU POGOVOROV ZA OBNOVITEV LEVE SREDINE

Srečanje PSDI-PRI

RIM, 17. — V Rimu je bil danes prvi sestanek med dvema vladnima strankama, v okviru pobude predsednika socialdemokratske stranke Tanassija, da se skuša najti možnost za obnovitev levosredinske vlade. Srečali sta se delegaciji socialdemokratske in republikanske stranke, ki sta ju vodila Tanassi in La Malfa. Po sestanku je Tanassi izjavil časnikarjem, da je socialdemokratska delegacija sprejela predloge republikancev, s katerimi se socialdemokrati strinjajo. Po njegovem mnenju je bilo današnje srečanje koristno, hkrati pa je dejal, da na sestanku niso rešili nobenega od načetih vprašanj. Tanassi je nadalje povedal, da se morajo socialdemokrati sedaj sestati z ostalimi strankami vladne večine in z delegacijo PSI, da ugotovijo, če obstajajo ugodni pogoji za obnovitev levosredinske koalicije. Ko ga je neki časnikar vprašal, ali je na sestanku govoril o težavah za dosego sporazuma s socialisti, je predsednik PSDI odgovoril, da je dogovor z vladnimi strankami lažji kot s PSI.

La Malfa pa je dodal, da so s socialdemokrati govorili o resnem političnem in socialnem položaju v državi in se strinjali z republikansko oceno ter dali nekaj predlogov, kako bi jih bilo treba rešiti. La Malfa je povedal, da so na srečanju izročili socialdemokratom obsežno dokumentacijo, v kateri republikanci razlagajo nov način, kako bi bilo treba rešiti pereča državna vprašanja. Poudaril je tudi, da je položaj danes mnogo bolj resen, kot si ga nekateri predstavljajo, še posebno je nevzdržen finančni položaj zaradi plazeče inflacije.

RIM, 17. — V hotelu «Palatino» v Rimu je bilo danes vsedržavno zasedanje, ki ga je priredila PSI, o pripravah za deveti kongres socialističnih strank Evropske gospodarske skupnosti, ki bo v Bonnu 26. in 27. aprila.

DANES

V Rimu in Milanu se nadaljuje preiskava o požaru, v katerem sta zgubila življenje brata Mattei ter o umoru policijskega agenta Marina, ki ga je ubila fašistična bomba. Milanski namestnik državnega pravdnika Viola je zaslišal mlada fašističnega bombaša Loia in Murellija, zaslišal pa je tudi znanega fašista Giannija Nardija, ki je bil lani 20. septembra zapleten v umor policijskega komisarja Calabresija. Nardi je bil trenutno na začasni svobodi. V Rimu so aretirali zaradi lažnega pričevanja v zvezi z atentatom na stanovanje misovskega sekcijskega tajnika Matteia nekega cestnega pometača, dolgoletnega člana republikanske stranke, ki pa baje ni v nepo-srednji zvezi z zločinskim atentatom.

Poštni uslužbenci so napovedali nadaljnjih 72 ur stavke. Kolikor so sinoči zaključili 48 ur stavke, bodo danes in jutri pošte ponovno zaprte dva dni. Naslednjih 24 ur bodo poštni uslužbenci v naši deželi stavkali 30. t.m.

Zahodnonemški kancler, ki je prispel v ponedeljek na večdnevni uradni obisk v Jugoslavijo, je imel včeraj prve pogovore s predsednikom jugoslovanske vlade Bijedićem. Obravnavala sta predvsem medsebojne odnose zlasti pa še vprašanje gospodarskega sodelovanja, trgovinske izmenjave in jugoslovanskih delavcev v Zahodni Nemčiji. Brandt je izrazil zadovoljstvo za do sedaj dosežene uspehe, hkrati pa obljubil, da bo Zahodna Nemčija vložila vse napore za okrepitev odnosov z Jugoslavijo na vseh področjih. Predsednika sta nadalje govorila o evropski varnosti. V tej zvezi je Bijedić poudaril, da bi se morala Zahodna Nemčija zanimati tudi za varnost na Sredozemlju, ker je to področje zaradi spopada na Bližnjem vzhodu zelo nevarno. Danes bo Brandt odpotoval na Brione, kjer bo dva dni gost predsednika Tita.

DRUGI DAN OBISKA ZAHODNONEMŠKEGA KANCLERJA BRANDTA V JUGOSLAVIJI

Pogovori med Brandtom in Bijedićem o krepitvi odnosov med obema državama

Velik poudarek skupnim prizadevanjem za mir v Evropi in za vsestransko sodelovanje med narodi - Važnost miru na Sredozemlju

BEOGRAD, 17. — Predsednik zveznega izvršnega sveta Džemal Bijedić in zahodnonemški kancler Willy Brandt sta danes dopoldne s svojimi sodelavci obravnavala vprašanja s področja dvostranskih odnosov, popoldne pa sta izmenjala misli o najvažnejših mednarodnih vprašanjih, posebno o položaju v Evropi.

Pri preučevanju dvostranskih odnosov sta predsednika z zadovoljstvom ugotovila, da so odnosi zelo dobri, da pa so možnosti za njihov nadaljnji napredek, kar naj bi ustvarilo tudi pogoje za rešitev nekaterih odprtih vprašanj.

Težišče dopoldanskih razgovorov je bilo gospodarsko, znanstveno-tehnično in kulturno sodelovanje. V razgovorih o gospodarskih odnosih sta se oba predsednika strinjala, da so potrebni napori, da se zmanjša deficit jugoslovanske trgovinske bilance, ki je lani znašal okrog 350 milijonov dolarjev. Možnosti za to se vidijo v razširitvi industrijske kooperacije, sodelovanju obeh industrij na tretjih trgih in povečanje jugoslovanskega izvoza v Zahodno Nemčijo. Brandt je prikazal tudi poglede Nemčije za rešitev nekaterih vprašanj tuje delovne sile. To vprašanje bi se lahko ublažilo s tem, da nemška industrija odpre svoje obrate v tistih državah, iz katerih je v Nemčiji največ delavcev. Brandt je pozdravil najnovejše jugoslovanske zakonske predpise, ki omogočajo večje in varnejše naložbe kapitala v Jugoslaviji. Zahodnonemški kancler je izjavil, da njegova vlada podpira napore, ki bi omogočali večje sodelovanje Jugoslavije z državami evropske gospodarske skupnosti. Glede jugoslovanskih delavcev zaposlenih v Zahodni Nemčiji, vladne predsednika soglašata, da je potrebno ustvariti čimboljše pogoje za njihovo delo, življenje in šolanje otrok. Kancler Brandt je poudaril koristi, ki jih ima Nemčija zaradi tuje delovne sile in pripravljenost, da storijo vse kar je potrebno za zboljšanje delovnih in življenjskih pogojev tujih delavcev.

V dopoldanskih razgovorih so razpravljali tudi o protijugoslovanskem delovanju dela emigracije. Predsednik zveznega izvršnega sveta Bijedić je v zvezi s tem vprašanjem izjavil, da je jugoslovanska vlada zadovoljna z ukrepi, ki so bili do sedaj podvzeti za omejitev tega delovanja, pripomnil pa je, da so za dokončno preprečitev tega delovanja potrebni novi ukrepi. Brandt se načelno strinja, da je potrebno delovati v tej smeri.

Pred nadaljevanjem plenarnega sestanka popoldne sta se Bijedić in Brandt skoraj eno uro sama razgovarjala. Zatem pa so na plenarnem sestanku skupno s sodelavci izmenjala misli o mednarodnem položaju, posebno o stanju v Evropi in se medsebojno informirala z delovanjem obeh vlad na mednarodnem področju. V delu razgovorov, ki se je nanašal na priprave za evropsko konferenco o varnosti je bila ugotovljena enakost pogledov obeh vlad.

V zvezi s pripravami za razgovore o zmanjšanju oboroženih sil v Srednji Evropi je Bijedić vztrajal na tem, da ta proces zajame vse dele Evrope, da se pozitivni trend odrazi tudi na stanju v Sredozemlju, ki je po drugi strani odvisno od krize na Bližnjem vzhodu. Brandt je pokazal popolno razumevanje za jugoslovansko ocenitev stanja v Sredozemlju in na Bližnjem vzhodu. Brandt vidi možnost rešitve med drugim tudi v angažiranju držav Evropske gospodarske skupnosti v Sredozemlju in na Bližnjem vzhodu. Stališče zahodnonemške vlade je, da se Evropa obravnava kot celota, tako glede popuščanja napetosti, kot glede sodelovanja evropskih držav. Zahodna Nemčija je prav tako pripravljena, da se o zmanjšanju oboroženih sil in oboroževanja v Srednji Evropi razpravlja med sedanjimi pripravljalnimi **razgovori na konferenci v Helsinkih.**

Med razgovori se je Brandt zahvalil jugoslovanski vladi za podporo, ki jo daje vzhodni politiki in izrazil upanje, da bo v kratkem prišlo do normalizacije odnosov tudi s Češkoslovaško in kasneje tudi z Madžarsko in Bolgarijo. Brandt je po končanih razgovorih povabil predsednika Bijedića na obisk v Zvezno republiko Nemčijo.

Pred dopoldanskimi razgovori je Brandt, po običaju drugih uglednih državnikov, ki so doslej uradno obiskali Beograd, v navzočnosti predsednika skupščine Beograda Branka Pešića, v parku prijateljstva v Novem Beogradu, zasadil drevesce. Nocoj je zahodnonemški veleposlanik v Beogradu Joeniche s soprogo priredil v hotelu Jugoslavija sprejem v čast Bijedića in Brandta, ki odhaja jutri s soprogo in sinom na Brione, kjer bo dva dni gost predsednika Tita. V četrtek popoldne bo Brandt na Brionih imel tiskovno konferenco. Po končanem uradnem obisku se bo Brandt z družino za velikonočne praznike zadržal na zasebnih počitnicah na morju.

B. B.

Sklicanje zasedanja CK sovjetske partije

MOSKVA, 17. — Tukaj se je zvedelo, da je glavni tajnik sovjetske KP Brežnjev sklical plenarno sejo centralnega komiteja, na kateri bo podal poročilo o mednarodnem položaju ter predložil v odobritev dosedanjo zunanjo politiko sovjetskega vodstva. Razpravljali bodo in glasovali o nedavnih pogajanjih Brežnjeva z Zahodno Nemčijo in ZDA, hkrati pa tudi o njegovem skorajšnjem obisku v Bonnu in Washingtonu.

Kennen pri Titu

BEOGRAD, 17. — Predsednik republike Tito je sprejel danes na Brionih bivšega veleposlanika Združenih držav Amerike v Jugoslaviji, znanega publicista in sedaj profesorja Prenstonovega vseučilišča Georga Kennena in se zadržal z njim v daljšem prijateljskem razgovoru. Kennen, ki je na zasebnem obisku v Jugoslaviji, je med bivanjem v Beogradu imel razgovore v Institutu za mednarodno politiko in gospodarstvo in več sestankov z jugoslovanskimi osebnostmi.

SALISBURY, 17. — V rodezijsko prestolnico so prispela tri letala vrste «boeing». Ne ve se še točno, če gre za «boeinge» tipa «707», ali «720», toda razlika je v bistvu malenkostna. Pomembno je le dejstvo, da je neka družba kršila sklep Organizacije združenih narodov glede gospodarske blokade Rodezije.

Andreottijev obisk v Združenih državah

Nixon je sprejel Andreottija pred Belo hišo

WASHINGTON, 17. — V prvem dnevu svojega uradnega obiska v ZDA se je italijanski ministrski predsednik Giulio Andreotti srečal v Beli hiši z ameriškim predsednikom Nixonom. Govor je bil v glavnem o varnosti v Evropi ter o trgovinskih stikih med Italijo in ZDA. Nixon je dočakal Andreottija na travniku pred svojo rezidenco. Prisotni so bili številni člani ameriške vlade, z italijanske strani pa zunanji minister Medici, veleposlanik Ortona in člani Andreottijevega spremstva.

Po pozdravnih govorih sta imela Nixon in Andreotti krajši pogovor, kateremu so prisostvovali samo tolmači. Srečanje se je nadaljevalo ob navzočnosti posebnega Nixonovega svetovalca Kissingerja in Andreottijevega diplomatskega svetovalca Cagiatija. Pogovori so trajali približno dve uri, v kasnejšem srečaju z italijanskimi časnikarji pa je minister Cagiati izjavil, da je bilo ozračje zelo prisrčno in odkritosrčno.

Andreotti je uvodoma orisal Nixonu italijanski politični položaj na kar sta oba državnika obravnavala vprašanje Bližnjega vzhoda. Nixon je poročal o nedavnih obiskih v ZDA posebnega svetovalca predsednika Sadata Hafeza Ismaila, jordanskega kralja Huseina in izraelske ministrske predsednice Golde Meir, medtem ko je Andreotti omenil stike, ki jih je imel zunanji minister Medici na svojem obisku v arabskih državah in Izraelu. Nato sta Andreotti in Nixon obravnavala odnose med ZDA in Evropo, tako v zvezi s pripravljalnimi pogovori na konferenci o varnosti in sodelovanju v Evropi kot v zvezi s pogovori za uravnovešeno skrčenje oboroženih sil NATO in varšavskega pakta.

Predsednik Nixon je v pogovoru z Andreottijem potrdil, da bo jeseni obiskal štiri evropske države: Veliko Britanjo, ZRN, Francijo in **Italijo.**

Brandt je vsadil drevo miru v parku prijateljstva v Novem Beogradu

NATO o pogajanjih na Dunaju

DUNAJ, 17. — Predstavniki atlantske zveze na pripravljalni konferenci za zmanjšanje oboroženih sil v Evropi na Dunaju so danes odpotovali v Bruselj, kjer bodo poročali svetu NATO o poteku pogovorov in pogajanj, katerih so se udeležili v prejšnjih dneh. Načelnika ameriške in nizozemske delegacije, ki se pogajata s predstavniki vzhodnoevropskih držav v imenu NATO, sta se na Dunaju srečala z vsemi navzočimi delegacijami.

Po dosedanjih vesteh sodeč, so se dunajski pogovori vrteli samo okrog formalnega vprašanja statusa Madžarske na bodoči konferenci. Zahodne države hočejo, da bi bila Madžarska «podporna» članica. V Bruslju bodo torej v prihodnjih dneh napravili obračun dosedanjih dunajskih pogovorov in dali svojima predstavnikoma navodila za nadaljnje pogovore.

NA SINOČNJI DOLGOTRAJNI SEJI

OSTRE KRITIKE OBČINSKEGA SVETA NA RAČUN URBANISTIČNEGA NAČRTA

V ospredju razprave načrti o pretvarjanju Trsta v petrolejsko pristanišče - Razprava o štirih resolucijah

Tržaški občinski svet je sinoči še pozno v noč razpravljal o deželnem urbanističnem in razvojnem načrtu na osnovi štirih resolucij, ki so jih vložili svetovalci KPI, PLI, MSI in strank koalicije leve sredine. Vse resolucije so dokaj kritične glede nekaterih osnovnih smernic, zlasti deželnega urbanističnega načrta. Razprava pa se je še zlasti zaostrila glede predvidevanj, da se Trst pretvori v petrolejsko pristanišče, o čemer so med sejo svetovalci KPI sestavili resolucijo, v kateri je rečeno, da občinski svet poziva deželo, da poseže pri vladi in obrazloži stališče Trsta, njegovega prebivalstva in demokratičnih organizacij proti perspektivi, da se Trst pretvori v petrolejsko pristanišče.

Do zaključka redakcije je bila seja še v teku, tako da ne moremo poročati, kako je potekalo glasovanje o tej in o drugih štirih resolucijah.

V razpravo so sinoči posegli: Tomizza (KD), Lanza (PSDI), Costa (KPI), Zimolo (PLI), Gargano (PRI), Giuricin (PSI), Rinaldi (KD), razpravo pa je zaključil župan Spaccini.

V začetku seje je župan Spaccini obsodil surov napad na občinskega odbornika De Gioio, o katerem poročamo na drugem mestu.

ZARADI STAVKOVNEGA GIBANJA

Danes okrnjen promet na Acegatovih progah

Ker zaradi stavkovnega gibanja šoferji avtobusov ne bodo opravljali nadurnega dela, je vodstvo prevoznega odseka Acegata ukinilo danes, v sredo naslednje proge: 1, 3, 5, 8, 12, 14, 16, 18, 22, 14, 26 in 36.

Zaradi tega bodo možne zamude tudi na drugih progah.

ZARADI STAVKE

Možna prekinitev dobave plina

Občinsko podjetje ACEGAT obvešča potrošnike plina, da bodo danes in jutri stavkali na vsedržavni ravni uslužbenci podjetja SNAM, ki dobavlja naravni plin. Obenem so uslužbenci SNAM najavili dvanajsturno stavko razčlenjenega značaja v obdobju od 20. aprila do 5. maja. Vodstvo podjetja ACEGAT ob tem ugotavlja, da bo predvsem današnja in jutrišnja 48-urna stavka povzročila težave v dobavi plina, zaradi česar opozarja potrošnike, naj v teh dveh dneh varčujejo z uporabo plina, čeprav je ACEGAT s svoje strani sprejelo vse ukrepe, da bi zagotovilo normalno dobavo.

● *Jutri, 19. t.m.* bo ob 18. uri na pobudo sekcije KPI «Montagnana» od Sv. Ane antifašistično zborovanje, na katerem bo deželni tajnik KPI ing. Antonino Cuffaro govoril o ljudski mobilizaciji proti fašističnim provokacijam in o nujnosti preprečevanja reakcionarnih in prevratniških načrtov. Istega dne bodo od 16. do 20. ure zbirali v Ul. Catalani, kjer bo zborovanje, podpise na peticijo ANPI z zahtevo po prepovedi fašističnih in polvojaških organizacij.

Odložen pismeni izpit pri PTT

Tržaško pokrajinsko vodstva pošte in telekomunikacij obvešča, da bo pismeni izpit natecaja za zasedbo 700 mest pregiednika računov 24. in 25. septembra letos v prostorih tehničnega zavoda «Carli» v Trstu. Prvotno je bilo namreč določeno, da bo pismena izkušnja 20. in 21. aprila letos.

VAL NASILJA TUDI V TRSTU

Brutalen nočni napad na odbornika De Gioio

Predstavnika PSDI je v nočnih urah napadla skupina mladih pobalinov - Protest tajništva PSDI in antifašističnega odbora - Zastraženi sedeži nekaterih strank

Prejšnjo noč so neznanci napadli in pretepli pokrajinskega tajnika PSDI in občinskega odbornika Giuseppa De Gioio. Do napada je prišlo pri Portičih po 2. uri ponoči. Odbornik je izjavil, da se mu je zahrbtno približala skupina 4 ali 5 mladih fantov, ki so ga spoznali, saj so na glas dejali: «To je odbornik De Gioia!» in ga napadli.

Včeraj popoldne se je De Gioia zatekel v bolnišnico, kjer so ga sprejeli v nevrokirurškem oddelku s prognozo okrevanja v desetih dneh zaradi udarcev po glavi, ramah in rokah ter zaradi šoka. Do sedaj ni odbornik De Gioia še vložil tožbe proti neznancem,

O političnem ozadju napada ne more biti nobenega dvoma, da spada v okvir povzročanja politične napetosti s strani tistih, ki bi radi «ribarili v kalnem». V našem mestu je v zadnjih časih prišlo do več primerov politične nestrpnosti, kriminalnih napadov in pretepov politično angažiranih ljudi. V vseh primerih so bili napadalci fašisti, ki na tak način skušajo spet pridobiti del tistega vplival, ki so ga nekoč imeli v Trstu.

Pokrajinsko tajništvo PSDI je sinoči izdalo protestno noto, v kateri «ostro obsoja vsakršno nasilje in izraža mnenje, da spada surovi napad v okvir ozračja nasilja in politične kriminalnosti, ki preveza državo. Zato socialdemokratsko tajništvo upa, da bodo odgovorni organi čimprej izsledili krivce, obenem pa izraža tovarišu De Gioii solidarnost tržaških socialdemokratov.»

Na sinočnjem zasedanju je tudi enotni odbor proti fašizmu in zatiranju ostro obsodil podli napad na obronika de Gioio, ki se jasno usklaja z drugimi napadi in kriminalnimi podvigi, s katerimi bi reakcionarne sile rade privedle državo na rob prepada nasilnega političnega obračunavanja.

Zaradi napetega političnega ozračja je sinoči politični oddelek kvesture sklenil zastražiti nekatere sedeže političnih strank in stanovanja zasebnikov.

Florit na čelu lesnih industrijcev

Te dni so se na sedežu združenja industrijcev iz tržaške pokrajine sestali lesni industrijci z našega področja. Dosedanji načelnik grupe lesnih industrijcev Frandoli je po 40 letih odstopil. Na njegovo mesto je bil izvoljen A. Florit, lastnik obrata «Industria lavorazione mobili». V poročilu o tekočih vprašanjih lesne industrije na Tržaškem je dosedanji načelnik Frandoli med drugim poudaril, da je kategorija računala na določena naročila tovarne «Grandi Motori» pri Boljuncu, vendar pa da so se pričakovanja žal izkazala za neutemeljena.

● *Nocoj ob 18.45* bo v veliki dvorani občinskega muzeja «Revoltella» v Ul. Diaz 27, osmo srečanje središča za didaktične raziskave tržaške občine o umetniški vzgoji. Predaval bo prof. Livio Schiozzi o oblikovni teoriji Predvajali bodo diapozitive.

«MUCIN DOM» V KULTURNEM DOMU

Nastop škedenjskih otrok z Maršakovo igrico «Mucin dom» in nastop baletne skupine PD «Tabor» z Opčin, je pomenil tako za otroke, kot njihove starše, ki so včeraj popoldne napolnili Kulturni dom v Trstu, resnično lepo doživetje. Škedenjskemu prosvetnemu društvu, ki je pripravilo to otroško igro, s katero je že z uspehom nastopilo pred svojim občinstvom v Škednju meseca januarja, gre resnično vsa zasluga in tudi pohvala za lepo naštudirano in podano igrico. Vsa pohvala gre seveda tudi nastopajočim otrokom, ki so se v svoje vloge lepo vživeli, kot gre zahvala vsem tistim članom društva, ki so s svojim nesebičnim delom pripomogli, da je predstava tako lepo stekla. Topli aplavzi in odobravanje ob koncu igre, so bili najboljše potrdilo za uspeh predstave, ki so jo lepo dopolnile še mlade baletne skupine PD «Tabor» z Opčin, ki jih vodi Ana Cah in ki so občuteno zaplesale odlomek iz «Trnjulčice» Čajkovskega.

Torkovi popoldnevi, ki jih je v tej sezoni uvedlo vodstvo Stalnega slovenskega gledališča v Trstu, so se tako obogatili še z novo, domačo predstavo, ki je otroci ne bodo tako kmalu pozabili.

Poslanec Albin Škerk v Slovenskem klubu

Na sinočnjem torkovem večeru v Gregorčičevi dvorani je bil v gosteh Slovenskega kluba slovenski poslanec v italijanskem parlamentu Albin Škerk. Njegovo predavanje, ki naj bi bilo po zacetnem namenu predvsem oris njegovih izkušenj, doživljajev in vtisov po večletnem neposrednem spremljanju osrednjega italijanskega političnega življenja, je dejansko številnemu občinstvu razkrilo veliko več kot zgolj podobo rimskih dnevov našega poslanca, razkrilo je v številnih potankostih predvsem tisto politično dimenzijo v kateri se mora po svojem specifičnem in nelahkem poslanstvu kretati slovenski parlamentarec. Tako je Škerk v zanimivem dialogu z občinstvom obšel razne etape svojega večletnega parlamentarnega delovanja in se z veliko prepričljivostjo ter iskrenostjo zadržal predvsem pri tistih, ki posredno ali neposredno zadevajo našo narodnostno skupnost. Pri tem je podrobneje orisal «iter» raznih zakonov ali zakonskih osnutkov, ki zadevajo slovensko manjšino v Italiji ter poudaril da je njihov uspeh odvisen predvsem od pritiska, ki ga moramo v ta namen tudi sami množično izvajati. Svoje predavanje je poslanec Škerk na koncu dopolnil še z anekdotami, ki so ravno tako kot muhasta politična stvarnost nedeljivi sestavni del parlamentarnega življenja.

Opozorilo SGZ

Izkoristite olajšave za telefonske storitve!

V zvezi z novimi telefonskimi storitvami nam je Slovensko gospodarsko združenje sporočilo, da predvideva ministrski odlok z dne 28. 8. 1972, tudi nekatere olajšave.

Olajšave, ki nas zanimajo, zadevajo predvsem obrtnike in kmete in predvidevajo 25 od sto popusta pri plačevanju normalne trimesečne tarife in pa 50 od sto popusta pri plačanju stroškov za napeljavo nove telefonske linije.

Smatramo zato za potrebno opozoriti nanje vse zainteresirane kategorije in jih vabiti, da se javijo v uradih združenja, kjer bodo na Patronatu INAC dobili vsa potrebna pojasnila in bodo lahko tudi že sestavili potrebno prošnjo

K. J.

● *Danes ob 20.30* bo v krožku «Pečar» shod članov, katerim bo Claudio Tonel govoril o pripravah za junijske deželne volitve.

Obvestilo izletnikom na Malto in v Tunis

Vse udeležence tradicionalnega izleta «Primorskega dnevnika» na Malto in v Tunis obveščamo, da bo odhod iz Trsta v Pulj, kjer se bomo vkrcali na ladjo, v soboto, 28. aprila ob 13. uri z avtobusi izpred sodnijske palače na Foru Ulpianu.

Izletniki iz Gorice pridejo v Trst z lastnimi sredstvi.

Izletnike prosimo, da od torka 24. t. m. dalje dvignejo pri vratarju Primorskega dnevnika v Ul. Montecchi 6 podrobne programe in vozovnice.

PD «IVAN CANKAR» V TRSTU

priredi danes, 18. t.m. ob 20.30 na svojem sedežu v Ul. Montecchi 6

Večer mladih pesnikov

na katerem bodo brali svoje pesmi Marij Čuk iz Doline, Ace Marmolja iz Gorice, Radivoj Pahor in Srečko Fišer iz Nove Gorice in Franci Černigoj iz Ajdovščine.

Večer bo opremljen z glasbo in barvnimi diapozitivi.

Vljudno vabljeni!

Kino

La Cappella Underground 19. in 21. «Facciamo l'amore». Igrata Marilyn Monroe in Yves Montand. Barvni film.

Nazionale 16.00 «I diamanti sono pericolosi». Prepovedano mladini pod 14. letom.

Fenice 15.00—17.25—19.50—22.15 «Ultimo tango a Parigi». Barvni film. Marlon Brando in Maria Schneider. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Grattacielo 16.30 «Un battito d'ali dopo la strage». Barvni film. Yves Montand, Lea Massari, Marcel Bozzuffi.

Excelsior 15.00, 17.15, 19.45, 22.15 «Gli eroi». Rod Taylor, Rod Steiger in R. Schiaffino. Barvni film.

Eden 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 «Canterbury proibito». Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedano.

Ritz 16.00, 18.00, 20.00, 22.15 «L'isola misteriosa e il capitano Nemo». Barvni film po romanu Julesa Verna. Igra Omar Sharif.

Aurora 16.30 «Provaci ancora, Sam». Barvni komični film. Wood Allen.

Capitol 16.30 «Cari genitori». Barvni film. Florinda Bolkan in Catherine Spaak.

Cristallo 16.30, 18.15, 20.00, 22.00 «Il caso Carey». Barvni film.

Filodrammatico 16.00 «Le avventure amorose di Robin Hood». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Moderno 16.30 «L'altra faccia dell'amore», Glenda Jackson in Richard Chamberlain. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Vittorio Veneto 16.30 «Il sole sulla pelle». Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Abbazia 16.00 «Il magro, il grasso, il cretino». Oliver Hardy in Stan Laurel. Komični film.

Astra 16.30 «Uccidete Rommel». Igra Karl Parker. Barvni film.

Ideale 16.00 «Il sepolcro dei re». Debra Paget, C. Pani, E. Manni.

Impero 16.30 «Amo mia moglie». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Gledališča

AVDITORIJ

Od sobote 21., do torka 24. t. m. ponovitve Bertolazzijevega dela «L'egoista». Večerne predstave bodo ob 20.30, popoldanske (v nedeljo, 22. in ponedeljek, 23. t. m.) pa ob 16.30.

V Avditoriju v Portorožu je do 26. aprila drugi del

MEDNARODNEGA ŠAHOVSKEGA TURNIRJA

ZA DRUGI MEMORIAL dr. MILANA VIDMARJA

Na črno-belih poljih se bori 18 velemojstrov in mednarodnih mojstrov iz 8 držav. Igralni čas je od 16. ure do 21. ure, za prekinjene partije pa od 10. ure do 12. ure. Prosta dneva, ko se igrajo le prekinjene partije, sta sredi 18. in 25. aprila.

Vse ljubitelje šaha vabita

Šahovska zveza Slovenije in Zavod za turizem Portorož

TISKOVNA KONFERENCA PREDSEDNIKA TERPINA IN RAVNATELJA DELISEJA

Obsežno opravljeno delo zavoda Cassa di Risparmio

Oris tržaškega gospodarskega položaja, ki ima še mnogo senc - Zelo važen pomen jugoslovanskih kupcev za tržaško trgovsko in turistično dejavnost

Včeraj opoldne sta predsednik odv. Terpin in generalni ravnatelj dr. Giordano Delise obrazložila obračun za leto 1972 pomembnega tržaškega finančnega zavoda «Cassa di Risparmio», ki je seveda tesno povezan s splošnim gospodarskim razvojem po svetu in v Italiji in še zlasti z razvojem tržaškega gospodarskega življenja.

Odv. Terpin je najprej orisal mednarodne okoliščine, ki so bile značilne za lansko leto in v tej zvezi tudi valutni potres, do katerega je prišlo v svetu, nato pa razvoj italijanskega gospodarstva, ki ga označujejo «sence in svetloba», in ki so značilne tudi za Trst. Med našimi gospodarskimi operaterji prihaja do opreznega optimizma, saj so bili bolj pripravljeni za nove investicije zlasti turističnega značaja. Krepi se tradicionalna vloga Trsta in terciarnih dejavnosti.

Glede industrijskih dejavnosti je predsednik zavoda dejal, da položaj ni najboljši, ker se je zaključilo daljše razdobje preureditve velikih industrijskih kompleksov. Ladjedelniška industrija je v težavah zaradi manjšega povpraševanja na svetovnem tržišču in visokih proizvodnih stroškov v Italiji. Lani ni prišlo do pomembnejših industrijskih pobud, razvija pa se področje Tržiča, ki postaja pomembno industrijsko središče in naravna dopolnitev tržaškega gospodarskega sistema.

Poročilo predsednika posveča trgovinski dejavnosti posebno poglavje in v tej zvezi ugotavlja izreden pomen kupcev iz jugoslovanskega zaledja, ki sedaj predstavljajo važen delež v tržaški trgovinski dejavnosti. Lani so se občutili omejitveni ukrepi jugoslovanske vlade, določene posledice pa je imela tudi epidemija koz, zaradi katere je bila meja nekaj časa zaprta.

Negativna pa je bila bilanca prometa, ker je tržaško pristanišče doseglo promet 36 milijonov ton. Sedaj dosega petrolej že skoro 80 odstotkov celotnega prometa, tradicionalni promet z raznim blagom in zlasti kosovni promet pa se znižuje. Na negativni razvoj vplivajo razne okoliščine, v znatni meri pa je rezultat nezadostnih pristaniških naprav, ki onemogočajo razvoj našega pristanišča

Turistične dejavnosti so prav tako zabeležile negativen rezultat, saj je bilo nočnin za 8 odstotkov manj, pri čemer gre med drugim ponovno za posledice zapore meje zaradi koz in zmanjšanja dotoka turistov v Jugoslavijo.

Krajevna gospodarska konjunktura se je dokaj točno odrazila na dinamiki kreditnih dejavnosti. Lastniki vlog so vložili precej sredstev v nepremičnine, kar odgovarja obnovljenemu povpraševanju za stanovanja. Vloge in gibanje sredstev javnih ustanov je bilo normalno. V celoti je masa sredstev, ki jih je upravljal zavod narasla za 12,8 odstotkov, pri čemer je treba poudariti, da so hranilne vloge narasle za 18,6 odstotka, kar potrjuje, da so po recesiji 1970 in počasni normalizaciji 1971 hranilne vloge ponovno na tradicionalni ravni zbiranja prihrankov družin. Povpraševanje po kreditih pa se je znižalo, ker so se velika podjetja IRI poslužila drugih italijanskih zavodov in predvsem zavodov, ki spadajo v sklop IRI.

Generalni ravnatelj Delise je zelo podrobno obrazložil stanje zavoda, ki razpolaga s 323.090 milijoni lir vlog in drugih vrednot, tako da je lani zabeležil pozitiven napredek za 6,5 odstotka.

Delise je nato orisal nekatere specialne dejavnosti zavoda, ki so zelo zanimive za širše občinstvo kot kredite na osnovi enostavnega dokaza o rednem delovnem razmerju, kredite za gradnjo stanovanj, kredite v korist male in srednje industrije, obrtnikov, trgovcev in podobno. Zelo obsežna je bila dejavnost v korist javnih ustanov, za katere je zavod tudi blagajnik.

Posebno poglavje je ravnatelj posvetil rotacijskemu skladu, ki je v 17 letih, od kar ga upravlja Tržaška hranilnica, pregledal 259 prošenj, odobril 73.866 milijonov in izplačal 69.619 milijonov lir posojil. Ravnatelj je govoril tudi o drugih dejavnostih zavoda in ob zaključku navedel, da sedaj zaposluje 576 oseb.

PO AVTONOMNEM RAČUNU

Uvozni kontingenti za razdobje maj-avgust

Urad za zunanjo trgovino pri generalnem vladnem komisariatu za deželo Furlanijo - Julijsko krajino obvešča, da bo razdelil običajne uvozne kontingente za poslovanje po avtonomnem računu z Jugoslavijo za razdobje maj - avgust 1973. Ustrezne prošnje bo urad sprejemal do 30. aprila. Prošnje, ki bi prispele po tem datumu, se bodo upoštevale le v primeru, da bi bili posamezni kontingenti še neizrabljeni. Za pojasnila naj se podjetniki obrnejo na Odsek za zunanjo trgovino pri vladnem komisariatu, Trst — Ul. Genova 9/II.

● *V petek, 20. t.m.* bo ob 20. uri v sedežu na Trgu stare mitnice 11 javni shod, ki ga sklicuje sekcija KPI «Pinko Tomažič». Arturo Calabria bo govoril o vstaji v severni Italiji in osvoboditvi ter o sedanjem političnem položaju z ozirom na fašistične provokacije.

Dve prometni nesreči v nočnih urah: 8 ranjenih

V poznih urah, kmalu po polnoči, sta se pripetili dve hudi prometni nesreči v mestu in na Krasu. Prva se je pripetila pri Sv. Andreju, ko je fiat 128, v katerem se je vozilo pet oseb, zaletel v obcestni drog. Pri trčenju so se vsi ranili.

Mario Pozecco si je zlomil gleženj (prognoza 60 dni), Carlo Mione, ki je šofiral, si je zlomil desno nogo in ramo (90 dni), Lucia Esicchiotti se je samo udarila po trupu in glavi (10 dni), Egle Pangos por. Rosiglav si je zlomila desno zapestje (30 dni), Marcello Spadaro pa si je zlomil nosne kosti (30 dni).

Druga nesreča se je pripetila pri Proseku, kjer se je lancia 1300, katero je šofiral Luciano Fonda iz Ul. Fiordalisi 1, zaletela v avto, ki je prihajal iz nasprotne smeri. Šofer se je močno udaril po prsih in si verjetno zlomil rebro (20 dni prognoze), njegov sopotnik, ki je star približno 25 let, ni hotel posredovati osebnih podatkov prometni policiji, pa si je zlomil levo rami (40 dni prognoze). Šofer drugega avtomobila se je potolkel in v bolnišnici so mu dali samo prvo pomoč.

Povožena šolarja pri prečkanju ceste

Včeraj opoldne so sprejeli v ortopedskem oddelku glavne bolnišnice 9-letnega šolarja iz Ricmanj 134 Roberta Sancina, ki si je zlomil levo nogo. Okreval bo v 35 dneh. Dečka je s svojim fiatom 128 podrl 24-letni Luigi Boazzo iz Imperie, ki začasno biva v Dragi. Deček je prihitel iz ricmanjske šole po koncu pouka in stekel na cesto. Boazzo, ki je bil namenjen v Log, ni utegnil zavreti vozila in je dečka podrl. Takoj ga je naložil v avto in ga odpeljal v bolnišnico.

Kmalu po poldnevu se je poškodoval tudi 7-letni Alessandro Variola iz Ul. Locchi 7, ki si je zlomil levi gleženj. S svojim fiatom 850 ga je povozil v Ul. Franca 50-letni Giuseppe Plesnik iz Ul. Giuliani 17. Malega Alessandra so sprejeli v otroški bolnišnici «B. Garofolo» s prognozo okrevanja v 35 dneh.

V OKVIRU SPLOŠNIH FINANČNIH REDUKCIJ PRI RAI-TV

Pojasnila glede krčenja proračuna Radia Trst A

Ravnatelj tržaškega radia inž. G. Candussi zagotavlja, da programi slovenske postaje zaradi tega ne bodo prizadeti na kvantiteti in kvaliteti

V zvezi z desetodstotnim krčenjem proračuna italijanske RAI-TV se je med Slovenci, ki sledijo programom Radia Trst A, pojavila utemeljena zaskrbljenost, da se bodo morebitne posledice teh krčenj odražale tudi v programu tržaškega slovenskega radia, saj je ta del tržaške radijske postaje, ki je sicer proračunsko avtonomna, vendar le v okviru razpoložljivih sredstev, ki ji jih nameni ali določi osrednje italijansko vodstvo RAI-TV. Da bi zadevo razjasnili, smo se oglasili pri direktorju tržaškega radia inž. Guidu Candussiju, ki nam je najprej povedal, zakaj desetodstotno krčenje proračunskih sredstev. Povedal nam je to, kar že toliko časa ponavljajo v vodstvu RAI-TV, da se namreč naročnina za radio že dolgo ni povišala, pač pa celo dvakrat znižala; da se ne morejo zvišati tarife za reklamo na radiu in TV, da pa so se hkrati stroški močno povišali. Pri tem pa je treba kar se da proračun ustanove uravnovesiti. Da bi to dosegli, je bilo potrebno krčenje stroškov.

Toliko o tem. Kaj pa morebitne posledice teh krčenj za program? Konkretno za program Radia Trst A? Inž. Guido Candussi je dejal, da bodo storili, kar je v njihovi moči, da to krčenje ne bo negativno vplivalo na program. Predvsem ne bo nobenih krčenj pri številu osebja in tudi program ne bo časovno krajšan niti za minuto. Poskrbeli bodo tudi za to, da se raven kulturnega programa ne bo znižala. Končno je inž. Candussi zagotovil, da bodo še naprej angažirali zunanje sodelavce, kolikor je tega sodelovanja bilo doslej.

Direktor tržaške radijske postaje inž. Candussi nam je podrobneje povedal, da v prvem trimesečju ni bil program niti malo spremenjen. V sedanjem, drugem trimesečju bo sicer prišlo do sprememb, vendar bodo te neznatne. Tretjemu trimesečju bodo dali nekoliko lažji značaj, kot ga pač zahteva počitniški letni čas, vendar to ne bo vplivalo na raven programa. Hkrati pa naj bi to trimesečje bilo tudi nekakšno poskusno trimesečje.

Zagotovila direktorja Radia Trst A inž. Guida Candussija jemljemo na znanje, in upamo, da poslušalci Radia Trst A ne bodo prikrajšani, ker bi to bilo nesprejemljivo in nedopustno, saj je tudi ta ustanova eden izmed dokazov naše tukajšnje prisotnosti in ena izmed potreb in pravic naše narodnostne skupnosti.

Zaradi atentata na SIOT

Jordanska tatiča pred dr. Serbom

Preiskovalni sodnik dr. Serbo, ki vodi preiskavo o atentatu na hranilnike nafte pri Dolini, je pozval na zaslišanje 31-letnega Mohameda Husseina in 29-letnega Taleba El Jabarija, jordanska državljana, ki so ju prešnjega 5. februarja aretirali pri Comu zaradi tatvine in ki ju je kmalu potem tamkajšnji državni pravdnik izpustil na svobodo. Dr. Serbo je že zaslišal Husseina in njegovo ženo, Fulvio Boni iz Milana, toda ni prišla na dan nobena soodgovornost pri kriminalnem atentatu. Predvčerajšnjim bi morali tržaški sodniki soditi obema Jordancema zaradi tatvine avtomobila, proces pa so odložili. Dr. Serbo upa, da bo od njiju izvedel kakšno obrobno podrobnost, ki bi ga lahko pripeljala na sled še neidentificiranim atentatorjem. Je pa malo verjetno, da bi bila dva tatiča, ki se preživljata s krajo avtomobilov, vpletena v mreže «Črnega septembra» razpolaga z velikimi finančnimi sredstvi.

● *Jutri, 19. t.m.*, bo ob 20. uri v dvorani «I. Gruden» v Nabrežini javni shod, na katerem bodo razpravljali o krizi, ki je nastala v nabrežinski občini po odstopu župana Legiše.

OKROŽNICA MINISTRA SCALFARA

NA VSEH ŠOLAH BODO PROSLAVE 25. APRILA

Obrazložiti mladini zgodovinski in moralni pomen obletnice

Prosvetni minister Scalfaro je razposlal šolskim skrbnikom posebno okrožnico glede šolskih proslav obletnice osvoboditve Italije, 25. aprila. Minister določa, da morajo na vseh vrstah šol obrazložiti učencem in dijakom globok zgodovinski in moralni pomen obletnice ter posebno poudariti žrtvovanje in velik delež partizanskih borcev za svobodo, demokracijo in napredek Italije. Poleg tega minister poudarja, da je zelo važno dostojno proslaviti obletnico dogodka, ki je že sestavni in živi del zgodovinskega bogastva Italije. Poznanje bojev, trpljenja in žrtev za ideale svobode, neodvisnosti in demokracije, pravi minister, je koristno in neobhodno potrebno mladim generacijam, da bodo ob spominu na padle za te ideale dobili spodbudo, nauk in zgled.

Zaključeno zasedanje o razvoju turizma

Včeraj pozno popoldne se je zaključilo zasedanje o turističnih perspektivah na Tražškem, ki ga je organizirala pokrajinska ustanova za turizem ob sodelovanju javnih ustanov, krajevnih uprav in zasebnih turističnih podjetnikov. Na koncu zasedanja so na predlog predsednika pokrajinske turistične ustanove odv. Bercèta imenovali tehnični odbor, ki bo pripravil do julija predloge o smernicah turističnega razvoja, katere bo pokrajinska turistična ustanova predložila novemu deželnemu odboru po ponovnem zasedanju, ki bo 5. in 6. julija letos. V odbor so imenovali poleg odv. Bercèta še univerzitetna profesorja Bonifacia in Bartola, arh. Clescovicha, zastopnike avtonomne letoviščarske ustanove, sesljanske turistične ustanove, zastopnike tržaške, miljske in devinsko - nabrežinske občine ter tržaške pokrajine in še pet predstavnikov združenj turističnih operaterjev.

V včerajšnjo razpravo so posegli številni govorniki, ki so soglasno poudarili potrebo po načrtnem in smotrnem razvoju turističnih dejavnosti, ki naj pritegnejo na našo obalo in na Kras številne turiste, ki sicer odhajajo v druga, bolj organizirana turistična središča. Zato je treba nuditi turistom kvalitetnih prireditev, ekskurzij, kopališč, ki naj nadomestijo morebitne naravne prednosti, ki jih uživajo drugi kraji. V tej perspektivi je potreben velik doprinos javnih ustanov in v prvi vrsti dežele, ki ima na tem področju možnost, da **dodeli bistvene podpore.**

Ob velikonočnih šolskih počitnicah

Jutri se začnejo velikonočne počitnice in pouk na vseh šolah se bo spet začel šele v četrtek 26. aprila, ker je 25. aprila državni praznik osvoboditve Italije. Čez dva meseca pa bo že konec pouka, zaključek šolskega leta in se bodo začeli zaključni izpiti, nato pa zrelostni izpiti ali velika matura na višjih srednjih šolah. Do konca šolskega leta bodo poleg nedelj še trije prosti dnevi pouka, in sicer 1. maja, 31. maja in 2. junija, seveda, če ne bodo vmes stavke.

Šolsko leto 1972-73 se torej nagiba koncu, zato se bodo morali še bolj potruditi učitelji in učenci, dijaki in profesorji, da bodo nadoknadili, kar so do sedaj zanemarili ali zamudili, da ne bo ob zaključku pouka neprijetnih presenečenj, da ne bo večjih težav in zadreg na zrelostnih izpitih. Z dobro voljo in vztrajnostjo se lahko še marsikaj popravi. Zato priporočamo zlasti staršem, da v teh zadnjih dveh mesecih posvečajo večjo skrb svojim otrokom, ki hodijo v šolo, pa naj si bo v osnovno, srednjo ali višjo srednjo šolo. Prav tako priporočamo združenjem staršev, da od bliže sledijo šoli, da okrepijo medsebojne stike z učnim osebjem, da se pozanimajo za potrebe šole, da se o teh stvareh pogovorijo z ravnateljstvi šol, da sestavijo svoje pripombe in predloge, da se njihovi predstavniki aktivno udeležijo sej za izbiro učbenikov. Glede pomanjkanja učilnic in učil, ali potrebnih popravil, je namreč treba opozoriti pristojne organe, občino ali pokrajino čimprej, da se potem stvari ne zavlečejo zaradi birokracije in poletnih dopustov. Že večkrat smo poudarili, da združenja staršev lahko opravljajo zelo pomembno in koristno vlogo, kar pa je odvisno od zanimanja in sodelovanja vseh staršev in zavzetosti odborov. Združenja staršev pa ne bi smela omejiti obseg svojega delovanja samo na nekatera vprašanja posamezne šole, ampak bi se morala zanimati za splošno problematiko šolstva v Italiji, in še posebej specifična vprašanja slovenskega šolstva. Zato bi se morala čimprej uresničiti zamisel o ustanovitvi zveze združenj slovenskih staršev. Tako združenje bi izpolnilo vrzel, ki jo najbolj opazimo, ko gre za pereča vprašanja naše šole, za probleme, pri katerih bi morali imeti starši važno besedo, za izdelavo predlogov in zahtev, za nastope pri šolskih organih in pri oblasteh.

NA POBUDO TRŽAŠKE OBČINE

Danes je «otok za pešce» končno postal stvarnost

Odslej bodo imeli na Trg Unità in Borzni trg dostop samo dostavni avtomobili, ki vozijo blago trgovinam in javnim lokalom, vendar le od 7.30 do 10.30

Tako imenovani «otok za pešce» na Borznem trgu in Trgu Unità bo postal z današnjim dnem končno stvarnost. Džungla avtomobilskega vrveža, v katero se je v zadnjih letih spremenilo naše mesto, bo tako imela odslej svojo oazo miru. Županov ukrep bo stopil v veljavo ob 7. uri in od te ure dalje ne bo smelo biti na področju obeh omenjenih trgov od Ul. del Teatro do Ul. Malcanton in Trga Pitteri več nobenega avtomobila. Izjemo predstavljajo samo dostavni avtomobili in tovornjaki, ki zalagajo z blagom trgovine in druge javne lokale tega «otoka za pešce». Vendar tudi zanje veljajo določene omejitve. Predvsem bodo lahko **vozili samo z** Borznega trga in to le ob delavnikih od 7.30 do 10.30.

V ta namen bodo morali nekoliko spremeniti tudi vozno progo avtobusov št. 24 in 30. Vodstvo ACEGAT je sporočilo, da bodo avtobusi, ki prihajajo z glavne postaje odslej vozili po prihodu na Borzni trg po Ul. Canal Piccolo - Trg Tommaseo - Nabrežje 3. november - Nabrežje Mandracchio - Ul. Mercato Vecchio - Ul. Cadorna in naprej. V smeri proti postaji pa bodo avtobusi peljali po Ul. Diaz - Ul. Mercato Vecchio - Nabrežju Mandracchio - Nabrežju 3. november - Trgu Tommaseo - Ul. Borsa - Borzni trg in naprej proti **postaji.**

MLADINSKI KROŽEK

Trst

Ulica Ginnastica št. 72

vabi na večer v počastitev 30. obletnice vstaje slovenskega naroda. Ob tej priliki bo o

VSTAJI NA PRIMORSKEM

govoril **Martin Greif - Rudi**, znani partizanski komandant in sedanji predsednik občinske skupščine Ajdovščina.

Večer bo danes, 18. t. m. ob 19.30 v prostorih krožka (Dijaški dom).

Včeraj - danes

Danes, SREDA, 18. aprila
KONRAD

Sonce vzide ob 5.14 in zatone ob 18.55 — Dolžina dneva 13.41 — Luna vzide ob 20.19 in zatone ob 5.08

Jutri, ČETRTEK, 19. aprila
EMA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 15 stopinj, najnižja 7,7, ob 19. uri 13,8 stopinje, zračni pritisk 1017,5 mb, rahlo pada, brez vetra, vlaga 46-odstotna, nebo 7/10 pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 11 stop.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 17. aprila 1973 se je v Trstu rodilo 5 otrok, umrlo je 8 oseb.

UMRLI SO: 80-letni Gaetano Romeo, 66-letni Rodolfo Ceraico, 75-letni Italo Cantagalli, 80-letna Katerina Kerševan vd. Kočevar, 85-letna Erminia Muhic vd. Krajner, 50-letni Oliviero Plehan, 61-letni Tessalo Sapunzachi, 74-letni Giacomo Rojac.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

A. Barbo, Trg Garibaldi 4; Di Gretta, Ul. Bonomea 93; Godina - All'Igea, Ul. Ginnastica 6; S. Luigi, Ul. Felluga 46 (Sv. Alojzij).

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

All'Alabarda, Istrska ulica 7; Al Galeno, Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan); de Leitenburg, Trg S. Giovanni 5; Mizzan, Trg Venezia 2.

Razstave

V galeriji **Rossoni** razstavlja svoja dela slovenski slikar **Silvester Godina**, ki je pripravil kakih trideset olj. V glavnem gre za cvetje in pokrajine.

V **Tržaški knjigarni**, Ul. sv. Frančiška štev. 20, razstavlja Dezderij Švara.

V **umetniški galeriji «La Lanterna»** bo Jože Ciuha razstavljal svoja dela do 4. maja.

Jutri, v četrtek, bo ob 20. uri v Kraški galeriji v Repnu slikar Jože Cesar odprl razstavo svojih najnovejših del.

Prispevki

V počastitev spomina pok. Marije Podobnik daruje družina Ignaca Marca za Slovensko dobrodelno društvo 5 tisoč lir.

SOŽALJE

Ob težki izgubi drage žene

Mirande

izreka Slovensko gospodarsko združenje svojemu podpredsedniku Danilu Waltritschu globoko sožalje.

17. t. m. je preminila

Katerina Kerševan vd. Kočevar

in pustila v žalosti vnukinje, sestrično in drugo sorodstvo.

Pogreb bo jutri, 19. t. m. ob 10.15 iz mrtvašnice splošne bolnišnice.

Trst, 18. aprila 1973

Pogrebno pod., Ul Zonta 3, tel. 38006

VČERAJ V DEŽELNEM SVETU

Odvetnik V. Marpillero (PSDI) namesto umrlega svetovalca Mora

Prof. Ribezzi obsodil novi zločin v Rimu - Razprava o razvojnih načrtih se bliža koncu - Solidarnost z napadenim občinskim odbornikom De Gioio

Na včerajšnji seji deželnega sveta je predsednik Ribezzi ostro obsodil novo zločinsko dejanje, ki je pretreslo italijansko javnost in pri katerem sta v Rimu izgubila življenje 22-letni mladenič in njegov mladoletni brat Ribezzi je označil atentat za tako krutega, da ga ni mogoče pripisati niti najskrajnejšemu fanatizmu. Država naj vendar poskrbi, je nadaljeval prof. Ribezzi, da bo enkrat konec teh nezaslišanih hudodelstev, ki jih vse demokratične sile odločno odklanjajo in ki se porajajo iz temne podrasti italijanskega življenja.

Predsednik odbora za volitve Metus je nato predlagal deželnemu svetu, naj bi odobril imenovanje odvetnika Vittorina Marpillera na mesto preminulega svetovalca in odbornika za turizem Enza Mora. Marpillero je bil leta 1968 prvi neizvoljeni kandidat na listi Enotne socialistične stranke (PSU) v volilnem okolišu Tolmeč in je bil že deželni svetovalec in odbornik v prvi mandatni dobi. Predsednik Ribezzi je dal Metusov predlog na glasovanje, ki je dalo soglasen pritrdilni rezultat.

Nato so novega svetovalca povabili v dvorano, kjer je prisegel zvesto deželnim in državnim institucijam. Po kratkem pozdravnem nagovoru predsednika Ribezzija je deželni svet nadaljeval razpravo o razvojnem in urbanističnem načrtu. Pozneje je Pittoni, ki je vodil sejo namesto predsednika Ribezzija, sporočil deželnemu svetu, da je bila s pristopom svetovalca Marpillera ponovno sestavljena svetovalska skupina PSDI v okviru deželne skupščine. Skupini predseduje svetovalec Dal Mas, podpredsednik je odv. Marpillero, tajnik pa odbornik za industrijo in trgovino Dulci. Kakor se naši bralci gotovo spominjajo, je skupina pred kratkim razpadla zaradi prestopa svetovalca D'Antonija v novo koalicijo med furlanskimi in tržaškimi indipendentisti. Ker je skupina PSDI štela le tri elemente in je po pravilniku določeno, da se v primeru manjšega števila predstavnikov določene stranke slednji prištevajo k «mešani» skupini, sta Dal Mas in Dulci prešla v to skupino. S pristopom odv. Marpillera se je število svetovalcev PSDI znova dvignilo na tri in skupina je bila tako ponovno integrirana v deželnem svetu. Na današnji seji bo svet obravnaval vprašanje, kdo bo nadomestil Enza Mora na mestu odbornika za turizem. Po cepitvi PSU je namreč dosedanji odbornik za turizem pristopil k socialistom.

V razpravo o razvojnem in urbanističnem načrtu sta včeraj posegla dva svetovalca, in sicer socialdemokrat Dal Mas in liberalec Trauner. Prvi se je v glavnem izrekel za oba načrta, čeprav ne brez določenih pomislekov glede posameznih poglavij zlasti gospodarsko - socialnega načrta, drugi pa je potrdil odklonilno stališče, ki je bilo znano že iz posegov drugih dveh liberalcev v deželnem svetu (Morpurga in Bertolija). Danes se bo razprava nadaljevala. Na spisku je še pet govornikov.

Deželni svet je nato prekinil razpravo o načrtih in vzel v pretres dva nova zakona manjšega obsega. Prvi se nanaša na raztegnitev lekarniške oskrbe na neposredne obdelovalce zemlje, trgovce in obrtnike ter na njihove družinske člane, drugi zakon pa določa deželno pomoč za strokovno izobraževanje pomožnega zdravstvenega osebja. V razpravo so posegli svetovalci Urli in Cogo (KD), Morelli (MSI), Štoka (Slovenska skupnost), Puppini (Furlansko gibanje), Trauner (PLI) in Moschioni (KPI), poročevalca Zanin in Ramani ter odbornika Stopper in Devetag. Oba zakona sta bila sprejeta soglasno.

Pred zaključkom seje je voditelj socialdemokratske svetovalske skupine Dal Mas izrazil svojo in stranskino solidarnost s tržaškim občinskim odbornikom G. De Gioio, ki ga je skupina nasilneže preteklo noč napadla v Drevoredu XX. septembra. Izrazom solidarnosti se je v imenu socialistov pridružil načelnik svetovalske skupine PSI v deželnem svetu A. Pittoni.

Umestitev komisije za proučitev prizivov družinskega davka

V ponedeljek, 16. aprila, so pod predsedstvom podžupana prof. Lucia Lonze uradno umestili novo občinsko komisijo za proučitev prizivov glede občinskih davkov. Prejšnji komisiji je letos zapadla mandatna doba, zato so za poslovno dvoletje 1973-1975 imenovali novo s posebnim županovim dekretom iz dne 14. aprila 1973.

Ob tej priložnosti se je podžupan Lonza zahvalil prejšnji komisiji za opravljeno delo ter obenem poudaril, da čaka tudi novo komisijo veliko dela, čeprav bodo v kratkem odpravili družinski davek.

Komisija je nato izvolila iz svoje srede predsednika in štiri podpredsednike, ki bodo predsedovali prav tolikim podkomisijam. Za predsednika je bil izvoljen odv. Angelo Pasino, za podpredsednike pa Umberto Bevilacqua, Gustavo de Vonderweid, Romano Mantani in dr. Giovanni Polli. Poleg njih sestavljajo komisijo še Sergio Aita, inž. Ernesto Avanzo, Silvio Baldas, dr. Bruno Barison, Giuseppe Bazzaro, Franco Benvenuto, dr. Lucio Bertuzzi, Domenico Biancorosso, Salve Bravini, Antonio Cattonar, inž. Luigi Chiandussi, Alessandro Favaretto, Sergio de Ferra, odv. Mario Fortuna, Elvio Loy, Ignazio Marc, Tullio Marini, Tristano Marsillio, Carlo Masè, dr. Adriano Miliani, Carlo Felice Mustacchi, Ermenegildo Olenich, Sante Nepitello, Antonio Paglia, Antonio Palamari, Elvino Perini, Guido Patolongo, Giuliano Rovati, Silvio Sagher, Severino Scheimer, inž. Milan Sosič, odv. Sergio Strudthoff, Elvio Tafaro, dr. Giorgio Trevisini, Reclus Vascotto, dr. Tullio Velicogna, dr. Cesare Vidorno, Errigo Zacutti in Alessandro Zenchi. Tajniške posle bo v novi komisiji izvrševal Sergio Stormi

● *V ponedeljek, 16. aprila* so ob prisotnosti finančnega funkcionarja izžrebali zmagoviti listek nagradne loterije, ki jo je priredila občinska umetnostna galerija. Izžrebani listek nosi številko 2917 in njegov srečni lastnik prejme za nagrado olje slikarja Corrada Davida. Nagrado lahko dvigne ob uradnih urah v občinski palači, soba št. 124, v teku enega meseca od dneva žrebanja, sicer bo po zakonu nagrada pripadla občinski dobrodelni ustanovi.

Za razvoj celodnevnega pouka na šolah

Deželni odbor je na svoji zadnji seji določil letni prispevek 100 milijonov lir (do leta 1992) za pospeševanje celodnevnega pouka na šolah Furlanije - Julijske krajine. Odbor je nadalje namenil jamarskim skupinam iz naše dežele skupen prispevek 10 milijonov lir. Končno je odbor nakazal 59 milijonov lir prispevka trem podjetjem (med katerimi je tudi ena tvrdka iz Sovodenj) za raziskovalna dela v zvezi z možnostjo izkoriščanja deželnih nahajališč kraškega kamna.

Tretji dan stavke pri podjetju Coca-Cola

Tudi danes bo celodnevna stavka delavcev in nameščencev, ki so zaposleni pri podjetju Coca-Cola. Upati je, da se bo sindikalni spor za obnovitev delovne pogodbe uspešno zaključil. To bo že tretji dan stavke, ki se je začela v ponedeljek, določena pa je bila vsak dan sproti.

MNENJE DEŽELNEGA ODBORA KPI

Razvojna načrta ne ustrezata in ju je treba korenito predelati

Tako gospodarski kakor urbanistični načrt sta bila predložena z veliko zamudo - Zanemarjene želje in potrebe prizadetega prebivalstva

Deželni odbor KPI je sinoči izdal daljšo noto, v kateri naglaša, da sta bila deželni razvojni in urbanistični načrt — ki sta oba brez prave povezave z dejanskim stanjem v Furlaniji - Julijski krajini — prišla v razpravo pred deželnim svetom tik pred zaključkom mandatne dobe in v izrazito predvolilne namene. Deželni odbor se je med pripravo obeh načrtov izognil mnenjem in stališčem sindikalnih organizacij, krajevnih uprav, socialno-gospodarskih območij in slovenske narodnostne skupnosti.

Razvojni načrt se nanaša na petletje 1971-75, stekel pa bo s triletno zamudo. Pri tem deželni odbor pozablja ne le na delavsko gibanje in na dejstvo, da se je prvi razvojni načrt izjalovil, ampak tudi na vsakršno metodo resnega načrtovanja ter predlaga nadaljevanje stare in preživele politike potiskanja zdaj tega zdaj onega proizvajalnega področja. Pri tem kaže deželni odbor izrazito podrejenost osrednji vladi glede pobud, ki zadevajo državne naložbe, pomorski promet, kmetijstvo in mednarodno politiko.

Urbanistični načrt prihaja prav tako v deželno stvarnost z veliko zamudo, njegova glavna šibkost pa je v tem, da dokument predstavlja le nekakšen kompromis med silami, ki sestavljajo levosredinsko koalicijo v naših krajih. Načrt zanemarja kmetijstvo, ne določa nobenih prednostnih lestvic glede gospodarskih pobud in obravnava urbanistično politiko le kot skupek omejitev in prepovedi. Posledica tega je, da se tržaška luka obravnava le kot petrolejski terminal, da se načrtovanje industrijskih con ne ujema z dejanskimi potrebami dežele in da se za kmetijstvo predvideva takšen razvoj, da bo še nadalje naraščalo število kmečkih delavcev, ki se bodo v prihodnje odločali za beg v mesta.

Deželni odbor — pravi nadalje nota KPI — je dala svojemu načrtovanju protiljudski pečat, in sicer s tem, da z njim podpira zlasti premožnejše sloje, špekulacijo in nazadnjaške sile.

Komunisti so zato v deželnem svetu zahtevali, naj deželni odbor umakne oba načrta, ju predela ob upoštevanju želja in potreb prebivalstva, sindikalnih organizacij in drugih reprezentančnih organov ter ju v pravem trenutku ponovno predloži v razpravo. Odbor naj bi tudi zahteval od države takojšen poseg v smislu člana 50 deželnega statuta.

V TRIKOTU ALPE ADRIA

Skupna turistična propagandna akcija

Te dni so se v Ljubljani sestali člani strokovnega odbora za razvoj turističnih dejavnosti v Furlaniji - Julijski krajini, avstrijski Koroški in Sloveniji. Deželno odposlanstvo je vodil ravnatelj urada za turistično propagando pri deželni upravi dr. Rotteri, slovenskemu je načeloval predsednik turistične zveze Danilo Dougan, avstrijske delegate pa je vodil načelnik turistične službe pri celovški gospodarski zbornici A. Pogatschnigg. Na seji so med drugim sklenili, da bodo propagandni material za letošnjo turistično sezono izdali v skupni brošurici, medtem ko bodo pri turističnih in potovalnih uradih poskrbeli za organizacijo ustrezne informativne službe.

Posebne ugodnosti delavcem-emigrantom za praznike

Ministrstvo za delo je za bližnje velikonočne praznike zagotovilo delavcem emigrantom, ki nameravajo preživeti velikonočne počitnice v Italiji, posebne ugodnosti. Predvsem bodo deležni brezplačne vozovnice za potovanje; in brezplačnega prevoza prtljage na postajah, obenem pa bodo vsem razdelili na obmejnih prehodih v skladu z urnikom prihodov in odhodov vlakov košarico s hrano. Potujoči delavci bodo deležni tudi zdravniške oskrbe.

Gianfranco Sussich je spet za zapahi

Znani fašistični pretepač Gianfranco Sussich je končno za zapahi. Tokrat se bo moral pred tržaškim sodiščem zagovarjati zaradi napada na tajnika komunistične sekcije na Greti, 22-letnega učitelja Dennisa Visiolija iz Ul. Baseggio 71. V noči 29. marca je Visiolija namreč napadla v Ul. sv. Frančiška skupina šestih ali sedmih pripadnikov zloglasne «Avanguardie nazionale» ter ga tako pretepla, da se je moral zateči po zdravniško pomoč. Obenem so mu fašistični pretepači med napadom iztrgali iz rok torbico, v kateri je bilo poleg osebnih dokumentov tudi pet tisoč lir. Visioli je zadevo takoj prijavil policijskim oblastem, ki so uvedle preiskavo, sodišče pa je odredilo zaporni nalog za Sussicha. Visioli je namreč povedal, da se je tistega večera vračal po Drevoredu XX. septembra proti domu, ko je na bližnjem pločniku opazil skupino mladeničev. Med njimi je prepoznal Gianfranca Sussicha, ki je s pomenljivo kretno pokazal s prstom nanj. Kmalu zatem, ko je bil Visioli v Ul. sv. Frančiška, ga je skupina mladeničev, ki jih je bil malo prej videl v Sussichovi družbi, obkolila in napadla. Svojih napadalcev ni poznal, poznal pa je Sussicha in to je bilo dovolj za prijavo sodišču.

Zloglasnega mladeniča, ki se je v teh zadnjih letih proslavil s svojimi fašističnimi kamerati v številnih nasilnih akcijah, je predvčerajšnjim, po nekaj dneh iskanja, končno izsledila orožniška izvidnica ter ga odvedla v koronejske zapore, čeprav se je vztrajno izgovarjal, da zadnje čase sploh nima več opravka s skrajno desničarsko organizacijo «Avanguardia nazionale».

Ločniški problemi in občinska uprava

Te dni se je v Ločniku sestal novi odbor krajevne sekcije PSDI, ki je ponovno potrdil za sekcijskega tajnika Virgilia Marconija. Na seji je bil prisoten za pokrajinsko vodstvo stranke Zucalli, s katerim so potem razpravljali o nekaterih ločniških problemih, ki bi jih moral Zucalli predložiti občinski upravi v Gorici.

Predvsem so ugotovili, da že več let ni bilo v Ločniku nobene gradnje ljudskih stanovanj, da številni upravičenci, ki bi si radi postavili svoj dom, še vedno čakajo na dodelitev gradbenega zemljišča na osnovi zakona 167 do katerega imajo pravico; dalje so poudarili potrebo po gradnji še ene osnovne šole v tem kraju ter bolj moderno in racionalno srednjo šolo, kar je oboje že predvideno tudi v regulacijskem načrtu. Ugotovili so nadalje, da zelo počasi napredujejo gradbena dela za telovadnico in še nekatere druge pomanjkljivosti, za katere naj bi občinski svetovalec posredoval na pristojnem mestu.

Obvestilo izletnikom na Malto in v Tunis

Vse udeležence tradicionalnega izleta «Primorskega dnevnika» na Malto in v Tunis obveščamo, da bo odhod iz Trsta v Pulj, kjer se bomo vkrcali na ladjo, v soboto, 28. aprila ob 13. uri z avtobusi izpred sodnijske palače na Foru Ulpianu.

Izletniki iz Gorice pridejo v Trst z lastnimi sredstvi.

Izletnike prosimo, da od torka 24. t. m. dalje dvignejo pri vratarju Primorskega dnevnika v Ul. Montecchi 6 podrobne programe in vozovnice.

RAZPRAVA O OBČINSKEM PRORAČUNU V GORICI

Še vedno čakamo na konzulto za reševanje manjšinskih problemov

Sanzin: Narodno manjšino je treba primerno zaščititi
Važnost prometnih zvez in gospodarskih ukrepov za Gorico

Včeraj smo pisali o prvih posegih občinskih svetovalcev v Gorici pri debati o občinskem proračunu, ki se je začela v ponedeljek zvečer in nadaljevala sinoči. Za Pirello, Fornazirjem in Pedronijem so govorili še Pagura (KD), Zucalli (PS DI), predstavnik Slovenske demokratske zveze, Sanzin za PSI in drugi.

Odv. Sanzin je v svojem posegu najprej poudaril vlogo socialistov v demokratični občinski upravi na osnovi idealov proti fašizmu in dogovorjenega programa. Ker gre za petletni program in smo šele na sredi, je seveda tudi ta le delno izveden. Rezultati se že poznajo pri socialnih ukrepih za stare in onemogle ter pri mladini.

Vzporedno s tem je treba omeniti gospodarske pobude (konzorcija za industrijsko cono, avtoport, obmejne prehode, problem proste cone itd.). V Gorici ni več problema generične brezposelnosti, pač pa ostane problem zaposlitve višje kvalificirane delovne sile, kateri bo šele treba ustvariti primerna delovna mesta. S tem vzporedno je treba rešiti problem ljudskih gradenj. Tu se je doslej premalo napravilo in omogočilo zasebno gradbeno špekulacijo, ki ponuja draga, za delavce nedosegljiva stanovanja.

Govornik je nato obravnaval prometne probleme s posebnim ozirom na vlogo Gorice kot prehod med vzhodom in zapadom za turiste. Za izvajanje te vloge so potrebni dobri mednarodni prehodi, kjer ne bo vrst in čakanja, kar turiste odbija od Gorice in potrebne so dobre in nagle cestne povezave. Dejansko se je ozkemu grlu podvoza na Oglejski cesti, kjer dela prepočasi napredujejo, pridružila sedaj še Tržaška cesta, kjer bo zopet Gorica za daljšo dobo odrezana od okolice, zaradi tamkajšnjih novih gradenj.

Sanzin je omenil tudi problem mestne snage in s tem v zvezi že tolikokrat obljubljeno rešitev problema odvoza smeti iz Pevme in gnusno stanje na levem bregu Soče vzdolž Štandreža in proti Sovodnjam.

Nato je Sanzin prešel na manjšinske probleme ter poudaril, da je o njih potrebno govoriti prav ko se govori o proračunu in načelno. Občinski svet je že pred časom s posebno resolucijo zavzel načelno stališče do tega problema z izglasovanjem predloga za konzulto za slovenske probleme. Že dalj časa bi morala biti taka konzulta izvoljena in na delu, saj je bila sprejeta kot prioriteta pri programu levega centra. Od takrat je preteklo že mnogo časa, o konzulti pa ni še nobenega sledu. Pri PSI imamo vtis, da so druge stranke do tega problema vse preveč mlačne in da nimajo pravega odnosa do slovenske narodne manjšine in njenih problemov, pri čemer gre predvsem za zaščito narodne manjšine; kar je le taka pot prave enakopravnosti.

Konzulta bi lahko bila uspešna pri reševanju določenih problemov, pri katerih so bili sprejeti določeni ukrepi, o katerih bi se dalo razpravljati, če in v kolikor so bili pravilni. Pri tem je govornik omenil problem lokacije za nove slovenske šole na Livadi (Ul. Campi) in problem drugega šolskega centra za naše šole v južnem delu Gorice.

Sanzin je govoril tudi o premajhnem zanimanju pri drugih pobudah ter pri tem navedel primer poimenovanja ulic. Po nekaj letih, kar smo dobili Trg Lojzeta Bratuža v Podgori, se šele sedaj zopet omenja poimenovanje neke ulice po dr. Antonu Gregorčiču.

Če je bilo potrebnih celih pet let samo za dve poimenovanji, bo treba stoletja, da pridejo na vrsto drugi naši ugledni možje. Govornik je zaključil z navedbo še nekaterih drugih upravno - gospodarskih problemov.

Delovanje Sindikata slovenske šole

Na svoji zadnji seji 12. aprila je odbor Sindikata slovenske šole pretresel vrsto vprašanj, ki zanimajo šolsko življenje na Goriškem. Člani odbora so razpravljali o delovnem šolskem odboru in o njegovih nalogah. Pogovarjali so se o proslavah obletnice tolminskega punta, ki bodo v soboto, 28. aprila v Tolminu in na katere so vabljene tudi slovenske višje srednje šole v zamejstvu. Sindikat je za to zainteresiral ravnatelja višjih srednjih šol na Goriškem za potrebne korake pri odgovorih šolskih oblasteh. Sindikat je nadalje vzel na znanje opravljeni izpit štirih kandidatov za ravnateljska mesta slovenskih višjih srednjih šol v Trstu in Gorici. Odbor bo napravil potrebne korake za nastavitev pomožne tajnice na srednji šoli v Ulici Randaccio. Člani odbora so še razpravljali o izglasovanem zakonu Belci - Škerk za ureditev slovenskega šolstva. Določili so tudi predstavnika sindikata v komisijo za nastavitve profesorjev. Ob koncu so odborniki še poudarili potrebo po utrditvi članske zavesti v sindikalni organizaciji ter se zavzeli za okrepitev in razširitev članstva.

Protest goriških tekstilcev zaradi dogodkov v Milanu in Rimu

Zaradi kriminalnih dejanj zadnjih dni v Milanu in Rimu je včeraj delavski svet podgorske in sovodenjske tekstilnice, v imenu vseh delavcev v tovarni, poslal protestne brzojavke predsedniku ministrskega sveta Andreottiju, notranjemu ministru Rumorju, predsednikoma poslanske zbornice in senata, ter predsednikoma dežele Berzantij in deželnega sveta Bibezziju, v katerih pozivajo vse predstavnike, naj čimprej ukrepajo proti tem zločinstvom. V brzojavkah je še rečeno, da bi morala vlada v najkrajšem času razpustiti vse fašistične organizacije.

PO MNENJU KONZORCIJA STANOVANJSKIH ZADRUG

V naši deželi primanjkuje 35 tisoč ljudskih stanovanj

Z ustanovitvijo konzorcija naj bi uskladili in pospešili gradnjo novih stanovanj

V dvorani občinskega sveta v Ronkah je bil sestanek predstavnikov Deželne zveze zadrug in drugih zadružnih ustanov ter strokovnjakov za zadružno stanovanjsko gradnjo.

Zborovanje so vodili tajnik Deželne zveze zadrug Silvino Poletto, arh. Fattinanzi, ki je predsednik Državnega konzorcija stanovanjskih zadrug ter Paolino Zonta, predsednik stanovanjske zadruge v Ronkah.

Uvodno poročilo je podal Poletto, ki je govoril o zadružnem gibanju v naši deželi, kjer štejejo stanovanjske zadruge skoro 7000 članov, o potrebi novih stanovanj (po uradnih podatkih 20 tisoč stanovanj leta 1965 in 35 tisoč lani) ter prepičla gradnja novih zadružnih stanovanj za take potrebe (samo 110 na področju vse dežele).

Arh. Fattinanzi je govoril o pomenu zadružništva v gradbeništvu v borbi proti špekulacijam kapitala in tehnokraciji poldržavnih ali državnih udeležb. S tem v zvezi je poudaril potrebo sodelovanja gradbenih zadrug v deželnem okviru z združitvijo sredstev, proučevanja in programov. V ta namen je predlagal ustanovitev Deželnega konzorcija gradbenih zadrug, v katerem naj bi bile združene zadruge z ločeno lastnino in one s skupno stanovanjsko lastnino in ki bi bile učinkovita tehnična protipostavka organizmu deželne uprave na tem področju.

Sledila je debata, pri kateri se je oglasilo k besedi več prisotnih zadružnikov odnosno zastopnikov zadružnih organizmov. Zaključil je arh. Fattinanzi, ki je predlagal, naj bi še ta mesec izvedli ustanovitev deželnega stanovanjskega konzorcija stanovanjskih zadrug. V nekaj mesecih pa naj bi postavili v tem oziru konkretne predloge deželni upravi. Podrobnosti glede izvedbe tega načrta pa bodo izdelali na posebnem deželnem študijskem sestanku.

I. M.

Mladinski «ex tempore» v Števerjanu

Na «Dnevu mladine», ki bo v Števerjanu 6. maja, bo sodeloval tudi Mladinski krožek iz Gorice. Ob 14. uri popoldne bodo priredili slikarski «ex tempore», v okviru praznovanj kmečkih uporov, ki se ga lahko udeleži mladina od 14. leta dalje.

Razstave

V galeriji moderne umetnosti «Il Torchio» v Ul. Mamelli 6, razstavlja svoja dela tržaški slikar Jože Cesar. Razstava, ki si jo lahko ogledate vsak dan od 11. do 13. in od 17. do 20. ure, bo odprta do 21. t. m.

Razna obvestila

Slovensko planinsko društvo v Gorici obvešča, da priredi na velikonočni ponedeljek popoldanski izlet k izviru Hublja in v Ajdovščino. Večerjo, srečolov in zabavo bodo imeli v starem hotelu Planika v Ajdovščini. Za to priliko bo SPD dalo na razpolago avtobus. Pohod iz Ajdovščine do izvira Hublja bo vsekakor z eno prisotnostjo «Planinstvo in sport za vsakogar». Organizator obvešča, da če ne bo avtobus ves zaseden bo izlet odpadel. Vpisovanje na sedežu SPD, Ul. Malta 2, tel. 2495

Vodstvo goriške splošne bolnišnice obvešča, da bo ambulanta centra za rakasta obolenja, zaprta v četrtek, 19. aprila popoldne.

Koncerti

V inštitutu za glasbo v Ulici Oberdan bo 25. aprila ob 18.30 koncert češkega klavirskega dua Helena in Radomir Melmuka.

Kino

Gorica

VERDI 17.00—22.00 «A denti stretti». B. Pradel in E. Swann. Barvni film. Mladini pod 14. letom prepovedano.
CORSO 15.00—18.15—21.30 «Ludwig». R. Schneider in H. Berger. Barvni film.
CENTRALE 17.00—21.30 «Il tredicesimo è sempre Giuda». D. O'Brien in M. Poli. Barvni film.
MODERNISSIMO 17.15—22.00 «L'uomo dal penello d'oro». E. Fenech in V. Colombini. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedano.
VITTORIA 17.15—22.00 «Il bel mostro». V. Lisi in H. Berger. Barvni film. Mladini pod 14. letom prepovedano.

Tržič

AZZURRO 17.30 «La notte dei dannati». Barvni film.
EXCELSIOR 16.00 Così sia». Barvni western film.
PRINCIPE 17.30—22.00 «Il maliardo a cavallo». J. Garner. Barvni film.

Nova Gorica

SOČA «Hrup v avtobusu», angleški barvni film — ob 18. in 20.
SVOBODA «Rdeči gusar», ameriški barvni film — ob 18. in 20.
DESKLE «Francoska zveza», ameriški barvni film — ob 19.30.
RENČE Prosto
PRVAČINA Prosto.
ŠEMPAS Prosto.
KANAL Prosto

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Tavasani, Korzo Italija 10, tel. 2576.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna San Nicolò, Ul. 1. maja, tel. 73328.

Prispevki

Namesto cvetja na grob pokojne Mirande Ščurk por. Waltritsch daruje družina inž. Čubeja 10.000 lir za Podporno društvo za Goriško.

V počastitev Mirande Waltritsch daruje družina Vesel 5.000 lir za športno društvo Dom.

SOŽALJE

Svet staršev na osnovni šoli v Ul. Randaccio izraža težko prizadeti družini Waltritsch iskreno sožalje ob smrti Mirande, članice omenjenega sveta.

Gorica, 18. aprila 1973

SOŽALJE

Ob nenadni izgubi drage

Mirande

izreka goriška sekcija Slovenskega gospodarskega združenja Danilu Waltritschu in družini globoko sožalje.

OKROŽNO SODIŠČE V GORICI

S ponarejenimi menicami je plačal televizor in radijski sprejemnik

Sedel bo 14 mesecev - Pred cerkvijo na Travniku je ukradel prispevke za misijone

Pred okrožnim sodiščem v Gorici se je na zadnjem zasedanju zopet moral zagovarjati star znanec sodišča in sodnih zaporov 36-letni pleskar Bruno Perion iz Gorice, Ul. Garibaldi 11, ki pa je že tako v zaporu zaradi druge obsodbe.

V obtožnici je rečeno, da je s prevaro izvabil od Vittoria Meleagrija iz Gorice, Ul. XX. septembra 60, radijski sprejemnik znamke grundig in televizor, za katere je obljubil, da bo plačal 250.000 lir v gotovini. Dalje je bil Perion obtožen ponarejanja podpisa na menicah in grožnj proti Meleagriju, da bi ta ne prijavil zadeve policiji, ko je sleparija postala očitna.

Kot je povedal oškodovani Meleagri, sta se v začetku junija 1970 sestala v kavarni Posta v Gorici s Perionom, ki mu je bil še nekaj dolžan za eno prejšnjih «kupčij». Ko ga je Meleagri terjal, mu je Perion predlagal omenjeno novo «kupčijo», češ da rabi radio in TV za nekega svojega sorodnika, ki je hotelir. Dogovorila sta se za sestanek v Ljudskem vrtu in sklenila kupčijo. Namesto gotovine pa je Perion plačal z menicami s podpisom Sergio Kersovani. Ko so te zapadle, se je izkazalo, da jih je podpisal s Kersovanijevim imenom Perion sam.

Tako je vsa zadeva prišla pred sodišče, ki je Periona obsodilo zaradi ponarejenih podpisov na menicah na 14 mesecev zapora in plačilo sodnih stroškov. Zaradi sleparskega nakupa in grožnj Meleagriju pa je bil oproščen zaradi pomanjkanja dokazov. Zagovarjal ga je uradno odv. Battello

Pred sodniki se je moral zagovarjati tudi 34-letni Bernardino Sangalli iz Gorice, Riva Piazzutta 4, pod obtožbo, da je 24. oktobra 1971 ob vhodu v cerkev sv. Ignacija na Travniku izmaknil z nabiralnega pladnja Mariji Sfiligoj pet novcev po 100 lir, ko je ta pobirala prispevke vernikov za misijone. Dalje navaja obtožnica, da je bil v cerkvi pijan in da je potem v bolnišnici žalil službujočega policista ter mu pljunil v obraz.

Kar se tiče kraje denarja se je Sangalli pri razpravi izgovoril, da ni kradel, ampak, da je samo po nesreči trčil v pladenj in se je denar razsul po tleh (poročilo policije pa pravi, da so u dobili v žepih pest kovancev, ki jih je skušal odvreči ob aretaciji). Glede žalitve policista je dejal, da se je z njim skregal, ker mu ni hotel odvzeti lisic, ki so ga stiskale v zapestju in da mu je zato pljunil v obraz.

Sodišče ga je spoznalo za krivega ter ga je obsodilo na 6 mesecev in 23 dni zapora ter na plačilo 55.000 lir globe in plačilo sodnih stroškov. Zagovarjal ga je odv. R. Maniacco, ki je vložil proti razsodbi priziv.

Drž. tož. dr. Laudisio; preds. sodišča dr. Mancuso; sodnika Bassi in Marinelli; zap. Fontanise.

I. M.

Ob manifestaciji ESPOMEGO

Na goriškem Gradu razstavišče belih vin

V letošnji manifestaciji ESPOMEGO, ki se bo pričela 27. aprila in se bo zaključila 6. maja, bodo **v spodnjih prostorih goriškega gradu** razstavljali najboljša in najznamenitejša italijanska in evropska bela vina. Namen te razstave je predvsem valoriziranja nekaterih zvrsti vin in njihovih proizvajalcev, ki skušajo iz leta v leto izboljšati pridelke tako, da nudijo potrošnikom vedno boljša vina. Vsa razstavljena vina bodo na ogled občinstvu, ki bo lahko ocenil raznovrstne zvrsti te žlahtne pijače v pritličju grada.

V zgornjih prostorih bodo v istem času odprli razstavo slik in kipov. Na tej razstavi bo sodelovalo več znanih italijanskih slikarjev in kiparjev kot Francesco Messina, Domenico Cantatore, Giuseppe Migneco, Adriano Spilimbergo, Giuseppe Zigaina, Attilio Rossi, Silvio Consadori, Vittorio Viviani in Luciano Mingùzzi.

Danes goriški dijaki obiščejo tržaško Rižarno

Zastopstva dijakov višjih srednjih šol na Goriškem bodo danes zjutraj obiskala tržaško Rižarno, kjer je bilo med zadnjo vojno nemško koncentracijsko uničevalno taborišče. Obisk je organizirala goriška pokrajinska uprava v počastitev praznika odporništva 25. aprila.

Goriška občina bo praznik odporništva praznovala s posebno svečanostjo 25. aprila ob 11. uri v dvorani občinskega sveta. Pol ure prej bodo v veži županstva odprli fotografsko razstavo o odporniškem gibanju.

Sestanek sekcije ANPI v Štandrežu

V Štandrežu so se v soboto zvečer sestali člani krajevne sekcije združenja bivših partizanov ANPI. Govorili so o pripravah za praznovanje 25. aprila. Zaprosili bodo tudi zastopnike PSI in KPI, da pospremijo delegacijo bivših partizanov iz Štandreža k goriškemu županu, pri katerem bodo zahtevali jasno obvezo občine za čimhitrejšo gradnjo spomenika domačim padlim partizanom.

Pri Mirnu našli neeksplodirano bombo

Pri izkopavanju temeljev za graditev nove avtocest epri mirenskem prehodu so prejšnji dan delavci našli še neeksplodirano bombo iz prve svetovne vojne. Obvestili so takoj mejno policijo, ki je poskrbela, da je prišla iz Trsta posebna ekipa karabinjerjev, ki so odstranili nevarno orožje.

Tatovi spet na delu

Prejšnji dan so neznanci vlomili v stanovanje 40-letne gospodinje Adele Golasso por. De Colle iz Ul. Morelli 13 in ji iz nekega predala odnesli 250.000 lir v gotovini.

Gospodinja, ki je krajo takoj prijavila goriški kvesturi, je povedala, da je odšla z doma približno ob 8. uri in bila odsotna dve uri. V tem času so tatovi prišli v hišo skozi glavni vhod ter začeli premetavati stanovanje, da bi našli denar, ki je bil v predalu.

● *V Ul. 24. maja* se je v jutranjih urah ponesrečila jugoslovanska državljanka iz Šempetra št. 13 Anita Cotič, 51-letna gospodinja. Sprejeli so jo v splošno bolnišnico, kjer so ji zdravniki ugotovili praske po telesu. Okrevala bo v nekaj dneh.

Pravilnik števerjanskega planinsko-orientacijskega pohoda

Ob priliki prvomajskih praznovanj in proslave kmečkih uporov prireja prosvetno društvo «Briški grič» v Števerjanu planinsko-orientacijski pohod v nedeljo, 6. maja 1973. Pravilnik za ta pohod je naslednji: 1. Zbirališče je na Valeriščù v Števerjanu pred sedežem društva ob 8. uri. Pol ure kasneje ne bo več nobena ekipa pripuščena k tekmovanju. 2. Ekipe smejo biti moške, ženske ali mešane s tremi do pet tekmovalcev. 3. Vsako društvo sme poslati največ štiri ekipe. 4. Ekipe bodo razdeljene v dve kategoriji: do 14. leta in od 14. leta dalje. 5. Ekipe, ki bodo kakorkoli ovirale potek tekmovanja ali kvarile razne znake in napotke, bodo izključene. Prav tako bodo izključene ekipe, ki se ne bodo javile na kontrolah. 6. Zaradi značilnosti tekmovanja je priporočena dobra obutev in izletniška oprema. 7. Vsa ostala navodila dobijo ekipe pred startom. 8. Prireditelj ne odgovarja za morebitne poškodbe posameznikov ali ekip med tekmovanjem. 9. Ekipe naj se vpišejo na sedežu SPZ v Ulici Malta 2, 34170 Gorica tel. 2495 najkasneje do 28. aprila. Vpisnina znaša 300 lir za ekipo. 10. Prireditelj si pridržuje pravico izpremeniti pravilnik po uvidevnosti.

Včeraj pogreb Mirande Ščurk-Waltritsch

Veliko ljudi se je včeraj popoldne udeležilo pogreba pokojne Mirande Ščurk por. Waltritsch. Pokojnici je bilo komaj 33 let, ko je v nedeljo zjutraj na svojem domu nenadoma umrla. Rojena v Podgori se je po vojni preselila z družino v Jugoslavijo. V Gorico se je vrnila pred devetimi leti, ko se je omožila s trgovcem, Danilom Waltritschem, ki je podpredsednik slovenskega gospodarskega združenja. Zapušča moža in 8-letnega sinčka Igorja. Na glavnem goriškem pokopališču so ji pevci zbora «Oton Župančič» zapeli žalostinko. Prizadeti družini naše sožalje.

Iz goriškega matičnega urada

ROJSTVA: Deborah Marega, Fiorenza Mura, Gianluca Klavčič.

SMRTI: upokojenec 88-letni Agostino Volčič, delavec 60-letni Albano Plani, gospodinja 72-letna Attilia Karlovič vd. Kenda, mehanik 47-letni Giovanni Sauli, upokojenec 65-letni Antonio Ciani, upokojenec 69-letni Alfredo Provedel, upokojenec 78-letni Emilio Bressan, gospodinja 33-letna Miranda Ščurk por. Waltritsch.

Prispevajte za

DIJAŠKO MATICO!

OBČNI ZBOR KMETIJSKEGA KONZORCIJA

Člani kmetijskega konzorcija iz Trsta so vabljeni, da se udeležijo REDNEGA SPLOŠNEGA OBČNEGA ZBORA, ki bo dne 29. aprila 1973 v prvem sklicanju ob 9. uri in po potrebi v drugem sklicanju ob 10. uri istega dne v prostorih podružnice v **Ronkah, Ul. Mazzini**. Na dnevnem redu je sklepanje o vprašanjih po členu štev. 2364 civilnega zakonika in o vodstvu konzorcija.

Predsednik
dr. Umberto Chiriaco

ZANIMIV ZAPISEK AMERIŠKE PUBLIKACIJE

Sedanje bogate Američane naj bi zamenjali Japonci

Na voljo imajo velikansko vsoto 25 milijard dolarjev tujih valut
Po vsem svetu kupujejo, kar je najboljšega ali raje najdražjega

Do pred nedavnim, še do pred dvema desetletjema, se je govorilo o Japonski kot o siromašni deželi, ki ima v izobilju le pridnih delovnih rok. Nato se je čez obilno desetletje začel omenjati «japonski čudež», ki naj bi bil sledil zahodnonemškemu čudežu. Zadnja leta pa je že govor o bogati Japonski, o bogati «deželi vzhajajočega sonca», za katere prijateljstvo se vsi potegujejo, nekateri celo pulijo. Da ne bo pomote, je treba vendarle dodati, da bi Japonci pri vsej svoji marljivosti ne bili prišli tako daleč brez tuje pomoči. Ob koncu vojne je bila Japonska resnično na tleh, kajti ne glede na posledice vojne, Japonska tudi nima surovin, njena industrija pa se je komaj ponovno postavila na noge. Zato je treba del sedanjega «čudeža» ali celo bogastva pripisati tudi velikanskim tujim, predvsem ameriškim naložbam v deželi, v precejšnji meri podjetnosti japonskega človeka, še največ pa stiskanju pasu vsega japonskega ljudstva, ki si je 20 let pod silo razmer «pritrgovalo od ust», da je Japonska postala bogata. Logično, da je postal bogat le določen sloj japonskega ljudstva in to še dokaj ozek, toda nadaljnje razglabljanje tega bi nas predaleč zavedlo in bomo zato povzeli le nekaj misli, ki jih je o bogati Japonski zapisal ameriški list «Newsweek», ki je zapisal približno takole:

Nekoč je bil bogat Američan v splošnem antipatičen, pa čeprav so mu nekateri zavidali. Američan je bil osebnost, ki se je ocenjevala v glavnem skozi merilo dolarja. Toda dolar ni več to, kar je bil in pred bogatega Američana se postavlja sedaj zamenjava — bogati Japonec.

«Oni kupujejo diamante, umetniške slike, modne kreacije, tovarne, sploh vse, kar je vredno in solidno — toži neki ameriški strokovnjak za trgovino. — Bogati Japonci začenjajo uživati v nekih zadovoljstvih, ki si jih do sedaj niso mogli privoščiti».

In to je točno. Najmanj tisoč japonskih kupcev je pred dvema tremi tedni prišlo v Pariz, da si ogleda pomladanske modne revije in opravi nakupe za svoje domače potrošnike.

To pa je le zadnji val v pravem hudourniku potrošnje, ki se je začela pred dvema letoma, ko je japonska vlada ukinila mnoge uvozne ovire po skoraj 30 letih nategovanja pasu. Od tedaj se japonski poslovni ljudje in turisti malone trudijo, da porabijo vsaj nekaj od svoje preobilice tujih valut, ki si jih je Japonska v zadnjih letih nakopičila. Gre za velikansko vsoto 25 milijard dolarjev

«Kamor koli pogledate, povsod boste naleteli na Japonce s polnimi žepi dolarjev» — pripominja zagrenjeno neki ameriški poslovni človek.

K temu dodajmo, da Japonec nima polne žepe le dolarjev, pač pa tudi frankov, funtov šterlingov, zahodnonemških mark, lir, pezov in vseh mogočih drugih valut. Japonski turisti so nadomestili Američane v prvih vrstah aren na bikoborbah v Madridu. Japonske turistične agencije so plačale vnaprej 150 milijonov dolarjev za svoje turiste v hotelih na Havajskih otokih. Japonska družba, ki proizvaja wisky, je dala 2 milijona in pol dolarjev za grad iz 16. stoletja, ki ga je kupila nekje v nekem vinorodnem kraju Francije. Japonski ljubitelji konj so potrošili okoli 15 milijonov dolarjev v Evropi; lani pa so kupili v ZDA 600 plemenskih kobil, da bi izboljšali kakovost svojih dirkalnih konj. Neki japonski tekstilni mogotec je dal milijon dolarjev za enega samega trileta francoskega žrebca. Japonski turisti pa potrošijo v Kong Kongu v poprečju po 20 dolarjev več na dan od ameriških turistov.

«Prihajajo in prihajajo — pravi lastnik neke trgovine — in nimam več ene same boljše ure, da bi jim jo ponudil. Vse so mi pokupili».

Po nekem poročilu so japonski kupci v lanskem letu potrošili od 50 do 75 milijonov dolarjev za nakup umetniških del v tujini.

«Japonski okus sedaj v glavnem usmerja in določa cene inpresionistični umetnosti ter slikam, ki so nastajale v začetku tega stoletja» — pravi neki londonski kritik, ki dodaja, da je neki japonski zbiratelj umetnosti plačal za neko ne kdo ve kako kvotirano podobo Renoira nič manj kot 390.000 dolarjev.

«Zdi se, da Japoncem ugajajo obilnejše ženske okrogline Renoirove slikarske šole» — pravi neki trgovec z umetninami. Japonski kupci soglašajo s tem in dodajajo: «Nimamo nikakršne tradicije v slikanju aktov. In če hočemo biti iskreni, japonske ženske, ki so sicer čudovite, nimajo telesa, ki bi bilo primerno za upodabljanje».

Toda Japonci kupujejo tudi druge stvari, v glavnem bogate, razkošne. Japonski turisti kupujejo v Parizu dragocene parfume, dragocen porcelan in drage žgane pijače. V Rimu je okolica Fontana di Trevi postala že nekakšen «mali Tokio» za japonske turiste. Neki rimski trgovec pravi: «Kupujejo prav vse, kar je napravljeno iz kože in usnja. Stopijo v trgovino, se malo poklonijo in izrečejo dve tri besedi. Vedno gre za čevlje».

V razkošnejšem delu New Yorka so japonski kupci postali tako pogostni, da je trgovina Tifany oblekla prodajalke v kimono, da bi se Japonci in Japonke v tej trgovini počutili «kot doma».

V tem vrtincu japonskega kupovanja cvete tudi eksotika. Pred nekaj tedni je kakih deset japonskih parov plačalo po 5.500 dolarjev za polet do Kopenhagna, kjer jih je v danskem stilu poročil župan Kopenhagna Borge Schmit. Statisti, oblečeni v stare obleke Vikingov, so pihali v stare bronaste rogove, kot je v navadi ob podobnih ceremonijah v Kopenhagnu.

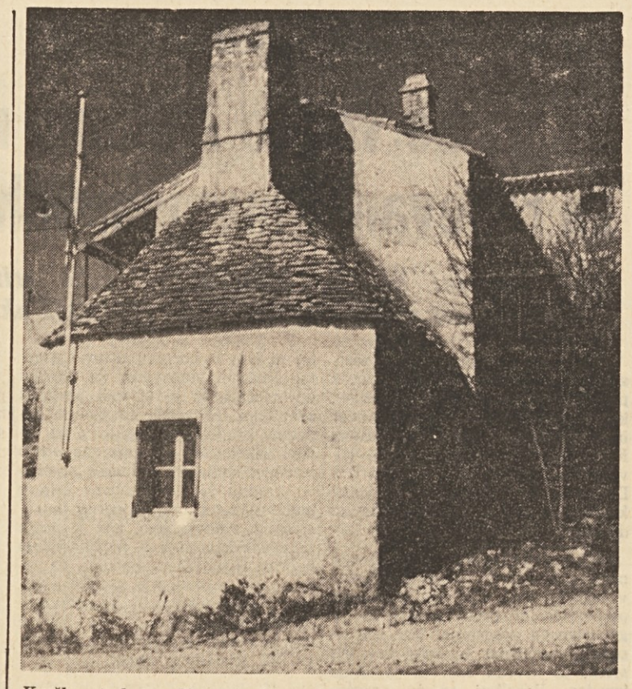
Drugi Japonci, ki jih je pritegnila reklama v japonskih listih, pa so vložili svoje prihranke v to, da so kar na slepo kupili posesti in domačije v Nevadi, toda pod edinim pogojem, da bodo imeli za sosede — kavboje.

Pri vsem tem bogastvu pa Japonec vendarle ni takšen, kakšen je bil Američan, ko je bil, v primerjavi z drugimi, na višku svojega bogastva. Japonec je bolj uglajen, rekli bi «na višji ravni», Japonec se ne pogaja za ceno. To ne spada v etiketo japonskega človeka.

«Japonci enostavno rečejo, da jim napravite račun — pravi neki trgovec z umetniškimi predmeti v New Yorku — Ob velikanskem zaupanju, ki ga kažejo do vas, se čutite dolžni izreči za njih najboljšo oceno, ki jo sploh morete za nekoga dati».

Japonci začenjajo dojemati, da zadobivajo v svetu nov, prijeten sloves. Toda kaj bodo v zvezi s tem storili, še ni znano.

Neki japonski trgovinski strokovnjak, ki dobavlja Japonski le blago iz Francije, je v zvezi s tem hudomušno dodal: «Vse, kar sedaj kupujemo, je v glavnem porcelan, vino, pa še kaj takega malega. Priznam, da bi moglo priti do neprijetne konfrontacije, kadar bi si kdo na Japonskem zaželel kupiti pariški slavolok zmage. Upam, da si tega noben Japonec ne bo omislil.»

Kraške strehe — Motiv iz Cerovelj (Foto M. Magajna)

VTEM KO SO VELIKEGA UMETNIKA POLOŽILI K POČITKU...

Za velikansko dediščino se poteguje več dedičev

Bogastva bi bilo dovolj za vse - Kaj pravijo francoski pravniki

PARIZ, 17. — Veliki umetnik Pablo Picasso končno v miru počiva. Predvčerajšnjim so ga pokopali v parku gradu v Vauvenarguesu na Provansalskem. Vtem ko se je njegov nemirni duh pomiril, se nemir loteva tistih, ki so bili kakor koli z njim povezani. Vendar ne gre za nemir, ki bi bil neposredno povezan s smrtjo pokojnika, pač pa gre za nemir, kateremu vzrok je pokojnikova dediščina. Res je sicer, da je dediščina tolikšna, da bi mogla zadostiti željam vseh tistih, ki so bili kakor koli krvno in sorodniško povezani s Pablom Picassom, toda znano je, kaj se v takih primerih dogaja. Pravijo, da vrednost Picassove dediščine znaša okoli tisoč milijard lir. S tem bi mogli zadostiti marsikomu. Toda kaže, da se bo sedaj začel prepir, kajti za to bogastvo ali vsaj za del tega bogastva se potegujejo mnogi, tisti ki so upravičeni in tudi morda kak neupravičen dedič. Ne bomo se postavljali za razsodnika. Skušali bomo raje prikazati razmere na osnovi doslej znanih podatkov, na osnovi dejanskega stanja. Pravni položaj Clauda in Palome ki ju je Pablu Picassu rodila njegova dolgoletna prijateljica Francoise Gilot, ter položaj Picassove žene ter sina Paola, je nekakšno jedro in to zelo delikatno jedro vsega problema.

Dediči, upravičeni in neupravičeni, se bodo potegovali za najrazličnejša bogatstva, za Picassove nepremičnine, ki jih ni malo, predvsem pa za velikansko zbirko Picassovih del, ki tvorijo jedro tega bogastva. Nekateri menijo, da je v tej zbirki 25.000 del.

Postavlja se vprašanje, komu bo vse to šlo, kajti kaže, da oporoke ni.

Po zakonu sta žena Jacqueline, s katero se je Picasso poročil leta 1961, ter njegov zakoniti sin Paolo, ki ga je Picasso imel z baletko Olgo Khohlovo, tako «trdna» dediča, da jima nihče ne bo mogel oporekati dednih pravic. Nekoliko bolj šibek je pravni položaj Clauda in Palome Rual-Picasso, ki ju je veliki umetnik imel s Francoise Gilot. Claude se je rodil 1947, Paloma leto kasneje.

Po tem, kar je zapisal «New York Times», nameravata Claude in Paloma začeti sodno akcijo, da bi tudi ona dva imela kaj od velike dediščine. Včeraj je newyorški list zapisal, da se Francoise Gilot namerava v svojih zahtevah pridružiti sinu in hčeri. Toda tudi Maya Wiedermayer, tretja nezakonska hči velikega španskega umetnika, ne namerava ostati ob strani. Maya Wiedermeyer je stara danes 38 let in je nezakonska hči Pabla Picassa, ki jo je imel z Marie Therese Walter.

Od kod jemlje newyorški list te svoje podatke? Osnova zanje je intervju, ki ga je listu dal dr. Jonas Salk, sloviti ameriški znanstvenik, ki je dal človeštvu cepivo proti otroški paralizi in ki se je pred tremi leti oženil z nekdanjo Picassovo prijateljico Francoise Gilot. Kakor piše newyorški dnevnik, je gospa Salk pripravljena priti v Francijo, da bi pričala za svoja dva otroka. Še več. Še sama se namerava postaviti v «vrsto». Sicer je res, da je leta 1971 neko francosko sodišče odklonilo zahtevo Clauda in Palome, da bi ju vključili «v seznam», to se pravi da bi jima priznalo pravico do dodiščine v primeru očetove smrti, toda leta 1961 je Picasso priznal, da sta Claude in Paloma njegova otroka, pa čeprav se je dve leti kasneje uprl njuni zahtevi, da bi ju vključili v seznam morebitnih bodočih dedičev.

Kakor se je zvedelo iz dobro poučenih krogov je Francoise Gilot, ki je živela z velikim španskim umetnikom enajst let, svetovala svojemu sinu in svoji hčeri, naj bi začela sodni proces ne za pravico do dediščine ali dela dediščine, pač pa da bi ju povsem enakopravno imeli za otroka pokojnega umetnika, saj je leta 1961 Pablo Picasso priznal, da sta Claude in Paloma njegova otroka.

Claude živi sedaj v New Yorku, kjer se ukvarja s fotografiranjem. Zadnje čase pa je v Parizu, kamor je z njim prišla tudi Paloma. Tu sta v stikih z znanim odvetnikom Gastonom Boutholom, da bi jima svetoval, kaj naj bi počela v zvezi z vso to zadevo. Odvetnik baje postavlja njuno zadevo takole: Picassova zadnja žena Jacqueline je negativno vplivala na svojega moža in zato je Picasso izločil svoja dva troka — ki ju je priznal — s seznama morebitnih dedičev.

Po zakonu je Pablo Picasso bil španski državljan. Čeprav je bil odločno nasprotnik Francovega režima, ni nikoli vrnil španskega potnega lista in je torej ostal španski državljan.

Leta 1955, ko je umrla Olga Kokhlova, je od francoskih sodnih oblasti zahteval, naj bi njegova nezakonska otroka, ki ju je imel s Francoise Gilot, bila priznana kot njegova otroka. V tej dobi sta ga Claude in Paloma često obiskovala. Ko pa je Francoise Gilot objavila knjigo «Življenje s Picassom», je Picasso svoje stališče povsem spremenil in to ne le do prijateljice, pač pa tudi do svojih otrok.

Sedaj se v francoskih krogih, ki se s tem ukvarjajo, sprašujejo, ali Claude in Paloma moreta upati na kaj dediščine ali ne. Ne smemo pozabiti, da je francosko sodišče na željo samega Pabla Picassa, leta 1955 pooblastilo Clauda in Palomo, da sta poleg materinega priimka Ruiz dodala še očetov priimek Picasso. Novejša francoska zakonodaja, ki ureja razmere nezakonskih otrok zagotavlja poslednjim polovico pravice, ki jo imajo zakonski otroci, seveda v primerih, če oče svojega nezakonskega otroka prizna. V tem primeru pa stanje Clauda in Palome ni povsem jasno, kajti oče jima je dovolil le priimek, ni pa ju posvojil.

Kaj pa Marina in Pablito Picasso, hči in sin Pabla Picassa, torej Picassovega prvega sina? To vprašanje bi se niti ne smelo pojavljati v zvezi s tem, ker je njun oče že dedič. Toda kljub vsem se postavlja, vendar njun pravni položaj s tem v zvezi ni prav nič jasen. Pravni svetovalec Picassovega sina Pabla, ki je hkrati tudi pravni zastopnik njegovih dveh otrok, zadevo šele preučuje, bolje povedano zbira podatke, na osnovi katerih bi morebiti mogel kaj začeti. Zadeva postaja zapletena zato, ker je Picassov sin Pablo ločen od žene Emilienne, ki je mati prizadetih Marine in Pablita in ker je imel s svojo družino že več sporov, ker jo je zapustil nepreskrbljeno. Seveda je sedaj Pablitova zadeva več ali manj zaključena. Fant je namreč napravil samomor, ker mu niso dovolili k mrtvemu dedu Pablu Picasso. Toda s pravnega vidika zadeva ni tako jasna. Tako vsaj pravi pravni zastopnik njegovega očeta.

Vse to in še marsikaj imajo povedati pravniki o zadevi Picassove dediščine in tistih, ki se zanjo potegujejo ali se nameravajo zanjo potegovati. Kot smo rekli v začetku, je bogastva za vse, toda v takih primerih je soglasje nemogoče. Vmes so preveliki interesi in še kaj drugega.

Za ponovno uvedbo smrtne kazni

WASHINGTON, 17. — Ameriška vlada je včeraj predložila kongresu zahtevo za ponovno uvedbo smrtne kazni. Pred senatno podkomisijo za kazensko - pravne zadeve je zahtevo obrazložil v imenu vlade pomočnik pravosodnega ministra Robert Dixon, ki je rekel, da bi ponovna uvedba smrtne kazni prišla v poštev samo v primerih izdajstva, sabotaže, vohunstva ter umora. Pri umoru pa, kot je podrobneje obrazložil, bi ne prišli v poštev vsi umori, pač pa le umor predsednika ZDA, umor po naročilu, umor pri preusmeritvi letala in, končno, umor na zelo surov način.

NOVOST NA KNJIŽNI POLICI

Dore Klemenčič-Maj:

«IZGUBLJENI ZAPISKI»

Dore Klemenčič - Maj, je znan slovenski slikar in udeleženec osvobodilnega boja. Vse svoje življenje že riše, štirideset let pa že piše dnevnik. Tudi med vojno ga je pisal, vendar se mu je od njega sedem zvezkov izgubilo. Vsebino tega zvezka je slikar obnovil po spominu. Kot pravi sam, smo vse življenje izpostavljeni nekemu zasliševanju. Pišemo odgovore na vprašanja, izpolnjujemo vprašalne pole, življenjepise, od nas zahtevajo legitimacije, podatke o preteklosti, vse življenje se moramo zagovarjati, razkrivati resnico, jo olepšavati, prikrojevati.

Koliko lepše je odgovarjati, če te nihče ni ničesar vprašal. Pripoveduješ o svojem življenju tistim, ki od tebe niso zahtevali ankete, ljudem brez okraskov in naveskov, brez oklepov in orožja. In tako je prišlo do tega, da je Dore Klemenčič obnovil vojni del svojega dnevnika, izgubljeni del sedmih zvezkov. In tako so nastali IZGUBLJENI ZAPISKI, ki nam jih je pravkar posredovala založba *Partizanska knjiga*. V zajetni knjigi večjega formata, bogato opremljeni z reprodukcijami Klemenčičevih risb in slik.

Dore Klemenčič je bil leta 1938, malo preden se je vojna začela, nastavljen za profesorja risanja na gimnaziji v Banjaluki. Čeprav je bil doma iz Celja, ga je takratni režim poslal v Bosno. Tu je doživel začetek vojne kot rezervni oficir, pa so ga Nemci ujeli, ker je prepozno poskrbel za civilno obleko. Odpeljali so ga v nemško taborišče vojnih ujetnikov, kjer je preživel nekaj mesecev, ravno toliko, da je okusil vse dobrote nemškega taborišča.

Potem so ga na prošnjo njegovih kolegov iz gimnazije Nemci izpustili. Vrnil se je v Banjaluko, toda že kmalu so ga mobilizirali v hrvaško domobranstvo. Sodeloval je v pohodih proti partizanom, pri tem pa je že od vsega začetka v prestolnici Bosanske krajine kot napredno misleč intelektualec pripadal skupini, ki je organizirala pomoč partizanom. Tudi kot domobranec je aktivno podpiral partizane, bil izdan in zaprt. Čeprav so ustaši že pripravili nož zanj, je bilo pravzaprav le naključje, da je preiskava pred sodiščem stekla do konca in da ga sodelavci, čeprav pod mučenjem, niso izdali. Ugotovljeno je bilo le, da neki domobranski oficir pomaga partizanom, ugotovljena so bila konkretna dejanja, ni pa bilo dokončno razčiščeno, da je to prav Klemenčič. Tako je ostal živ. Izpustili so ga iz zapora in dodelili drugi domobranski enoti, ker so v prvi že napravili križ čezenj.

Seveda je bil to pot previdnejši in umaknil se je v okolico Banjaluke, ki so jo takrat vso nadzorovali četniki. Bil je prisiljen, da se pridruži četnikom, ki pa tudi niso imeli vanj pravega zaupanja. Ostal je pri njih nekaj časa, potem pa mu je uspelo, da se je po zvezah prebil do partizanov, od njih pa v Slovenijo, kjer se je spomladi leta 1943 javil v glavnem štabu.

O vsem tem nam v svoji knjigi *Izgubljeni zapiski* pripoveduje avtor, profesor risanja na banjaluški gimnaziji, oficir predvojne Jugoslavije, nemški vojni ujetnik, hrvaški domobranec, zapornik, četnik in partizan. Pripoveduje nam o svojem življenju, svojih doživetjih in svoji usodi, ki mu je bila naklonjena, da je ostal živ, čeprav večkrat po naključju.

Klemenčičevo pripovedovanje je obširno, in čeprav so dogodki obnovljeni po spominu, tudi dokaj podrobno. Marsikaj zanimivega nam pove, marsikaj neznanega nam v svoji pripovedi osvetli. To velja posebno za razmere v Bosni, ki jih pri nas slabo poznamo in še teže razumemo. Nekaj o vseh težavnih in zamotanih bosanskih razmerah nam postane malo bolj jasno in laže razumemo odnose med partizani in četniki, med domobranci in ostalimi, spoznavamo ustaško miselnost, spoznavamo pa tudi tragiko raznolikosti ver in narodnosti, ki je bila vzrok tolikim žrtvam. Seveda nas še prej domiselno pouči tudi o razmerah v nemškem taborišču, z rahlo humorističnio satiro nam predstavi četnike.

Tudi sebi ni prizanesljiv, ne svojim bližnjim, ki nam jih vse predstavlja v kritični luči. Morda so prav to kritičnost in željo po resnici avtorju nekateri zamerili. Kajti prizanesljiv pisec Klemenčič ni. In prav tako njegova razmišljanja, ki kažejo, na težnjo po svobodi in neuklenjenosti njegovega duha, niso bila v okoliščinah vedno najbolj pravoverna. To je prineslo Klemenčiču najbrž tudi dokaj škode, pestrilo pa je njegovo življenjsko pot, ki se nam odpira v tej knjigi.

Klemenčičevo pisanje v *Izgubljenih zapiskih* je torej dokaj zanimivo, dokaj pestro, včasih morda preveč egocentrično, včasih preveč obdano z razmišljanji, ki izstopajo iz okvira avtobiografske pripovedi. Vsekakor pa nam avtor poleg svoje usode posreduje v knjigi svojih spominov tudi košček naše včerajšnje preteklosti. Pričakujemo pa od njega nadaljevanje spominov, prikaz njegovega sodelovanja v vrstah partizanstva, ki utegne biti morda še najbolj zanimiv.

Sl. Ru.

Horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Uspeh bo odvisen izključno od vaše podjetnosti. Kar ste obljubili, morate tudi izvršiti.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Izkoristite priložnost, ki se ne bo tako hitro ponovila. Prijetno razpoloženje v družini.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Zelo razgiban dan bo prinesel nekaj pozitivnega. Popoldanski izlet z družino.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Preveč fantazije v vaših poslih vam ne bo koristilo. Priložnost, da se v družbi izkažite.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Nekaj se bo zataknilo, zato malo več previdnosti. Prijetno, morda celo odločilno srečanje.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Ne smete si privoščiti raztresenosti, posebno ko bo šlo za neko poslovno zadevo. Majhen spor v družini

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Veliko časa boste izgubili v praznih marnjah. Tudi v družini ne bo šlo tako, kot bi bilo želeti.

ŠKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Izboljšali boste svoje poslovanje, vendar ne bo šlo vse lahko. Izogibajte se ljudem, ki so po značaju lahtavi.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Razmere bodo zahtevale izredno pozornost. Neko novo prijateljstvo. morda znaki ljubezni?

KOZOROG (od 21. 12. do 20.1.) Dvomi in zavlačevanja se bodo slabo odražali v vaših poslih. Če v družini kaj ne gre, ne jemljite vsega za zlo.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Zakaj bi ne upoštevali pametnih nasvetov. Bodite bolj prizanesljivi z mladimi.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Posloven uspeh vam bo zlezel v glavo. V neki razpravi se držite ob strani.

RADIO TELEVIZIJA

SREDA, 18. APRILA 1973

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Glasba za dobro jutro; 11.40 Šola; 12.00 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Šola; 18.50 Koncert; 19.10 Higiena in zdravje; 19.20 Zbor in folklora; 20.00 Šport; 20.35 Simf. koncert; 20.05 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 «Tržaški alfabet», 16.00 Operna glasba.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30, 20.30 Poročila; 6.15 Jutranja glasba; 7.40 Popevke, 9.00 Otroški kotiček; 9.15 Na sporedu je Mozart; 10.00 Melodije; 11.15 Orkester Tatoos; 11.30 Orkester Casadei; 11.45 Polke in valčki; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Sequi: «Pisma»; 14.15 Plošče; 14.35 Juke box; 15.00 Simf. glasba; 15.30 Poje Mina; 15.45 Plošče; 16.40 Orkestri; 17.00 «Primorska poje 73»; 17.45 Gojenci šole tržaške GM; 18.00 Popevke; 19.00 Iz priljubljenih oper; 19.30 Prenos RL; 20.00 Glasba v večeru: 20.40 Ritmi za godala; 21.00 Literarna oddaja: 22.10 Jazz; 22.35 Glasba za lahko noč.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Popevke; 9.15 Vi in jaz; 10.00 Posebna reportaža; 11.20 Kratki teden: iz Firenc; 13.15 Kulturni pregled; 15.10 Program za mladino; 16.40 Spored za najmlajše; 17.05 Sončnica; 20.20 Andata e ritorno; 21.15 Dve enodejanki Sabatina Loesa: «Luce» — «Da capo»; 22.10 Operni koncert.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 11.30, 14.30, 19.30 Poročila; 8.40 Operna glasba; 9.15 Orkester; 9.50 Nadaljevanka: G. Mazzini»; 10.05 Plošča za poletje; 10.35 Pisan spored; 12.40 Opravljivci; 13.50 Kako in zakaj?; 14.00 Plošče; 15.40 Glasbeno - govorni spored; 17.30 Posebna reportaža; 17.45 Telefonski pogovori; 20.10 Sestanek petih; 21.00 Plošče; 22.43 Nadaljevanka: «Quo vadis?».

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.30 Sodobna ital. glasba; 12.15 Glasba skozi čas; 13.30 Haendel, Vivaldi, Cherubini; 14.30 Portret avtorja: Villa Lobos; 15.30 Schumannova komorna glasba; 16.15 A. Kopit: Interogatorio di Nick»; 17.20 Enotni razred; 18.30 Lahka glasba; 19.15 Koncert; 21.30 Casella, ob 25-letnici smrti.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila; 6.50 Rekreacija; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Za mlade radovedneže; 9.25 Iz glasbenih šol; 9.45 Glasbeni spomini; 10.20 Pri vas doma; 12.10 Iz operhrvaških skladateljev; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 Komorni zbor; 15.40 Organist Hubert Bergant; 16.00 «Vrtiljak»; 16.40 Listi iz albuma; 17.10 Glasbena galerija; 17.45 Aktualna jezikovna vprašanja; 18.00 Aktualnosti; 18.15 Glasbene vinjete; 18.30 Naš razgovor; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 Komorno - glasbeni studio; 22.15 S festivalov jazza; 23.05 Literarni nokturno: 23.15 Jug. pevci zabavne glasbe.

ITAL. TELEVIZIJA

9.30 Šola; 12.30 Poljudna znanost; 13.00 Ob 13. uri; 13.30 Dnevnik; 14.00 Pedagoški problemi; 15.15 Šola; 17.00 Spored za najmlajše; 17.30 Dnevnik; 17.45 Program za mladino; 18.20 Otroški pevski zbor; 18.45 Portret avtorja; Nino Maccari; 19.15 Državljan in davek; 19.45 Šport in italijanske kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Olimpijski dnevi: Volitve 1948; 22.00 Športna sreda; 23.00 Dnevnik.

II KANAL

21.00 Dnevnik; 21.10 Film «Totò sceicco».

JUG TELEVIZIJA

8.20, 11.00 TV v šoli; 17.45 Z nasmehom na pot — film; 18.10 Obzornik; 18.25 Na sedmi stezi; 18.45 Edvard Kardelj o osnovnih vzrokih ustavnih sprememb; 19.45 Risanka: 20.00, 22.20 TV dnevnik; 20.30 Avanturist — film.

KOPRSKA BARVNA TV

20.00 Risanke: 20.15 Poročila; 20.30 Dokumentarni film: 21.20 Glasbeno zabavna oddaja: «Pri sodu».

Branko Marušič:

VELIKI TOLMINSKI PUNT LETA 1713

11.

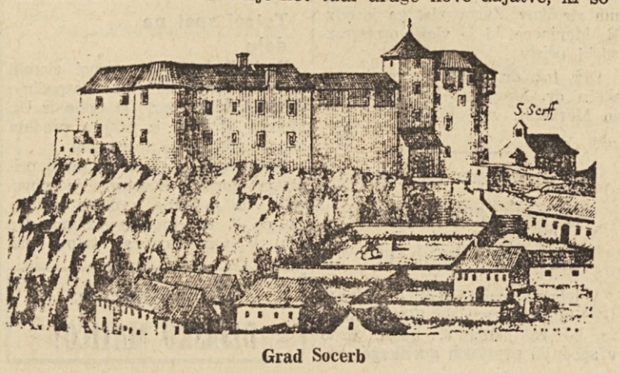
S sklepom deželnih stanov 19. junija 1713 se je 300 krajišnikov odpravilo proti Kanalu, Ročinju in Avčam, 100 vojakov in 20 konjenikov je ostalo v mestu, preostali pa so odšli proti Čepovanu. Na ta način so bila zavarovana pota iz Tolminske proti deželnemu glavnemu mestu. Med tem so se tolminski podložniki zbrali in sklenili, da v spremstvu nekega frančiškana pošljejo skupino izbranih mož, da izprosijo milost in oproščenje, da bodo predali vodje in zapeljivce, ki so jih zavedli k uporu. Predložili so posebno spomenico, ki jo je grof Strassoldo poslal na Dunaj k cesarju. Že v prvem odstavku spomenice obtožujejo voditelje upora, v nadaljnjem besedilu sledi prošnja za opravičilo in izraz vdanosti ter pripravljenost, da pomagajo izročiti oblasti voditelje upora. Tolminci so tudi prosili, da bi jih zaslišala cesarska preiskovalna komisija, da bi tako rešili vprašanje strogih eksekucij davčnih izterjevalcev in zakupnikov davkov od mesa in vina.

Konec junija so odšli krajišniki, a hkrati je prišlo v deželo nemško vojaštvo in z njim cesarjeva preiskovalna komisija. Nemška vojska je ostala do konca septembra. Vojaštvo je sodelovalo pri iskanju voditeljev upora, ti pa še do konca septembra niso bili ujeti. Komisija jih je iskala s tiralicami in tako so na primer Mihaela Kjudra iskali s tiralico napisano v slovenskem jeziku, ker je bil udeležen «v letim skodoetschimu discheuskimu passanimu puntu». 2)

Na podoben način je komisija iskala še Ivana Gradnika, Blaža Gregorja, Jakoba Grudna, Valentina Muniha, Petra Koffa in Pavla Kragulja. Gradniku je komisija že med iskanjem zaplenila premoženje v korist države Ujeli so ga konec januarja 1714; njegova žena pa se je izmaknila po zaslugi Lovreta Koprive.

Udeleženci upora, ki niso bili med vodilnimi, so morali priseči zvestobo po formuli, ki je ohranjena tudi v slovenskem jeziku, rekoč: «da se jest nikoli vetsch is silno volo sapopasti, alli skusi sam sebe, ali skusi vetsch drugich kakschno sillo sturiti ali se skusi eniga drusiga k skodi dieschelsskimu miru pregovoriti pustiti, ali pak skusi serditost gospodi nobenimu skoditi.» 2)

Prvega oktobra 1713 je skupina 12 županov, ki jih je vodil Klemen Štrukelj iz Bovca v imenu tolminskega gospostva, potrdila obvezo, da bodo kmetje plačevali vse cesarske davke, tako davek na meso in usnje kot tudi druge nove dajatve, ki so

Grad Socerb

v soglasju s cesarskimi zakoni.

Spomladi leta 1714. dobro leto od začetka upora, je sledila razglasitev sodbe nad voditelji upora. Tolmincem so sodili v Gorici. 150 jih je bilo obsojenih na zaporne kazni, 11 — bili so spoznani za voditelje — pa na smrt. 17. aprila je bila izrečena kazen nad Ivanom Miklavčičem, ki smo ga že srečali pod imenom Gradnik, Lovretom Kraguljem, Martinom Munihom in Gregorjem Kobalom. Bili so usmrčeni 20. aprila. Naslednjega dne so jim v smrt sledili Andrej Laharnar, Simon Golja, Štefan Maraž (omenja se kot notar iz Števerjana, ki je bil slučajno na Tolminskem, ko se je vračal s Koroškega oz. s konjske kupčije na Kranjskem) in Andrej Golja. 23. aprila so bili usmrčeni še Matija Podgornik, Valentin Lapanja in Valentin Munih. Odsekali so jim glave in jih razčetverili, ostanke trupel pa razobesili na vislice ob poti v Solkan, v Panovcu in v Grojni. Pri izvrševanju sodbe so bili navzoči župani vseh tolminskih krajev. Upornikom s Krasa so sodili pri njihovih deželskih sodiščih.

Vse kaže, da nista bila razčetverjena Andrej Laharnar in Gregor Kobal, ki se kot edina z imeni navajata v mrliški knjigi goriške stolnice. V nekaterih sodobnih in kasnejših pričevanjih o puntu zasledimo podatek, da je bilo obglavljenih na goriškem Travniku 12 oziroma 14 upornikov, med kaznovanimi se navajata tudi Peter Bratuž imenovan Gobcner iz Cepovana in Furlan Crusiz (ali Cruliz) iz Villanove pri Fari(?). Med številnimi že objavljenimi viri o tolminskem uporu ni obsodbe, tudi ni znano, če so temeljna dela o puntu uporabljala ta dokument ali pa so podatke črpala iz Pregljevega romana «Tolminci», kjer se po imenih navaja vsa enajsterica usmrčenih. Pisatelj je sicer uporabil zgodovinske vire, vendar ni nikjer nakazal med resničnimi podatki in pisateljsko domišljijo.

Do jeseni leta 1716 so bili iz zaporov izpuščeni vsi obsojeni kmetje, nekaterim so zaplenili del premoženja. Na Tolminskem so bile omejene nekatere oblike kmečke samouprave. Župani in vaški sodniki, ki so se upora udeležili, so bili odstavljeni in niso mogli biti več izvoljeni na izgubljena mesta. Vaščani svojih županov niso smeli več voliti, marveč so dajali predloge, na podlagi katerih je izbiral zemljiški gospod. Pregnani so bili s Tolminskega «notarji» in «prokuratorji» (oskrbniki) in nekateri duhovniki. Uporniška področja so prejela tudi denarno kazen: Tolminsko 2000 glodinarjev, Rihemberk, Švarcenek 650, Kanal 600, vasi okoli Števerjana 200 goldinarjev. Nemški Rut je prejel zato, ker se punta ni udeležil, nagrado 300 goldinarjev.

* * *

Preden zaključimo, pa prepišimo nekatere Rutarjeve misli, ki jim tudi danes lahko pritrdimo:

«Tako se je sveršil za našo deželico žalostni upor. Kazen je bila ostra, glede na to, da so bile pritožbe Tolmincev opravičene. Na drugi strani se pa ni nič storilo za zboljšanje stanja stiskanih kmetov. Kakor pri vseh drugih uporih, tako tudi pri tolminskem neso gledali na to, da bi odstranili najprej uzrok upora in ga za bodočnost nemogočega narediti, nego hoteli so le z ostrostjo kazni ostrašiti kmete pred vsakim jednakim početjem. Tako ni ostalo stiskanim podložnim tudi zdaj drugo, nego upanje u boljšo bodočnost i mirno prenašanje sedanjosti.»

In vendar moramo za zaključno oznako h gornjemu še nekaj dodati. Veliki tolminski punt je bilo največje uporniško gibanje primorskih kmetov. V svojem nad dva meseca dolgem poteku je kazal na mnoge zanimive, značilne in izvirne poteze pravega revolucionarnega gibanja ne le v svojih vsebinskih zasnovah pač pa tudi v organizacijskih pogledih. Primorcem je dal enajst prvih žrtev boja za socialno in narodnostno osvoboditev. Zato so puntarsko sporočilo izpred dveh stoletij prevzele bazoviške žrtve in tisoči partizanskih borcev v boju, ki je prinesel srečnejše rezultate.

KONEC

ODBOJKA

V PRVENSTVU 2. DIVIZIJE

Borovci favoriti za napredovanje Brežanke trdno vodijo na lestvici

Šesterka Kontovela je zaigrala proti ekipi FARIT A izredno borbeno

2. MOŠKA DIVIZIJA

Breg — Bor 0:3
(6:15, 8:15, 12:15)

BREG: Žerjal B., W., V., F. in B., Lovriha V., G. in F., Slavec, Štrajn in Čuk.

BOR: Marc, Može, Nadlišek, Plesničar, Požar, Ugrin, Žerjal.

V drugi tekmi 2. moške divizije sta se v Dolini spoprijeli slovenski ekipi Brega in Bora. Tako Bor kot Breg sta se sodniku predstavila precej okrnjena. Zasluženo je po enourni bitki zmagal Bor, ki je dokazal, da je nesporen favorit za napredovanje, saj daleč prekaša ostale nastopajoče šesterke. Bregu manjka zanesljiv blok in obramba, medtem ko je napad še kar v redu. Od zadnje prvenstvene tekme je viden napredek. Dolinčani so v tej tekmi prvič vpeljali nov sistem igre. To je bilo tudi krivo, da je Bor v začetku povedel z 8:0 in 10:1; Brežani so sicer zmanjšali na 12:5, dlje pa niso mogli, saj so bile Plesničarjeve tolčene žoge skoraj neubranljive. Začetek drugega seta je bil precej uravnovešen; stanje v točkah se je vrstilo: 3:1 za Breg 3:3, 7:7, tu pa se je Brežanom zataknilo in tudi menjave niso pomagale. Breg je tudi v tretjem setu povedel s 3:0; Bor je nato stanje spreobrnil na 10:4, Breg se je približal na 9:11, nato sta si ekipi izmenjavali vsaka po eno točko in Bor je zasluženo zmagal.

Pri Boru je izstopal Plesničar, pri Bregu pa moramo pohvaliti Slavca in Čuka, ki se je v svoji prvi prvenstveni tekmi izvrstno odrezal.

V. L.

2. ŽENSKA DIVIZIJA

Kontovel — FARIT A 2:3
(15:6, 11:15, 15:9, 8:15, 11:15)

KONTOVEL: Starc, Bogatec, Sirk, Tretjak, Štoka, Rupel, Majovski, Capponi, D. in K. Danieli.

SODNIK: Pertot.

Po skoraj dveurnem enakovrednem boju je zmaga pripadla tržaški ekipi, ki je izkoristila trenutno zmedo v vrstah domačink.

Kljub porazu so igralke Kontovela zapustile dober vtis. Borile so se z veliko vnemo za vsako točko, primanjkuje pa jim izkušenosti, kar je bilo tokrat zanje usodno. Ekipa iz tekme v tekmo vidno napreduje, sistematično gradi igro in ko bo še napad pridobil na udarni moči, bo Kontovel še marsikomu prekrižal račune.

V nedeljski tekmi je Kontovel stalno vodil, najprej z 1:0 in nato še z 2:1 v setih, v odločilnem petem nizu pa so mlade domačinke po zanesljivem vodstvu 8:6 zgubile potrebno zbranost, kar se jim je maščevalo.

Predstavnice Kontovela so zelo mlade, ekipa je po mnenju strokovnjakov zelo obetajoča ter bo lahko že v bližnji prihodnosti vidno napredovala, če bo še naprej tako vztrajno trenirala pod vodstvom Norči Zavadlalove. Treba bo sicer vložiti še veliko truda in požrtvovalnega dela, vendar bi se vse to moralo bogato obrestovati, ker je ekipa zasnovana na trdnih temeljih. Trenutni neuspehi pa igralk ne smejo demoralizirati, temveč jih morajo spodbuditi k še resnejšemu delu.

- bs -

Breg — UGSS 3:0
(15:2, 15:2, 15:7)

BREG: Lovrečič, Pavletič, Svetina, Ludvik, Meneghetti, Olenik, Trenta, Sancin, Kofol.

Brežanke so zmagale tudi v tej tekmi in so s tem potrdile svoje prvo mesto na lestvici. O tekmi sami ni kaj povedati, ker dekleta iz dolinske občine praktično niso imele enakovrednih nasprotnic na drugi strani mreže. To kaže samo rezultat; v prvem in drugem setu so prepustile nasprotnicam le štiri točke. Na igrišču so se zvrstile vse igralke.

V prvi skupini istega prvenstva pa se odvija zanimiv boj za drugo mesto med drugo ekipo Brežank in Interjem 1904. Brežanke so v prvi tekmi z Interjem 1904 zmagale in so tako hipotekirale drugo mesto za neporaženim Borom.

VAM

Breg — Sloga 3:0
(15:7, 15:8, 15:11)

BREG: Kofol, Lovrečič, Ludvik, Meneghetti, Olenik, Sancin, Svetina, Trenta.

SLOGA: Benčina, Carli G., Carli I., Carli S., Ciuk, Dragoni, Križmančič, Ciufar, Grisani, Čufar.

V soboto zvečer sta Breg in Sloga odigrala zadnjo tekmo prvega dela prvenstva 2. divizije za ženske. Tekma je bila praktično brez zgodovine, saj so bile mlade slogašice prešibke nasprotnice za Brežanke, čeprav so slednje igrale brez standardne igralke Pavletičeve. Mladim Slogašicam moramo priznati, da so se borile za vsako žogo in so še kar dobro zaigrale. Brežanke so v začetku verjetno podcenjevale nasprotnice in so jim prepustile več točk kot bi smele s svojo izkušenostjo. V tretjem setu so npr. odbojkarice Sloge vodile kar z 11:3, ko pa so Brežanke nekoliko «stisnile», so jim slednje gladko odvzele set. S to zmago so Brežanke trdno na vrhu lestvice v svoji skupini, ker so končale prvi del prvenstva neporažene in ostanejo nesporne favoritinje za končno zmago v tej skupini.

VAM

Bor — Inter 3:0
(16:14, 15:6, 16:14)

BOR: Purič, Lozar, Gabrovec, Mesesnel, Nibrandt, Batič, Rogelja, Vitez, Nadlišek, Slavec in Eva.

V prvi tekmi povratnega kola A skupine je tretja postava Bora z gladkim 3:0 odpravila Inter, vendar je bila tekma povsem izenačena z izjemo drugega seta ko so «plave» zmagale z izdatno prednostjo.

Po štirih nastopih, v katerih so borovke s prikazano igro popolnoma zadovoljile, so tokrat zaigrale nekoliko slabše. Dobro prestrezanje servisov, katerim pa niso sledile točne podaje, je pogostoma spravljalo v težave Borov napad.

Inter se je predstavil kot ekipa z dobro igro v polju in dobro obrambo, nekoliko slabše pa je deloval napad.

f. v.

NOGOMET

LECCE, 17. — Oronzo Pugliese, bivši trener Bologne, Fiorentine in drugih prvoligašev, je prevzel vodstvo tretjeligaškega moštva tega mesta, ki je trenutno na vrhu lestvice C skupine. Lecce je namreč ostal brez trenerja, ker se je ta sprl z vodstvom zaradi kritik po nedeljskem porazu (ki sicer ne bi smel vplivati na končno zmago).

* * *

FIRENCE, 17. — Predsednik Fiorentine Uggolini je zanikal vest, da je moštvo že najelo za prihodnje leto trenerja Scopigna.

* * *

RIM, 17. — Predsednik Lazia Lenzini je izjavil, da njegovo moštvo ne bo pristalo na neposredni televizijski prenos tekme Lazio - Milan, ki bo na sporedu v soboto, 21. t. m.

NOGOMET

NAŠE EKIPE V MLADINSKIH LIGAH

Ves izkupiček za Primorje in Union med mladinci Med naraščajniki lahka zmaga Vesne in remi Gaje

Mladi Brežani v preteklem kolu niso imeli sreče - Tudi Union poražen med začetniki

MLADINCI

Primorje — Rosandra 3:1

PRIMORJE: Kapun, Blažina, Forza, Šegina, Timeus, Verša, S. in V. Husu, Milič, Verginella, Černjava, 13 Majcen.

ROSANDRA: Pavan, Felluga, De Bortoli, Magris, Petroni, Carbone, Sain, Stanissa (Tochich), Forza, Giorgiovich, Sfiligoi.

SODNIK: Povh.

STRELCI: v 2. min. Forza, v 26. min. Verša, v 53. min. Husu, v 60. min. Milič.

KOTI: 5:4. GLEDALCI: 50.

Z dobro igro v d.p. si je Primorje v tekmi s solidno Rosandro zagotovilo dragoceno zmago. V začetku je kazalo, da bo doživelo pravo katastrofo. Gostje so takoj povedli in sprožili več nevarnih akcij. Sredi prvega polčasa pa so se domačini opogumili in zaigrali bolj preudarno. Na sredini igrišča so gradili učinkovite akcije. Eno od teh je izkoristil Verša, ki je z močnim strelom v loku (zunaj kazenskega prostora) ukanil nasprotnega vratarja.

V d.p. so Prosečani nadaljevali s hitro igro in so dosegli še dva gola z Valterjem Husujem in Miličem.

Tokrat je branil vrata Primorja Kapun. Bil je zanesljiv in je opravil nekaj težkih posegov. Obramba je nekoliko šepala, tako da je moral trener Sardoč zamenjati Šegino z Veršo v vlogi prostega branilca. Krilska vrsta je stalno zalagala napad, kjer se je izkazal razigrani in požrtvovalni Sergij Husu. Milič je s tretjim zadetkom potrdil svoje realizatorske sposobnosti. Pohvaliti pa moramo tudi od nedelje do nedelje boljšo in zrelejšo igro Blažine.

M. K.

De Macori — Union 0:1

UNION: Vedana, Mosca, Glionna, Bencic, Čok, Boschetti, Koc, Sunigoj, Suber, Paludetto, Babuder, 13 Stigli.

DE MACORI: Ballato. Rocconi, Jurincich, Palumbo, Gerboni, Druzina, Coslovich, Garbeis, Codarin, Sabatin, Spagnoletto.

SODNIK: Colucci.

STRELEC: Babuder.

Po skoraj enoletnem premoru je mladinska ekipa Uniona končno prišla do celotnega izkupička. Mladincem Uniona je tokrat priskočil na pomoč Paludetto, ki je skoraj celotno prvensto nastopal v 3. amaterski ligi, ki se je zaključila prejšnji teden.

Union je zgrešil precej golov, ker nekateri igralci, kot Koc, Suber in Bencic, še niso dovolj pripravljeni za nastope. Izkazal pa se je vratar Vedana, ki zna tudi dobro igrati, če le ima pred seboj dovolj zanesljivo obrambo, na katero se lahko brez nadaljnjega zanese. Podlonjerci so se morali boriti do zadnje minute, saj je bil gol prednosti premalo. Obramba je bila najboljši sektor celotnega moštva in jo je dobro vodil Čok, Boschetti pa je končno vendarle razumel, kje je njegovo mesto in ga je skozi celotno srečanje tudi držal.

Podlonjerci imajo sedaj na razpolago dovolj igralcev. Našli so tudi trenerja in tako bodo v naslednjih tednih preskušali še druge fante.

Radi

NARAŠČAJNIKI

Gaja — Olimpia Greta 0:0

GAJA: Škabar, Kralj, Stojkovič, D. Grgič, V. in L. Milkovič, B. Grgič, Gezzo, Počkaj, D. in M. Kralj, Križmančič in 13 Ražem.

OLIMPIA: Bassani, Rosmini, Polidori, Pellezani, Paoli, Nicotera, Notarstefano, Ciani, Clabotti, Galopin, Cioccolanti, 12 Rossi.

KOTI: 10:4 za Gajo.

GLEDALCI: 20.

Gajevci s tako igro kot so jo prikazali res ne zaslužijo več kot zadnje mesto na lestvici. Vse je kazalo, da bo gajevcem le uspelo premagati goste, ki so na zadnjem mestu lestvice (brez osvojene točke), a tudi tokrat je odpovedala napadalna vrsta. «Zeleno - rumeni» so prevzeli takoj pobudo v svoje roke, a niso znali ustvariti niti akcije, ki bi resno ogrožala tržaška vrata. Nasprotno, prav gostje bi z edinim hitrim protinapadom prav kmalu povedli, toda nevarni strel je Škabar z drznim posegom odbil v kot.

Tudi v nadaljevanju se stanje na igrišču bistveno ni spremenilo. V zadnjem delu je gajevcem uspelo ustvariti res lepo priložnost a Počkaj je z lepim skokom z glavo poslal žogo za las mimo vratnice.

Čeprav so bili domačini blizu zmage, pa je rezultat vendarle pravičen.

V slačilnicah je spremljevalec Rismondo takole izjavil: «Res je, da še vedno čakamo zmago na domačih tleh in ekipa ne igra tako kot smo pričakovali, kajti ekipo smo letos pomladili. S tem prvenstvom predvsem pripravljamo ekipo za bodočnost in rezultati nas sploh ne zanimajo.»

Darko Grgič

Mladost — AC Monfalcone 0:1

MLADOST, Boscarol, A. in M. Jarc, Uljan, L. in V. Gergolet, K. Ferfolja, Černic, A. Jarc, G. Ferfolja, Zuljan.

Naraščajniki Mladosti so zaigrali v nedeljo odlično, čeprav so nasprotniki dosegli gol že v tretji minuti prvega polčasa.

V drugem polčasu so Doberdobci zaigrali še lepše, četudi so na igrišču bili samo v desetih. V 11. min. drugega polčasa je sodnik namreč izključil Uljana, ki je protestiral. Vratar Monfalconeja je v drugem polčasu imel polne roke dela in prav njemu se morajo Tržičani zahvaliti, da so zmagali. Doberdobci so v tem delu igre bili stalno v napadu, kjer sta se odlikovala Karel in Gabrijel Ferfolja.

Vesna — Esperia 2:0

VESNA: Eva (N. Švab), L. Švab, Ferluga, Alessio, Zuliani, Lonza, Žerjal, Sosič, Russignan, Sodomaco, Zucca, 13 Košuta.

ESPERIA: Calligaris, Pinzin, Favretto, Cusma, Spinelli, Radoicovich, Schiraldi, Attanasio, Florean, Spreafico, Curri.

SODNIK: Vignanelli (Trst).

STRELCA: v 20. min. Russignan, v 25. min. Žerjal.

KOTI: 7:1 za Vesno.

GLEDALCI: 50.

Križani so z lahkoto premagali nasprotnike, saj so bili vso tekmo za razred boljši od njih. Poleg tega so domačini nastopili okrnjeni. Kljub temu so zaigrali sproščeno in nasprotnik je poredkoma prešel sredino igrišča.

«Plavi» so začeli p.p. z ostrim tempom in so Esperio povsem potisnili v obrambo. Po dveh zadetih vratnicah pa so vendarle potresli tudi mrežo. Svojo prednost bi gotovo še povečali, če bi bili napadalci nekoliko točnejši.

V d.p. so se Križani omejili le na nadzorovanje igre in so tako prišli razmeroma lahko do obeh točk. Vsi igralci Vesne so zadovoljili, predvsem pa Lonza in Sodomaco, ki se vsekakor razvijata v dobra nogometaša.

Sandor

Breg — Muggesana 0:2

BREG: Giacomini, Žerjal, Zobec, Lovriha P., Košuta, Zafran, Bržan, Kraljič, Lovriha M., Strnad, Jež.

MUGGESANA: Braiuca, Radesich, Bandiera, Burra, Dilic, Varin, Oselladone, Dana, Vascotto, Degrassi, Rupini.

STRELCA v d.p.: Oselladone in Degrassi.

Brežanskim naraščajnikom se je drugič v tem prvenstvu zataknilo. Na svojem igrišču so morali prepustiti obe točki svojemu neposrednemu tekmecu Muggesani. S tem spodrsljajem je prenehala njihova nepremagljivost na domačih tleh in obenem so se zmanjšale možnosti za končno uvrstitev v finale. Miljčani so stopili na igrišče s trdnim namenom, da se oddolže za točki, ki so ju v Miljah «ukradli» Brežani. To jim je tudi uspelo, saj so «plavi» obdržali pobudo le v p.p., medtem ko je bila druga polovica srečanja vsa v korist gostov. Brežani so začeli napadalno in s hitrimi akcijami nevarno pronicali na nasprotnikovo polovico igrišča, Miljčani pa so odgovarjali s prav tako hitrimi protinapadi. Tekma je bila vseskozi lepa, napeta in na tehnično visoki ravni. Priložnosti za gol so imeli v tem delu več Brežani, vendar jih niso znali izrabiti. V nadaljevanju so Miljčani prevzeli pobudo in s trdnejšo sredino igrišča nadkrilili domačine. Odločilni zadetek je padel po zaslugi desnega krila, ki je iz gnečo presenetil Giacominija. Brežani so se zaman pognali v napad in se tako odprli, tako da so nasprotniki v protinapadu prišli do kazenskega strela, katerega je poslal v mrežo Degrassi. Omeniti moramo, da ni igral standardni vratar Ota, ki zaradi posledic prometne nesreče ne bo več nastopal v tem prvenstvu. Upajmo, da ne bo ta odsotnost vplivala preveč negativno na usodo predstavnikov dolinske občine.

IST

Breg — S. Giovanni 0:4

BREG: Ferluga, Klabjan, Novello, Kuret M., Klun, Krevatin, Kalin, Kuret D., Lovrečič, Divis, Krmec (Grizonič).

S. GIOVANNI: Bois, Debelli, Conti, Sellan, Pian, Ferluga, Coronica, Maracich, De Denaro, Gordini, Lombardi.

Najmlajši Brežani so klonili eni najmočnejših enajsteric tega prvenstva, S. Giovanniju. Stopili so na igrišče z namenom, da prejmejo čimmanj golov. Svetoivančani so se od vsega začetka pognali v napad in v drugi minuti povedli z odličnim Coronicom, ki je neubranljivo pretresel Ferlugovo mrežo. Coronica je bil do konca polčasa še dvakrat uspešen. Četrti gol za goste pa je padel po zaslugi Gordinija. «Črnordeči» so po prvem polčasu vodili s 4:0 in vse je kazalo, da bodo v drugem delu tekme še povečali svoj izkupiček toda do tega ni prišlo. Pri Bregu je branilec Grizonič nadomestil Krmca in igra «plavih» je prišla bolj do izraza. Najboljša pri Bregu sta bila D. Kuret in Kalin, Pian in Coronica pa med gosti.

Jolo

ZAČETNIKI

Don Bosco — Union 1:0

DON BOSCO: Uliani, Schiavini, Petranich, Gustini, Brusini, Coslovich, Caputo, Gostisa, Degano, Elefante, Argenti.

UNION: Glionna, Lapi, Caporallini, Lizzi, Bencic, Cermeli, Crevatin, Esposito, Covri, Deros, Montesion, 13 Esposito.

SODNIK: Toscano.

STRELEC: Degano.

V tekmovanju za «Pokal Riosa» je Don Bosco s tesnim izidom odpravil začetniško ekipo Uniona, ki je nastopila brez Vidmarja, glavnega stebra obrambe. Poleg tega pa se je že po dveh minutah srečanja ponesrečil Caporallini in je zaradi poškodbe na nogi moral zapustiti igrišče. Zamenjal ga je Esposito, ki pa ni bil kos zadani mu nalogi. Podlonjerci so sicer prvi prešli v napad in so stalno pritiskali na vrata igralcev Don Bosca, toda ni jim uspelo prelisičiti vratarja Ulianija. Nasprotnik pa je v celotnem prvem polčasu le enkrat streljal v vrata in takrat tudi dosegel zadetek z Deganom.

Union je napadal tudi v drugem polčasu, toda zdelo se je, da so vrata Don Bosca začarana. Proti koncu srečanja pa sta začeli obe ekipi postajati živčni in nedisciplinirani, tako da je sodnik opomnil Crevatina in Gostiso.

Radi

ODBOJKA

V 1. jugoslovanski ligi

Naslov v pravih rokah

Jugoslovansko odbojkarsko prvenstvo pri članicah je končano. Povsem zasluženo zmagoslavje je prineslo zastopnicam od Partizana z Reke. Rečanke so bile državne prvakinje že pred uradnim koncem prvenstva, saj je bila njihova prednost pred najhujšimi nasprotnicami od Crvene zvezde iz Beograda kar štiri točke. Ta prednost je ostala nespremenjena, ker sta obe šesterki zmagali tudi v poslovilnem zavrtljaju. Partizan v Titovih Užicah z domačim Jedinstvom ni imel težkega dela. To je bilo obenem za mlade in neizkušene igralke Jedinstva tudi poslovilno srečanje v prvi ligi, ker se morajo skupaj s Poštarjem iz Beograda seliti v drugo ligo.

Izidi 18. (zadnjega) kola: GIK Banat — Mladost 2:3, Sindželič — Partizan (SK) 0:3, Jedinstvo — Partizan Reka 0:3, Poštar — Radnički 0:3, Breza — Crvena zvezda 0:3

Končna lestvica: Partizan Reka 36 točk, Crvena zvezda 32, Partizan (SK) 24, Mladost in Breza 20, Radnički 16, GIK Banat in Sindželič 12, Jedinstvo (TU) 6, Poštar 2.

Pri članih je pred velikim ciljem Partizan iz Beograda. Če ne bo prišlo do nepričakovanih razpletov lahko mirne duše rečemo, da so tudi odbojkarji iz Beograda že sedaj zanesljivi prvaki. Na začelju edini slovenski zastopnik v prvi ligi, Fužinar z Raven, dokaj slabo zastopa slovensko odbojko. V dosedanjih dvaindvajsetih nastopih je bil prav tolikokrat premagan. Od prve lige se poslavlja še Železničar iz Osijeka. Odbojkarji od Kvarnera igrajo precej nihajoče in tako dobrim tekmam sledijo slabe. Že več let spadajo med boljše jugoslovanske ekipe na sam vrh pa se le ne morejo preriniti. Večkratni prvak Mladost je v zlati sredini lestvice.

Izidi 22. kola: Vardar — Kvarner 3:1, Železničar — GIK Banat 0:3, Vojvodina — Mladost 2:3, Partizan — Spartak 3:1, Modriča — Crvena zvezda 2:3, Jedinstvo (Br) — Fužinar Ravne 3:0, Bosna — Jedinstvo (SP) 2 proti 3.

Lestvica: Partizan 42, GIK Banat in Crvena zvezda 36, Jedinstvo (SP) in Kvarner 30, Vardar 28, Mladost 24, Spartak 20, Modriča 18, Bosna 16, Jedinstvo (Br) 14, Vojvodina 10, Železničar 4, Fužinar brez točk.

G. F.

ŠPORT NA TV

VARESE, 17. — Jutri bo na sporedu zaostala tekma nedeljskega kola košarkarske 1. lige med Ignisom in Simmenthalom. Tekmo bo neposredno prenašala televizija po 1. sporedu ob 21.15.

KOŠARKA

NA TURNIRJU MINIBASKETA FIP

Kontovel odločil derbi z Borom v zadnjih sekundah v svojo korist

Jutri bo odigral Bor svojo zadnjo letošnjo tekmo v D ligi

PRVENSTVO DEČKOV

Juventus — Bor 66:50 (34:23)

BOR: Mazzucca 11, Čok 4, Renato Furlan 7, Volk 5, Bruno Furlan 7, Parovel 14, Bachi 2, Daneu, Kocijančič, Pegan.

PROSTI METI 8:20.

Tudi v drugi tekmi proti Juventusu so borovci dosegli le častni poraz. Kljub temu pa so se nasprotnikom močno upirali in bi lahko celo zmagali, če bi ne v prvih treh četrtinah manjkal Bruno Furlan, ki se je vrnil prepozno s šolskega izleta. Celotno breme pri lovljenju odbitih žog je tako nosil Parovel, ki je bil tudi najboljši v Borovih vrstah.

CGS — Polet 47:42 (19:23)

POLET: E. Daneu 10, Rismondo 21, Ferluga 9, Malalan 2, Andolšek, Piccini, A. Daneu, Lenisa, Brišček in Rauber.

PROSTI METI 4:16.

Poletovci so se vse do konca upirali močnim nasprotnikom, ko so napravili nekaj napak (in v tem delu je bil tudi sodnik nekoliko nezanesljiv), kar so seveda izkoristili gostje, da so povedli s petimi točkami razlike in so tako zmagali. Poletovci so zadovoljivo igrali v prvem delu srečanja, ko so tudi povedli za več točk. Igrali so borbeno v obrambi, v napadu pa so bili zlasti z Rismondom učinkoviti. Kljub porazu je bila nedeljska tekma poletovcev pozitivna.

Servolana — Kontovel 65:22

KONTOVEL: Ivo Starc 2, Perini 1, Terčič 2, Čuk 4, Regent 2, Aleksander Nabergoj, Ban 11, Ivo Nabergoj, Ukmar.

V prvenstvu dečkov so Kontovelci v nedeljo v Škednju nastopili brez Klavdija Starca. Že itak dobri košarkarji Servolane so imeli tako olajšano delo in zaman je bil v obrambi trud Perinija in Čuka. Zaman pa tudi prizadevnost Marka Bana, ki je v napadu igral uspešno.

TURNIR FIP MINIBASKET
3. KOLO

Polet — Inter Nabrežina 33:11

INTER NABREŽINA: Zampar 3, Sittnig, Mascarello 3, Negrini 4, F. Andreini 1, Gregorin, A. Andreini, Leghissa, De Cecco in Morgera.

POLET: V. Sosič 12, Benčina 12, Piščanc, S. Sosič, Piccini, Berdon 1, Bratoš, Baldassi 2, Petje 2, Korošec 4.

SODNIK: Bassi iz Trsta.

PROSTI METI: Polet 7:24, Inter Nabrežina 5:12.

Poletovci so povsem zasluženo premagali Inter iz Nabrežine. Valter Sosič je ponovno zadovoljivo vodil igro in tako je celotna ekipa igrala sproščeno in borbeno. Nabrežinci so bolje zaigrali le v četrti četrtini, bilo pa je prepozno, da bi ustavili razigrane poletovce.

Inter 1904 — Kontovel n.o.

Tekme z Interjem 1904 ni bilo, ker se Kontovel ni predstavil na igrišču. Skoraj vsi igralci so bili namreč na šolskem izletu. Kljub temu da bodo srečanje ponovili, pa je zmanjkalo časa, da bi tekmo pred koncem prvenstva, ki bo jutri, regularno odigrali. Košarkarska zveza je torej določila zmago z 2:0 za Inter 1904.

Kontovel — Bor 33:31
4. KOLO

BOR: Kocijančič 5, Dougan 11, Mazzucca 6, Bloccari, Husu, Zubalič, Mesesnel, Ražem, Gombač 9, Simčič.

KONTOVEL: Milič 2, Ban 2, S. Majovski, Bukavec 4, K. Majovski 4, Orel, Starc 20, Cernoli, Prašelj 1, Micheli.

SODNIK: Lakovič.

PROSTI METI: Bor 11:26, Kontovel 5:18.

Dramatična tekma med Borom in Kontovelom se je odločila v poslednjih sekundah, ko so Kontovelci dosegli s Klavdijem Starcem dva prosta meta. Končni «forcing» borovcev, ki so tokrat igrali nekoliko slabše kot proti Poletu, je bil zaman.

Tekma je bila na splošno zanimiva in razburljiva. Borovci so prikazali boljšo skupno igro, medtem ko je bil v vrstah Kontovela Klavdij Starc glavni pobudnik vseh akcij in je obenem tudi poskrbel za več kot polovico košev.

LESTVICA: Inter 1904 6, Bor 4, Kontovel 3, Polet 2, Inter Nabrežina 0 točk.

NAJBOLJŠI STRELCI: V. Sosič 42, Dougan (Bor) 41, Starc (Kontovel) 35 itd.

D LIGA

Hannibal — Bor

Borovci, ki nastopajo v D ligi, bodo jutri odigrali poslednje kolo v tem prvenstvu. V zadnji tekmi se bodo spoprijeli z ekipo Hannibal iz Tržiča. Srečanje bo ob 21. uri v občinski telovadnici.

MINIBASKET

Breg — Bor

Danes ob 15. uri bo v dolinski telovadnici prijateljsko srečanje v minibasketu med igralci Brega (letniki 1961 in 1962) ter drugo ekipo Borovih dečkov.

b. l.

OB UDELEŽBI 14 SKAKALCEV IZ ŠTIRIH KRAJEV

Občinsko prvenstvo v skokih na Lokvah

V posameznih kategorijah so zmagali J. Franko, S. Krivec in R. Kolenc

V organizaciji smučarskega kluba Lokve in občinske zveze za telesno kulturo Nova Gorica je bilo v nedeljo na Lokvah občinsko prvenstvo za vse kategorije v skokih na 20-metrski skakalnici. Nastopilo je 14 skakalcev iz Lokvi, Gorice, Čepovana in Trnovega.

REZULTATI

Pionirji:
1. Franko J. (GO) 15,0-15,0 (180,5)
2. Bizjak E. (LO) 12,5-1,25 (176,5)
3. Krivec Z. (LO) 14,5-14,5 (176,5)

Mladinci:
1. Krivec S. (LO) 18,5-19,0 (206,0)
2. Franko M. (GO) 18,0-18,0 (195,5)
3. Plesničar I. (TR) 14,0-15,0 (170,0)

Člani:
1. Kolenc R. (LO) 18,0-18,5 (204,0)
2. Krivec B. (LO) 16,0-16,5 (184,0)
3. Skok D. (LO) 16,0-15,5 (183,5)

Medklubski veleslalom za zaključek sezone

Na Lokvah so domačini organizirali zaključno tekmovanje v veleslalomu za vse kategorije. Tega tekmovanja se je udeležilo 32 smučarjev iz Nove Gorice in Lokvi.

REZULTATI

Pionirke:
1. Ostrež (Gorica) 35"0
2. Cukjati (Gorica) 35"8
3. Marušič (Gorica) 36"1

Pionirji:
1. Franko (Gorica) 20"0
2. Batagelj (Gorica) 27"3
3. Uršič (Gorica) 27"9

Mladinke:
1. Nakrst (Gorica) 22"6

Mladinci:
1. Franko M. (Gorica) 18"8
2. Šubic (Gorica) 20"7
3. Ivančič (Gorica) 22"1

Člani:
1. Koglot (Gorica) 19"9
2. Ostrež (Gorica) 21"3
3. Skok D. (Lokve) 22"1

S tem tekmovanjem se je končala letošnja zimska sezona na Goriškem, ki je bila kljub muhasti zimi zelo uspešna in plodna. Vsi klubi pa so mnenja, naj bi tudi v bodoče ob zaključku sezone organizirali takšna tekmovanja in s tem tudi uradno zaključili sezono.

Rajmund Kolenc

Dr. Aleksander Gala - Peter

Partizanski zdravnik 44.

Spomini iz bogatega, pa tudi težkega življenja partizanskega zdravnika

V smeri proti Loškemu potoku se je slišalo streljanje in močan ropot. Minute so bile dolge kot tedni. Z neznansko počasnostjo so se vrstile in ni jim hotelo biti konca. Trudil sem se, da bi razbral kak šum v gozdu ali da bi videl, kaj se dogaja na cesti pod menoj. Toda v bližnji okolici je bilo vse tiho in mirno. Ne vem, kolikokrat sem že prestopil z noge na nogo. Skušal sem si tako olajšati naporno stojo v napol sključenem položaju. Želel sem si, da bi se sovražnik že enkrat pojavil, da bi tako prekinil negotovost ki je trajala že vse te dni, in ki je sedaj dosegla svoj vrhunec. Sovražnika pa ni in ni hotelo biti od nikoder.

Sonce je že bilo visoko, gotovo so bile že prve popoldanske ure. Nenadoma sem se zavedel, da od tu pravzaprav nikamor ne morem. Tu sem ujet in ostati bom moral, dokler Italijani ne bodo odšli mimo. Ustrašil sem se misli na to, kaj bo, če se bodo tukaj zadrževali nekaj dni, morda cel teden ali še več? Kaj bova počela z Nedeljko, saj hrane nimava, razen pol kilograma knajpove kave iz praženega ječmena in vsak po čutarico vode. Računal sem, da bom v razpoki v najslabšem primeru le do večera. V tem času bodo Italijani verjetno pregledali vse okoliške gozdove. Če naju ne odkrijejo ta dan, potem sva rešena. Vse bo spet kot prej. Zvečer se dobimo z drugimi partizani doli ob cesti pri mlaki in se skupaj vrnemo k ranjencem.

Iz premišljevanja me je zbudil nenaden šum: kakor da se je sprožilo kamenje nekje blizu stene in z rahlim ropotom zdrčalo po strmini proti cesti. Takoj nato je znova zašumelo in spet se je zakotalilo nekaj kamnov. Šum je prihajal od Loškega potoka sem. Napeto sem poslušal in oprezoval skozi špranjo. Šum pa je postajal vse glasnejši in bližji. Kmalu se je v vidnem polju prikazal eden pa drugi pa tretji vojak. Tem so sledili še drugi. Kakih 10 m pod steno so se s težavo in previdno pomikali čez skale. Ni in ni jih hotelo biti konca. Gotovo jih je bilo vsaj 50. Pokriti s čeladami in napol sključeni, s prstom na petelinu puške ali brzostrelke so se pomikali pred mojimi očmi naprej po pobočju. Vsak tretji je bil oborožen z ročno strojnico. Napeto so oprezovali okoli sebe in proti vrhu hriba. Gledal sem jih skozi špranjo, v roki stiskal pištolo in napeto premišljal, ali bodo opazili moje skrivališče ali ne. Zdi se mi, da je trajalo celo večnost, preden je šel mimo zadnji vojak. Očividno je bila to bočna patrola. Sedaj je bilo pričakovati še glavnino.

Res, kmalu za tem, ko se je izgubil zadnji vojak za skalami in v gostem drevju, se je zaslišal divji hrup. Gozdno tišino so jeli parati rafali iz strojnic, pokanje in eksplozije bomb. Vmes se je slišal vse bolj oglašujoč ropot in kričanje. Po cesti pod menoj se je počasi premikalo nekaj tankov, nato kamioni, polni vojakov. Vojaštvo se je z daljšimi in krajšimi presledki valilo ure in ure do kasnega popoldneva.

Opazoval sem jih z olajšanjem: končno so le tu in ne samo to: ne ustavljajo se! Naprej gredo! Še nekaj ur je do večera in rešeni smo! Tako sem razmišljal in popolnoma pozabil na lakoto in žejo. Šele proti večeru, ko je mimohod sovražne vojske že pojenjal, sem opazil, da imam čisto suha usta. Zmočil sem jih s požirkom vode iz čutarice in za hip občutil olajšanje, ki ga ni mogoče opisati.

Toda že naslednji trenutki so me vrnili v realnost. Niti opazil nisem, kdaj so se zadnji deli kolone odvojili od glavnine in se usmerili na senožeti pod Mrtalozi. Iz skrivališča sem jih opazil šele, ko sem zaslišal streljanje in razbijanje na nasprotni senožeti. Videti je bilo vojake, ki so begali sem ter tja, nosili razne predmete, sekali grmovje, tu pa tam tudi kako manjše drevo, zabijali deske in razpenjali šotorska krila.

Spreletela me je zla slutnja. Torej niso odšli. Ostali bodo tukaj, sicer se ne bi utaborili. Morda so celo obkolili del gozda in ga mislijo jutri prečesati, da bi odkrili partizane. Kdo ve, kaj nameravajo? Težke misli so me obhajale. Prav blizu mesta, kjer so se utaborili, je bila golnica na Ogancah. Po vsej priliki danes ne bom mogel do nje. Gotovo so postavili okoli taborišča številne straže, patrole pa preiskujejo gozd. V temni noči ne bi več našel poti do ranjencev. Mimo taborišča ne bo mogoče, gotovo bi me opazili. Tako sem razmišljal in počasi prišel do zaključka, da zaenkrat ne smem nikamor iz skrivališča.

V duhu sem še enkrat preživel današnji dan. Bil sem vesel, da sovražniki niso opazili mojega skrivališča. Tako blizu so se pomikali, pa vendar je moja kamuflaža vzdržala. Seveda, če bi imeli s seboj pse, zdrznil sem se pri tej misli, bi bilo gotovo drugače. Toda na srečo jih to pot niso imeli. Napetost, ki ni popustila cel dan, je sedaj jela nekoliko popuščati. Kljub temu, da so se sovražniki utaborili v moji neposredni bližini, sem se nekoliko umiril.

Mrak se je spuščal. Vpraševal sem se, ali naj odidem iz skrivališča in prespim zunaj. Toda brž sem opustil to misel. Moral bi razkopati zid. V temi bi to le s težavo opravil. Lahko bi mi padla skala iz rok in se zakotalila po hribu. Tako bi izdal svoj položaj. V nasproti ležečem taborišču se je sovražnik namreč že skoraj docela umiril. Ni bilo več slišati kričanja, le kak rafal je kdaj pa kdaj zaparal skozi gozdno tišino ali je zamolklo kesplodirala bomba.

Ostal sem v razpoki in se naslanjal na mrzel in vlažen kamen. Čez dan tega nisem čutil. Preveč napeto sem oprezoval skozi lino. Sedaj pa sem naenkrat opazil, da me ostro robovje kamenja vse bolj tišči. Venomer sem prestopal in skušal poiskati boljši položaj, kar pa mi ni in ni uspelo. Končno me je prevzela utrujenost in zdrknil sem v dno razpoke in tam obstal skljčen v položaju, ki ni bil ne sedenje ne klečanje, še manj pa ležanje. Le malo časa sem tako ostal in že je bilo treba spet menjati položaj. Toda te torture ni bilo tako kmalu konec. Trajala je celo noč in še naprej.

Drugega dne se je streljanje in pokanje bomb še okrepilo. Prisluškoval sem v smeri proti Mrtalozom, da bi videl, kaj nameravajo Italijani, ki so se tam utaborili. Bodo podrli šotore in šli naprej ali se bodo še zadržali? Že ponoči sem razmišljal, kaj bo, če se zadrže tu še dan ali več?

Iz omotičnega razmišljanja me zbudi divje kričanje in streljanje. S težavo se dvignem, da bi pogledal skozi lino. Kaj posebnega ne morem razbrati. Je še preveč mračno, dan se še ni dvignil. Zdi se mi, da vidim vojake, ki tekajo sem in tja. Vsi imajo orožje pri sebi. Očigledno se zbirajo v vrsto. Medtem se že toliko zdani, da vidim, kako so se zbrali sredi taborišča v dve vrsti. Sledijo povelja, ki jih ne razumem. Videti je, da se nekam odpravljajo. In res, kmalu se razdelijo v manjše skupine in krenejo peš iz taborišča. Vsa vozila in šotore pustijo pri miru. Torej danes še ne bodo odšli. A kam se odpravljajo, mi roji po glavi. Bodo morda krenili po skupinah v gozd z namenom, da poiščejo partizane?

Kam so odšli, nisem mogel ugotoviti. Gozd je zastiral pogled na spodnji del taborišča, ki je bil bliže cesti.

Doli na cesti je bilo mirno. Tako je ostalo skoraj cel dan. Kazalo je da, je največji del vojske že včeraj zapustil področje Loškega potoka. Ostale so le še zaščitnice in enote, ki bi naj pomagale ponovno vzpostaviti italijansko oblast.

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6 PP 559 — Tel. 79 38 08 79 46 38 79 58 23 76 14 70
Podružnica
GORICA, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. 83 3 82
Naročnina
Mesečno 1.350 lir — vnaprej: polletna 7.500 lir, celoletna 13.500 lir.
Letna naročnina za inozemstvo 19.500 lir, za naročnike brezplačno revija «Dan»
V SFRJ posamezna številka 1.— dinar, za zasebnike mesečno 18.— letno 180.— din za organizacije in podjetja mesečno 22.— letno 220.— din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 18. aprila 1973

Za SFRJ Tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1 «ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno - upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir. «Mali oglasi» 80 lir beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri S.P.I.
Glavni urednik Stanislav Renko
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT - Trst

V KRIZI PARIŠKI SPORAZUM PO NIXONOVIH ZADNJIH NAPADALNIH UKREPIH

BOMBARDIRANJA ZDA V KAMBODŽI IN LAOSU RESNO OGROŽAJO UPE ZA POMIRITEV V INDOKINI

Demokrati in republikanci kritizirajo pobudo ameriškega predsednika za bombardiranje Laosa - V kratkem Kissinger spet v Parizu? - Razsulo v Pnom Penhu

PHNOM PENH (Kamboža), 17. — Kamboška vlada je danes odstopila ter bo v prihodnjih dneh opravljala samo tekoče posle. Vlado je vodil do sedaj prvi minister Hang Thun Ha. Bila je sestavljena 15. oktobra lani. Vest je sporočil državni predsednik maršal Lon Nol, ki se ja zahvalil svojim sodelavcem v vladi ter je istočasno povabil vse politične sile v državi, naj se udeležijo zasedanja «političnega sveta», katerega naloga bo, da rešuje vsa vprašanja, ki se danes postavljajo kamboški državi.

Vladna kriza v Kambodži je verjetno zadnji znak razsula režima, ki ga je ustvaril maršal Lon Nol pod ameriškim pokroviteljstvom. Vsi se že dolgo časa sprašujejo, koliko časa bo ta režim mogel še trajati, čeprav je na dlani, da so mu dnevi šteti. Kamboške osvobodilne sile so praktično že obkolile kamboško prestolnico Phnom Penh. V zadnjih urah je prišlo do novih spopadov.

Iz Sajgona sporočajo, da se je akcija južnovietnamskih čet na področju Hong Ngua praktično zaključila. Sajgonski viri pravijo, da so bile vietnamske čete prisiljene, da zapustijo utrdbe ob reki Mekong, pripominjajo pa, da je prišlo pri teh operacijah do hudih bojev, ki so terjali od devete južnovietnamske divizije 600 mrtvih in ranjenih.

V trenutku, ko je postalo očitno, da Lon Novolov režim ne bo vzdržal pod pritiskom osvobodilnih enot kamboške osvobodilne vojske, je Nixon ukazal, naj ameriško letalstvo bombardira določene predele v Laosu. Amerikanci pravijo, da so bili prisiljeni na to akcijo, ker so se severnovietnamske čete polastile nekega laoškega mesta v bližini vietnamske meje. Iz prizadetih krajev pa so sporočili, da so Amerikanci bombardirali mesteca in vasi, kjer je domače prebivalstvo pravkar proslavljalo laoško novo leto. Bombardiranje je povzročilo ogromno gmotno škodo ter terjalo veliko človeških žrtev.

Ponovna bombardiranja ameriškega letalstva v Laosu, ki jih je ukazala včeraj Bela hiša, so danes zelo ostro kritizirali v senatu demokratski in tudi republikanski poslanci. Načelnik demokratske skupine (opozicija) senator Mike Mansfield je izjavil, da sklep predsednika Nixona ogroža perspektive pomiritve in prenehanja sovražnosti v Vietnamu. Na drugi strani je načelnik republikanske skupine senator Hugh Scott izrazil željo, naj bi prišlo čimprej do prenehanja bombardiranja. Senator George Mc Gowern, bivši demokratski kandidat za predsedstvo ZDA, je s svoje strani kritiziral vlado, ki po njegovem mnenju ni razumela, da je neumno bombardirati «džunglo».

Kot smo že rekli prej, je ameriška vlada ukazala, naj letala bombardirajo določene kraje v Laosu zaradi domnevnega napada severnovietnamskih čet na neko področje v Laosu. Gre za kraj Tha Vieng južno od Planote vrčev.

Po vesteh, ki prihajajo iz Bele hiše, obstaja možnost, da bo predsednik Nixon, v okviru poslabšanja položaja v Indokini poslal ponovno v bližnji bodočnosti Henryja Kissingerja v Pariz, da bi se tam razgovarjal z Le Duc Thojem, se pravi severnovietnamskim odposlancem, ki je skupaj z njim spravil nared sporazum za prenehanje sovražnosti v Vietnamu. Pravijo, da bi Kissinger utegnil odpotovati v Pariz v prihodnjih desetih dneh.

Vse te vesti jasno kažejo, da vlada v ZDA velika zaskrbljenost zaradi položaja, ki nastaja v Indokini. Radio Hanoi je prejšnjo noč objavil komentar, v katerem severnovietnamski politični krogi ostro kritizirajo pobude južnovietnamskega predsednika Van Thieuja v ZDA in drugih petih deželah. Odgovornost za vse te dogodke pa pripisujejo tudi predsedniku Nixonu, katerega obdolžujejo skupaj s Thieujem, da pripravlja novo vojno v Indokini.

Poleg teh neuradnih izjav, pa je treba omeniti uradni nastop severnovietnamske delegacije, kateri se je pridružila tudi delegacija začasne južnovietnamske vlade. Obe delegaciji sta naslovili na delegacije držav, ki so članice mednarodne konference, ki jamči za izvajanje pariških dogovorov dve noti. V dokumentu vietnamske demokratične republike je rečeno, da «če ne bodo prenehale kršitve pariškega sporazuma, mir v Južnem Vietnamu ne bo mogel trajati dolgo časa». V severnovietnamskih diplomatskih krogih v Parizu poudarjajo, da morajo vlade, ki so članice konference obsoditi kršitve pariških sporazumov s strani ZDA in Saigona ter prisiliti Južni Vietnam, da osvobodi 2000 političnih zapornikov.

Države, ki so udeležene pri pariški konferenci o Vietnamu so naslednje: ZDA, Velika Britanija, Francija, Sovjetska zveza, Kitajska, Vietnamska demokratična republika, Vietnamska republika (Južna), začasna revolucionarna vlada Južnega Vietnama, Kanada, Indonezija, Poljska in Madžarska.

Tragedija v Kambodži: Begunci se umikajo iz svojih domov v bližini Phnom Penha. V okolici kamboške prestolnice divjajo siloviti spopadi ob nenehnem bombardiranju ameriških letalskih sil

PO MNENJU NEKATERIH POLITIČNIH OPAZOVALCEV

Severna Irska končno na poti miroljubne rešitve 4-letne krize

Katoliške in protestantske politične formacije so zavzele bolj elastično stališče - «Bela knjiga» londonske vlade izhodišče za pogajanja?

BELFAST, 17. — Irska je danes pred enim najpomembnejših preokretov v njeni moderni zgodovini, odkar so pred sto leti Irci začeli oborožen boj proti Veliki Britaniji, odkar je bil pred petdesetimi leti Irski otok razkosan na dvoje, odkar je pred 4 leti izbruhnila krvava državljanska vojna.

Po štiriletni «zamrznitvi» političnih pogovorov in naraščajočega nasilja ter represije, kaže, da je sedaj prišel čas političnih pogajanj, sestankov med nasprotujočimi si strankami, ki so predpogoj za miroljubno rešitev ulstrskega vprašanja. V Belfastu in v Dublinu je precej razširjeno tako vzdušje kot je zavladalo v Evropi in v svetu po zaključku hladne vojne in začetku dialoga med Vzhodom in Zahodom.

Ta vtis potrjujejo izjave raznih irskih in britanskih političnih mož, med katerimi zunanjega ministra EIRE Fitzgeralda, britanskega ministra za Severno Irsko Whitelawa in predstavnikov ulstrskega protestantskega gibanja Faulknerja in Craiga, katoliškega voditelja Humeja in predstavnikov politične organizacije gibanja IRA «Sinn Feina» Drumma in O'Bradyja. Govori se, da je možna rešitev ulstrskega vprašanja, ki je pred nekaj meseci tudi najbolj optimistični politiki niso mogli predvidevati. Naravno je, da gre za dolgoročno pogajanje katerega okvir še ni mogoče točno začrtati, za postopno, čeprav zelo težavno in počasno reševanje krize. «V tem trenutku ni še mogoče govoriti o združitvi Irske republike z Ulstrom — je dejal minister Fitzgerald, dopisniku italijanske tiskovne agencije ANSA — čeprav se je politični dialog začel. Morda gre za začetek odločilnih pogajanj, odkar je bil pred 50 leti Irski otok razdeljen na dvoje».

Vse politične formacije so začutile potrebo po pogajanjih, čeprav skuša vsaka vleči vodo na svoj mlin. Zapustile so shematično opredelitev med brezpogojno priključitvijo Ulstra Irski republiki in neposredno britansko nadvlado v Severni Irski. Vse politične sile izjavljajo, da je treba zavzeti zelo elastično stališče in poudarjajo, da je treba spremeniti precej stvari. Vsi so si enotni v ugotovitvi, da bodo lahko našli rešitev le z razčlenjenimi pogajanji, na katerih bo vsaka stranka pripravljena sprejeti ali vsaj preučiti stališče druge. Med opazovalci je razširjen vtis, da bi lahko postavili temelje za novo rešitev, ki naj bi predvidevala postopno združevanje ali pa ustanovitev neke vrste federacije med Ulstrom in Irsko republiko.

Tudi politično gibanje polvojaške katoliške organizacije IRA «Sinn Fein» ne zahteva takojšnje združitve Severa z Jugom, pač pa postavlja to zahtevo kot dolgoročno perspektivo. Kot je izjavil Sean O'Brady je treba to tolmačiti kot zahtevo po novi in svobodni Irski, ki bo demokratična in socialistično usmerjena.

V pogovoru z dopisnikom tiskovne agencije ANSA ni bivši ultrski ministrski predsednik Faulkner, ki je vedno zagovarjal britansko nadvlado nad Ulstrom, govoril o brezpogojni restavraciji avtonomne belfaške vlade in parlamenta, ki sta bila le orodje v rokah protestantskih skrajnežev, pač pa je zavzel bolj elastično stališče do tega vprašanja.

Politični opazovalci sodijo, da je «Sinn Fein», čeprav je zavrnil «belo knjigo» londonske vlade o ulstrskem vprašanju, pustil tako rekoč odprta vrata za sporazum. Vsi tolmačijo omenjeno «belo knjigo» le kot izhodišče za pogajanja in dokument, ki nakazuje pot za dosego političnega kompromisa med interesi Velike Britanije, Dublina ter ulstrskih katoličanov in protestantov.

Kljub temu bolj ugodnemu ozračju pa se vaj nasilja v Ulstru še ni polegel. V belfaški četrti Ardoyne je v oboroženem spopadu med britansko patruljo in katoliškimi gverilci bil ubit en moški, dva pa sta bila ranjena. V četrti Anderstown pa so protestantski skrajneži napadli vojaško patruljo. Vojaki so aretirali tri napadalce.

Britanska vojska trdi tudi, da so gverilci organizacije IRA začeli uporabljati v svojem boju proti njim enake metode, kot gverilci palestinske organizacije «Črni september». Davi so baje agenti in funkcionarji policijskih postaj v Derryju prejeli eksplozivne poštne pošiljke. Ker so naslovniki pošiljk sumili, da gre za eksplozivna pisma, so o zadevi obvestili pristojne organe, ki so poskrbeli za uničenje dopisnic. Človeških žrtev ni bilo

Vse pošiljke so bile oddane v Londonderryju. Zanimivo je, da je bila plast razstreliva debela samo kot list papirja, a da je bila njegova eksplozivna moč taka, da bi lahko ubila človeka. Ker pa je bila teža zavoja sorazmerno velika, je naslovnik zasumil, da gre verjetno za poskus atentata.

Lani je prišlo v Angliji do številnih atentatov z eksplozivnimi pismi. V večini primerov pa je šlo za pošiljke, ki so bile namenjene izraelskim diplomatom, oziroma vidnejšim osebnostim izraelske skupnosti v Angliji. V takem atentatu je bil ubit izraelski trgovinski ataše v Veliki Britaniji Eli Šahori.

LOČITEV

Michele Foderà, 74-letni upokojenec iz Palerma, je pred nekaj dnevi zapustil svojo 84-letno zaročenko Tereso Carmesijevo, ker je ženska imela pred 50 leti ljubavno razmerje in mu tega ni povedala.

Zaročenca sta se prejšnji teden zglasila v pristojnem občinskem uradu, da bi uredila vse potrebno za poroko. Foderà je za to priliko oblekel svoj najboljši «gvant», si nadel klobuk in vzel tudi palico s posrebrenim ročajem, zaročenka pa si je nadela izredno lasuljo svinčene barve. Pred občinskim uslužbencem pa sta se sprla. Zaročenec je trdil, da oklic daje zaročencema pravico živeti kot zakonca, gospa Teresa pa, ki je še vezana na tradicijo, ga je zavrnila in poudarila, da se mu bo predala popolnoma šele po poroki.

Foderà pa ni odnehal. Spet je «naskočil» svojo zaročenko pred njenim domom, a ona mu ni dovolila vstopa, čeprav ji je obljubil, da se je ne bo dotaknil. «Počakajva do poroke — je prigovarjala — boš videl, da bo obema bolj prijetno».

«Odpravil sem se na dolg sprehod — je povedal pozneje starček — da bi se pomiril». Med sprehodom je srečal prijatelja, kateremu je na dolgo in široko opeval vrline svoje zaročenke in zlasti njeno sramežljivost. A prijatelj ga je zavrnil rekoč: «Veš ti, da je Teresa leta 1920 imela ljubavno razmerje. Kar vprašaj jo za pojasnilo».

Foderà je stekel do najbližje telefonske kabine in poklical zaročenko. Teresa je sicer priznala, da je bila takrat zaročena, izjavila pa je, da je zapustila zaročenca, ker je zahteval «predujem na poroko» in dodala, da je «telesno in umsko še devica».

Ljubosumni starček, pa ji ni verjel. Takoj je telefoniral občinskemu uslužbencu in mu ukazal, naj uniči vse dokumente. Na uradnikovo prigovarjanje, naj se premisli, mu je škodoželjno zabrusil: «Kaj pa čvekate? Torej je le res, da se vi ne zmenite za rogove».

MED RAZPRAVO VARNOSTNEGA SVETA O BLIŽNJEVZHODNI KRIZI

Britanski veleposlanik v OZN obsodil izraelski napad na libanonsko prestolnico

Egipt zahteval, naj varnostni svet obsodi Izrael in naj mu zagrozi z gospodarskimi sankcijami

KAIRO, 17. — Egiptovska vlada je danes predložila veleposlanikom držav, ki so članice varnostnega sveta OZN izvzemši ZDA, osnutek resolucije, v kateri ostro obsoja Izrael in mu grozi z gospodarskimi sankcijami, če bo še vztrajal pri svoji napadalni politiki.

Vplivni kairski list «Al Ahram» poroča danes, da je egiptovski podtajnik za zunanje zadeve Mohamed Surky včeraj sklical veleposlanike omenjenih držav in jim obrazložil osnutek resolucije. Dokument predvideva 1. ostro obsodbo Izraela za zločinski napad na Bejrut; 2. grožnjo, da bo OZN izvajala sankcije, ki jih predvideva ustanovna listina mednarodne organizacije, če bo Tel Aviv vztrajal pri svoji napadalni politiki; 3. zahtevo naj se Izrael odpove v bodoče podobnim zločinskim napadom.

Varnostni svet OZN je medtem danes nadaljeval razpravo o položaju na Bližnjem vzhodu po izraelskem napadu na Libanon. Govoril je predstavnik Velike Britanije Crowe, ki je zelo ostro obsodil telavivsko napadalno politiko. Diplomat je poudaril, da predstavlja izraelski napad nasilno dejanje ki ga ni mogoče opravičiti. Nadalje je zavrnil zagovor izraelskega predstavnika Tekoaha, da ni treba opravičiti napad na teroriste. Crowe je podčrtal, da po mnenju britanske vlade se mora OZN zanimati za vsak primer mednarodnega nasilja in ga obsoditi.

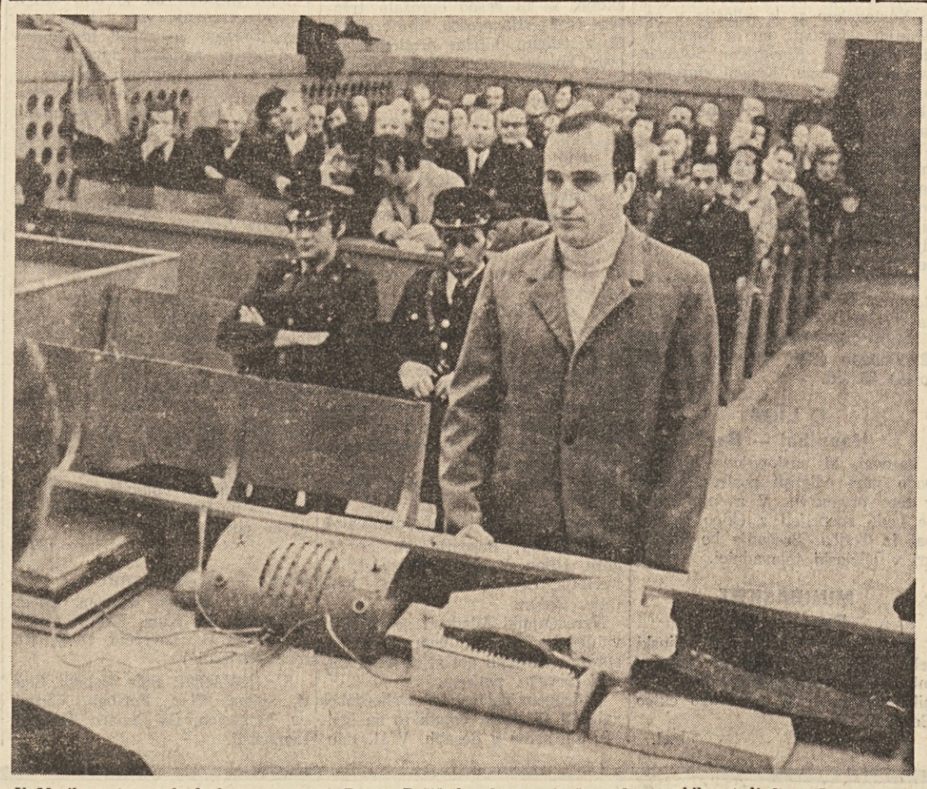
Po drugi strani je govornik poudaril, da je treba zatreti terorizem, zlasti pa odpraviti vzroke terorističnih podvigov in zagotoviti palestinskemu narodu možnost miroljubnega razvoja.

Ob koncu svojega govora je Crowe pozval generalnega tajnika OZN Waldheima in njegovega posebnega odposlanca na Bližnjem vzhodu Jarringa naj ponovno prevzameta posredovalno vlogo, ki naj omogoči rešitev bližnjevzhodnega vprašanja na osnovi resolucije varnostnega sveta iz leta 1967.

Britanska vlada je danes uradno protestirala pri izraelski, ker so trije telavivski agentje uporabili britanske potne liste za potovanje v Bejrut, kjer so organizirali napad na voditelje palestinskega odporniškega gibanja. Angleški podtajnik za zunanje zadeve lord Baniel je danes poklical izraelskega veleposlanika v Londonu in mu je izročil protestno noto svoje vlade.

Londonski diplomatski krogi tolmačijo ta protest kot poskus britanske vlade, da javno dokaže, da ni nikoli podpirala krvavih izraelskih napadov na arabske države. To pa je bilo potrebno, ker je zaradi afere ponarejenih britanskih potnih listov ogrožena varnost britanskih državljanov, ki se trenutno mudijo v Bejrutu.

V zvezi z izraelskim napadom na libanonsko prestolnico je poveljstvo libanonske vojske danes objavilo sporočilo, v katerem poudarja, da je vrhovni poveljnik zvedel za napad, ko so Izraelci že odšli. Očitno je, da se skuša vojska tako opravičiti pred arabskim javnim mnenjem ker ni posegla proti izraelskim napadalcem. Kot je znano so v Bejrutu izbruhnile ostre polemike med predstavniki raznih političnih strank zaradi ravnanja vojske. Posledica teh polemik je bila, da je predsednik vlade Saeb Salam odstopil. Po vesteh iz dobro obveščenih krogov kaže, da je Salam pozval ostavko, ker je zaman zahteval kazen za tiste, ki so bili odgovorni za nerazumljivo ravnanje libanonske vojske.

V Mariboru je v teh dneh proces proti Dragu Božičniku, ki je obtožen, da je ubil pet ljudi v Jareninskem dolu. Na sliki: Božičnik pred sodiščem

PO 18-MESEČNI PREISKAVI POLICIJE

Za zapahi 65 newyorških razpečevalcev mamil

Med aretiranimi je tudi voditelj ene največjih organizacij razpečevalcev

NEW YORK, 17. — Okrog 300 tisoč newyorških uživalcev mamil je v škripcih. Ne vedo več na koga bi se obrnili za svoja «potovanja» (tako namreč pravijo uživanju mamil): agenti oddelka zvezne policije za boj proti razpečevalcem mamil so namreč zadali zelo hud udarec tihotapcem «umetnega raja». Petinšestdeset ljude je že za zapahi newyorškega zapora, proti 18 pa je državni pravdnik izdal zaporni nalog. Med aretiranimi je tudi eden od voditeljev največje mreže za razpečevanje mamil «Mister Big».

Ena od posledic te velike akcije, ki jo je ameriška zvezna policija pripravljala 18 mesecev, je, da so se cene mamil na črni borzi znatno zvišale. Tako stanje je lahko povod za izbruh vala nasilja, kajti kdor se je že tako privadil mamilu, da se mu ne more več odreči, je potencialno pripravljen na kakršnokoli dejanje, le da dobi tistih nekaj miligramov mamila in si ga vbrizga v kri. Marsikdo še pomni, da je pred petimi leti v velemestu nenadoma izbruhnil val nasilja, ko so preiskovalci aretirali pripadnike velike tolpe razpečevalcev mamil in je na tržišču nenadoma zmanjkal «umetni raj». Nasprotujoče si tolpe gangsterjev so se krvavo spopadle za nadvlado nad prostim tržiščem, narkomani so se ubijali za nekaj miligramov mamila.

Kot smo že omenili je zvezna policija 18 mesecev vodila obširno preiskavo o organizaciji razpečevalcev mamil. Agenti so se poslužili najmodernejših tehnoloških sredstev. Od telefonskih prisluškovalnih naprav do mikroskopskih magnetofonov in drugih «vragolij», ki bi jim jih zavidal celo James Bond, znani Flemingov agent 007. Po tem dolgem pripravljalnem delu so agenti vdrli v razkošne domove, zasebne klube in vile razpečevalcev.

Med aretiranimi je tudi «Mister Big», oziroma 37-letni Herbert Sperling, ki je vodil eno največjih tolp razpečevalcev. Uradno se je bavil s trgovino in je imel le okrog 100 dolarjev tedensko dohodka. Živel pa je v razkošni vili v Long Islandu, imel dve jahti in se je vozil z «mercedesom». Skupaj z njim so agenti aretirali tudi njegovo mater, drobno, starejšo žensko, ki je pomagala sinu pri razpečevanju mamila. Dala mu je na razpolago med drugim razkošno stanovanje v središču Manhattana, kjer je Sperlingova organizacija imela svoj poslovni sedež.

Da je Sperling res «velika riba» dokazuje kavcija, ki jo je sodnik določil za njegovo izpustitev na začasno svobodo: 1 milijon dolarjev (nad pol milijarde lir).

Kljub uspešni akciji pa so agenti zaplenili razmeroma majhno količino mamil. Vest je sporočil časnikarjem direktor newyorškega centra ameriške zvezne policije za boj proti razpečevalcem mamil Daniel P. Casey, ki je tudi pojasnil, da so večino razpečevalcev aretirali v New Yorku, pet tihotapcev pa so po daljšem zasledovanju ujeli v Detroitu. Vsi aretirani so poleg razpečevanja mamil imeli opravka z organiziranimi zločinskimi tolpami, ki nadzorujejo igralnice, prostitucijo in «trgovino» z emigranti.

Stavka delavcev francoske avtomobilske tovarne Renault

PARIZ, 17. — Že tri dni je proizvodnja v tovarni francoskega državnega avtomobilskega podjetja «Regie Renault» v Flinsu ustavljena zaradi stavke delavcev, ki zahtevajo poviške plač. Prav tako stavkajo uslužbenci tovarne «Renault» v Boulogne - Billancourtu in tovarne SAVIEM (ki proizvaja industrijska vozila za Renault) v Caenu. Uprava podjetja se je spričo tega položaja danes popoldne odločila za zaprtje tovarne v Flinsu. Ukrep je utemeljila s trditvijo, da mora «zagotoviti varnost delavcev, ki se udeležujejo stavke».

Sindikati so takoj protestirali proti takemu ravnanju. Najbolj ostro stališče je zavzela komunistična CGT, ki je zagrozila, da bodo delavci zahtevali plačilo za vse delovne dni, ki so jih izgubili zaradi «pasivnega stališča uprave». Delavci so ponovno poudarili, da so pripravljeni na začetek pogajanj, uprava pa je zavrnila ponudbo in izjavila, da bo pristala na pogajanja šele ko se bodo delavci vrnili v službo. Spričo tega dejstva je v Franciji razširjeno mnenje, da bo proizvodnja prekinjena za dalj časa.

Povod za spor med upravo podjetja in delavci je bila stavka 373 delavcev v tovarni Renault v Boulogne - Billancourtu, kjer proizvajajo karoserije za vse ostale tovarne podjetja. Zaradi te stavke je uprava tovarne postavila v dopolnilno blagajno okrog 20 tisoč delavcev, ki sedaj zahtevajo povišek mezde in plačilo vsega kar so izgubili v dveh tednih, ko so bili vpisani v dopolnilno blagajno. Po neuradnih podatkih, ki jih je objavil francoski tisk kaže, da je podjetje doslej izgubilo okrog 35 tisoč vozil, okrog tisoč avtomobilov dnevno pa bodo izgubili zaradi zaprtja tovarne v Flinsu.

Kritičen je položaj tudi v tovarni SAVIEM, kjer je proizvodnja povsem dezorganizirana zaradi večkratnih, čeprav kratkih prekinitev dela in v tovarni v Sandouvillu, kjer so delavci proglasili stavko in napovedali, da bodo zasedli električno centralo in montažne trakove.

Lola Falana padla in si zlomila nosno kost

RIM, 17. — Lola Falana, znana temnopolta pevka in plesalka, ki skupaj s komikom Ginom Bramierijem vodi sobotni televizijski show «Hai visto mai» je danes med snemanjem oddaje padla in si zlomila nosno kost. Kljub poškodbi je pevka zaključila svojo točko.

BLIŽAJO SE VELIKONOČNI PRAZNIKI

Previdnost temeljni pogoj za varno in srečno vožnjo

Notranje ministrstvo je odredilo poostritev policijskega nadzorstva in izredne varnostne ukrepe na vseh cestah

RIM, 17. — Notranje ministrstvo je odredilo za velikonočne praznike poostritev policijskega nadzorstva in izredne varnostne ukrepe na vseh italijanskih cestah, da bi preprečilo ali vsaj omejilo število prometnih nesreč in njihove tragične posledice.

Ministrstvo je mobiliziralo vse razpoložljive agente prometne policije, katerim se bodo pridružili na državnih in pokrajinskih cestah še karabinjerjih, v mestih in na občinskih cestah pa bodo promet urejevali mestni redarji. Agenti imajo ukaz kar najstrožje kaznovati vse prekrške določil prometnega zakonika in začasno odvzeti vozniško dovoljenje v primeru smrtne nesreče. Vsi ti ukrepi pa ne bodo zadostovali, če šoferji ne bodo spoštovali določil zakona in ne bodo vozili previdno, zato ministrstvo poziva vse avtomobiliste naj aktivno sodelujejo v akciji za varnost na cestah s policijskimi agenti.

Kako naj šoferji ravnajo ob tej priliki? Nasveti so vedno isti, ki jih tisk, radio in televizija ter agenti prometne policije ponavljajo že dolgo vrsto let. Če je mogoče odpotujte dan pred praznikom, ko ne bo na cesti tako velike gneče. Če so glavne ceste in avtoceste prenasičene, zavijte raje na stransko cesto. V koloni vozite previdno in ne prehitevajte, ker bi s takim nerazsodnim ravnanjem ogrožali svoje življenje in življenje drugih, zlasti pa spoštujte vsa določila prometnega zakonika. Kot vsakokrat ob takih prilikah bomo tudi letos opozorili naše bralce, da je vedno bolje prispeti na cilj z enourno zamudo in prispeti, kot pa ne prispeti nikoli. Spoštovanje teh nasvetov je predpogoj za srečno in varno pot. Upati je, da se za velikonočne praznike ne bo ponovila na italijanskih cestah tragična slika izpred enega meseca, ko je za Jožefovo v dveh dneh izgubilo življenje na desetine ljudi.

Če se že odpravljate na zasluženo počitek spomnite se, da so ob takih prilikah nezavarovani domovi raj tatov. Skrbno zaprite okna in vrata in po možnosti prosite znanca, naj stopi do vašega doma in preveri če so vhodna vrata dobro zaprta. Po možnosti spravite denar in druge dragocenosti v banko, če pa ste vzeli zlat nakit s seboj ga zaupajte blagajni hotela, čeprav ste dobro zaklenili vrata. Odpreti avtomobilska vrata je otroški špas za vsako «avtomobilsko miš».

Ministrstvo za notranje zadeve nadalje opozarja, da se v potrebi vsakdo lahko obrne na najbližjo policijsko postajo, če pa je pomoč nujno potrebna naj zavrti telefonsko številko 113.

Politični obtoženci odklanjajo sodnika

FIRENCE, 17. — Supina obtožencev je odbila, da bi sodil predsednik kazenskega sodišča v Firencah dr. Adriano Gambogi. Obtoženci, ki so odklonili Gambogija kot sodnika, so naslednji: prof. Francesco Volpi, star 40 let, dr. Aldo Serafini (45), Giuseppe Mersi (31) in prof. Antonio Melis (31). Vsi obtoženci so doma iz Firenc. Obtoženi so, da so širili zlonamerne in neresnične vesti z letakom v katerem so kritizirali potek procesov, ki so sledili manifestacijam proti MSI, do katerih je prišlo spomladi lanskega leta.

Predsednik Gambogi je sedaj sklenil, da izroči vso zadevo v roke prizivnega sodišča ter je odložil obravnavo na 15. oktober.

Obtoženci na sedanjem procesu dolžijo v bistvu sodnika Gambogija, da je vedno nastopal zelo strogo do obtožencev, ki pripadajo levičarskim skupinam, in da je celo prevzel procese bodisi na prvi kot na drugi sekciji sodišča, kadar je šlo za obtožence levičarskih skupin. Zato menijo, da ta sodnik ni najbolj primeren, da bi razsojal o njihovem primeru.

LOS ANGELES, 17. — Ameriški list «Los Angeles Times» trdi danes, da bodo po naročilu ameriškega predsednika Nixona nekateri visoki funkcionarji pričali pred sodiščem v zvezi z afero «Wastergate». Časnik nadalje poudarja, da bo zaradi tega vsaj en visok fukcionar Bele hiše prisiljen podati ostavko. Seveda podčrtuje list, Nixon ni ukazal funkcionarjem naj pričajo pred sodiščem le iz ljubezni do pravice, pač pa je bil k temu prisiljen.